

KESKISUOMALAINEN OYJ

VUOSIKERTOMUS 2008

08

Läheinen
Uteltias
Oppiva
Rohkea
Yhdistävä

SISÄLTÖ

3	Tietoja osakkeenomistajille
4	Keskisuomalainen Oyj lyhyesti
6	Toimitusjohtajan katsaus
7	Hallituksen puheenjohtajan katsaus
8	Arvot, missio, visio
10	Keski-Suomi - Savo
12	Konserni liiketoiminta-alueittain
23	Hallituksen toimintakertomus
28	Konsernin tuloslaskelma
29	Konsernin tase
30	Konsernin rahavirtalaskelma
31	Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
32	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
53	Osakkeenomistajien jakauma ja tiedot osakkeenomistajista
56	Konsernin tunnusluvut
57	Tunnuslukujen laskentakaavat
58	Emoyhtiön tuloslaskelma
59	Emoyhtiön tase
60	Emoyhtiön rahoituslaskelma
61	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
67	Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä
67	Tilintarkastuskertomus
68	Keskisuomalainen Oyj:n hallinnointikoodi
72	Hallitus, toimitusjohtaja ja johtoryhmä

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

YHTIÖKOKOUS

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokous pidetään keskiviikkona 29.4.2009 klo 12.00 Jyväskylän Paviljongissa osoitteessa Messukatu 10, Jyväskylä.

OSINGONMAKSU

Osinkoon oikeuttavia A- ja K-sarja osakkeita on yhteensä 10736 960 kappaletta. Hallitus esittää, että osinkoa maksetaan 0,50 euroa osakkeelle. Hallitus ehdottaa, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen osakeyhtiölain 13 luvun 6 pykälän 2 momentin mukaisesti päättämään enintään 0,30 euron lisäosingosta osaketta kohden. Osingon täsmäytyspäivä on 5.5.2009 ja maksupäivä 12.5.2009, mikäli hallituksen ehdotus hyväksytään.

OSAKEREKISTERI

Yhtiön osaketietoja ylläpitää Euroclear Finland Oy, puhelin 020 770 6000, faksi 020 770 6658. Osaketietoja koskevia asioita hoitaa Keskisuomalainen Oyj:ssä taloushallinto, jonka osoite on Aholaidantie 3, Jyväskylä, puhelin (014) 622 000/osakeasiat.

TALOUDELLINEN INFORMAATIO

Keskisuomalainen Oyj julkaisee vuonna 2009 osavuosi-katsaukset neljännesvuosittain. Tammi-maaliskuun osavuosi-katsaus julkaistaan 19.5.2009. Julkaisuja voi tilata osoitteesta: Keskisuomalainen Oyj, taloushallinto, PL 159, 40101 Jyväskylä tai (014) 622 000.

KESKISUOMALAINEN OYJ

LYHYESTI

Keskisuomalainen Oyj on pörssinoteerattu, valtakunnallisesti merkittävä viestintäyhtymä, jonka juuret ulottuvat vuoteen 1871. Toimimme Savossa ja Keski-Suomessa. Levikkialueillamme asuu yli 500.000 ihmistä.

Keskisuomalainen Oyj kustantaa kahta maakuntalehteä, kahta aluelehteä, 16 paikallislehteä ja kolmea kaupunkilehteä. Keskisuomalainen Oyj:n sanomalehtipainotoiminta käsittää kolme painoyksikköä, jotka sijaitsevat Jyväskylässä, Kuopiossa ja Pieksämäellä. Konserniin kuuluva Savon Jakelu Oy harjoittaa varhaisjakelua Savossa.

Keskisuomalainen Oyj:ssä sähköinen liiketoiminta tukee pääliiketoimintaa eli sanomalehtituotantoa. Sisältöä tuotetaan sanomalehtien lisäksi myös muihin kanaviin/

päätelaitteisiin ja ilmoittaja-asiakkaille tarjotaan näkyvyyttä sekä sanomalehdessä että verkossa.

Keskisuomalainen Oyj:n liikevaihto vuonna 2008 oli 105,3 Me ja liikevoitto oli 21,6 Me. Konsernissa on töissä lähes 1200 ihmistä.

KESKEISIÄ TUNNUSLUKUJA	IFRS 2008	IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liikevaihto, Me	105,3	104,8	99,7	97,8	98,7
Liikevoitto, Me	21,6	21,4	22,0	19,1	20,9
- % liikevaihdosta	20,6	20,5	22,0	19,5	21,2
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Me	21,2	22,6	22,0	18,1	20,3
- % liikevaihdosta	20,1	21,5	22,1	18,5	20,5
Tilikauden voitto	17,2	16,3	15,8	13,5	14,5
- % liikevaihdosta	16,3	15,5	15,8	13,8	14,7
Oman pääoman tuotto (ROE), %	38,7	40,2	43,9	41,8	40,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	28,1	29,6	32,3	31,6	36,7
Omavaraisuusaste, %	45,1	43,2	36,9	45,2	36,5
Bruttoinvestoinnit, Me	13,0	6,0	35,2	10,4	5,8
- % liikevaihdosta	12,3	5,8	35,3	10,6	5,9
Taseen loppusumma, Me	102,3	108,7	102,5	83,6	83,6
Henkilöstö keskimäärin	856	856	848	847	848

Keskisuomalainen Oyj

Maakuntalehdet

Keskisuomalainen
Savon Sanomat

Aluelehdet

Iisalmen Sanomat
Warkauden Lehti

Paikallislehdet

16 paikallislehteä

Kaupunkilehdet

Suur-Jyväskylän Lehti
Viikkosavo
Töölötin

Painopalvelut ja jakelutoiminta

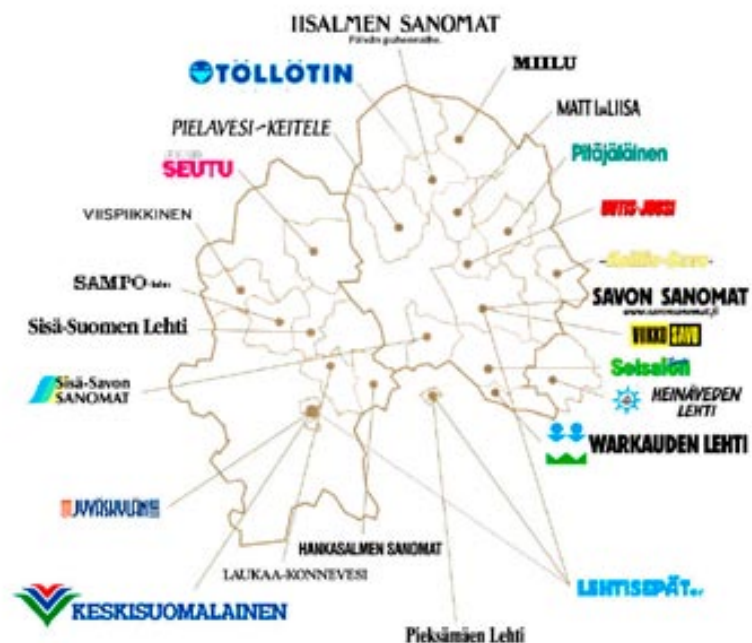
Lehtisepät Oy
Savon Jakelu Oy
Jakeluporras Oy

Kiinteistöyhtiöt

Kiinteistö Oy Tahko
Twinhills 213
Kiinteistö Oy
Kuopion Vuorikatu 21

Osakkuusyhtiöt

Väli-Suomen Media Oy (40%)
Jyväskylän Messut Oy (24,47%)
Arena Partners Oy (25,98%)

TOIMITUSJOHTAJAN JA HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN KATSAUKSET

Vuosi 2008 oli taloudellisesti yksi Keskisuomalainen Oyj:n parhaista. Liikevoitto oli 21,6 Me ja osakekohtainen tulos oli 1,60 euroa. Sanomalehtimainontaan käytettiin vuonna 2008 Suomessa 604,5 Me. Markkina oli vakaa, koska muutos oli 2.8 %. Merkittävimmin Suomessa vuonna 2008 kasvoi verkkomainonta, jonka kasvu oli 34,2 % eli 151,6 Me.

Konsernimme lehdillä on vahva asema Savossa ja Keski-Suomessa. Lehdillämme on viikottain yhteensä yli 800.000 lukijaa, joista moni lukee lehtiämme päivittäin. Kaupunkilehdet tavoittavat lukijat 1-2 kertaa viikossa ja paikallislehdet yhdestä kolmeen kertaan viikossa.

Painoissamme painettiin 150 miljoonaa lehteä viime vuonna. Jyväskylän painossa käynnistettiin investointi, joka monipuolistaa painon palveluvalikoimaa ja nostaa sen käyttöastetta.

Kesällä 2008 aloitimme yhtiössä arvo- ja strategiatyön. Työhön osallistui yli 800 ihmistä. Työ tehtiin omin voimin ja se luo vahvan pohjan tuleville vuosille. Olemme määritelleet ja kirkastaneet menestyksemme kulmakivet, joita ovat osaava henkilöstö, tyytyväiset asiakkaat, lehdet ja palvelut sekä tuloksellisuus ja jatkuvuus. Tavoitteenamme on olla johtava yhtiö toimialueellamme ja aktiivinen toimija suomalaisessa mediakentässä.

Markkinatilanne lähti tiukentumaan syksyllä, jolloin reagoimme tilanteeseen johdon organisaation selkeyttämällä ja yhdistämällä johtajien tehtäviä. Sisäistä tiedonkulkua ja laajaa osallistumista päätöksentekoon parannettiin perustetulla laajalla johtajistolla.

Maailmanlaajuisesta taantumasta on tulos- ennakoitua pidempi. Sen vaikutukset näkyvät vientiteollisuuden hiljentymisenä ja siitä johtuvina kasvavina työttömyyslukuina. Suomen kansantalouden tilanne on kuitenkin vakaa.

Vuoden 2009 alussa käynnistetty konsernin kehitysohjelma tulevaisuuden kilpailukykyyn turvaamiseksi on hyvässä vauhdissa ja olemme yhdessä tunnistaneet useita kehityskohteita. Arvojemme mukaisesti uskomme tulevaisuuteen ja menestyksemme kulmakiviin. Tulemme entistä enemmän panostamaan tulevaisuudessa asiakkaittemme inhimillisen uteliaisuuden palvelemiseen.

Arto Tiitinen
Toimitusjohtaja

Haluamme kiittää yhtiön asiakkaita, henkilöstöä ja tässä yhteydessä erityisesti omistajia pitkäjänteisestä luottamuksesta yhtiöön ja sen vaalimiin arvoihin ja perinteeseen.

OSAKKEENOMISTAJAT

Vuosi 2008 oli taloudellisesti kaksijakoinen. Vuoden alkupuolisko meni erittäin hyvin, mutta loppuvuotta kohden maailman taloustilanteen ylle kasaantui enenevässä määrin synkkiä pilviä. Tämä kehitys on koskettanut luonnollisesti myös yhtiötämme. Vuoden 2008 tulos on kuitenkin olosuhteisiin nähden hyvä, mutta saavutetun tuloksen aikaansaaminen on vaatinut kaikilta meiltä kovaa työtä. Keskisuomalainen konsernin omistajien tottuman tulokunnan ylläpitäminen tulevaisuudessa vaatii kaikilta yhä enemmän – yhtiön hallituksen tehtävä on vastata tähän haasteeseen.

Keskisuomalainen konsernissa viime vuoden aikana ylimmässä johdossa tapahtui eläkkeelle siirtymisistä johtuen keskeisiä muutoksia. Arto Tiitinen aloitti kesäkuussa yhtiön toimitusjohtajana ja Pekka Mervola päätoimittajana sanomalehti Keskisuomalaisessa. Lisäksi monen muun avainpaikan haltija on vaihtunut.

Keskisuomalainen on määrätietoisesti kehittänyt ja uudistanut tuotteitaan ja jatkaa tällä tiellä edelleen. Sanomalehdet Savon Sanomat ja Keskisuomalainen lanseerasivat 2009 helmikuussa ulkoasu-uudistukset, joilla päätuotteemme – maakuntalehdet – ovat entistä valmiimpia kohtaamaan tulevat haasteet. Ilman jatkuvaa tuotekehitystä ja ajanhermolla olemista emme voi odottaa menestytämme. Keskisuomalaisen tavoitteena on pysyä toimialansa kärjessä niin laadullisesti kuin tuloksellisesti.

Konsernin tulokunto on hyvällä tasolla, mutta sen jatkuvuuden turvaamiseksi yhtiön hallitus päätti käynnistää kehittämisohjelman, jolla yhdessä henkilöstön kanssa etsitään säästöjä sekä entistä parempia keinoja tulokselliseen toimintaan. Yhtiön hallitus on voimakkaasti sitoutunut yhtiön taloudellisen menestyksen turvaamiseen. Keskisuomalainen on uudistanut hallituksen ja toimitusjohtajan johdolla yhtiön arvoja. Uusilla arvoilla yhtiö pyrkii entistä vahvempaan kohtaamaan tulevaisuuden.

Keskisuomalaisen hallituksen pitkän tähtäimen osinkolinjaus on maksaa vähintään puolet tuloksestaan osinkoina omistajille. Tämä linjaus on edelleen voimassa. Nyt hallituksen osinkoehdotus on puolet tuloksesta, mutta mahdollisena edellyttäen, että kuluvan vuoden aikana taloudellinen tilanne ei muutu liian haastavaksi. Poikkeuksellisen vaikea suhdannenäkymä edellyttää myös omistajilta ja hallitukselta tilanteen tarkkaa arviointia.

Vesa-Pekka Kangaskorpi
Hallituksen puheenjohtaja

YHTIÖN ARVOT, MISSIO JA VISIO

ARVOT

LÄHEINEN

- Sinun kanssasi aamusta iltaan, arjessa ja juhlassa, sukupolvesta toiseen.
- Kanssamme on mutkatonta toimia.

UTELIAS

- Elämme rehellisestä tiedonvälityksestä, arvostamme toisiamme ja olemme luottamuksen arvoisia.
- Etsimme uusia ratkaisuja ja palveluita yhteiseksi hyväksi.

OPPIVA

- Kehitämme yhteistä osaamistamme.
- Olemme kiinnostuneita ihmisten muuttuvista tarpeista ja odotuksista.
- Kehitämme toimintaamme ympäristötietoisesti.

ROHKEA

- Avoimuus ajatusten ja ideoiden vaihtamisessa luo uutta.
- Teemme uusia ja rohkeita avauksia.
- Kyseenalaistamme alan pelisääntöjä.

YHDISTÄVÄ

- Luemme ja tulkitsemme ajan merkkejä.
- Kokoamme ja vahvistamme yhteisöjä.
- Autamme alueitamme ja ympäristöämme menestymään.

MISSIO

Palvelemme inhimillistä uteliaisuutta.

VISIO

Kasvamme inhimillisestä uteliaisuudesta ja uskomme luovaan hulluuteen. Kokoamme ja kartutamme yhteisöjä. Toiminnastamme syntyy yhteistä menestystä.

KESKI-SUOMI JA SAVO

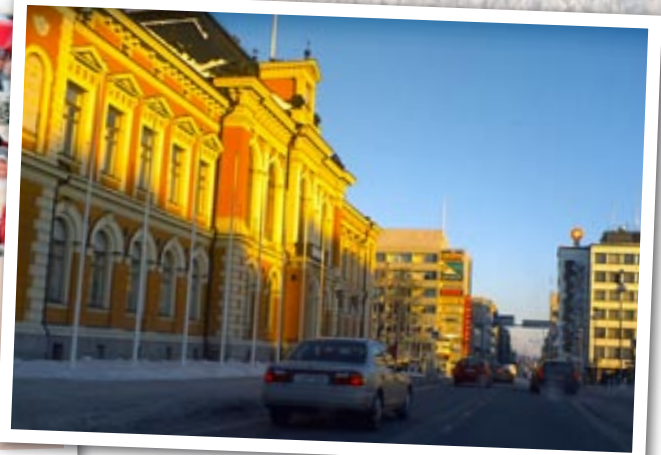
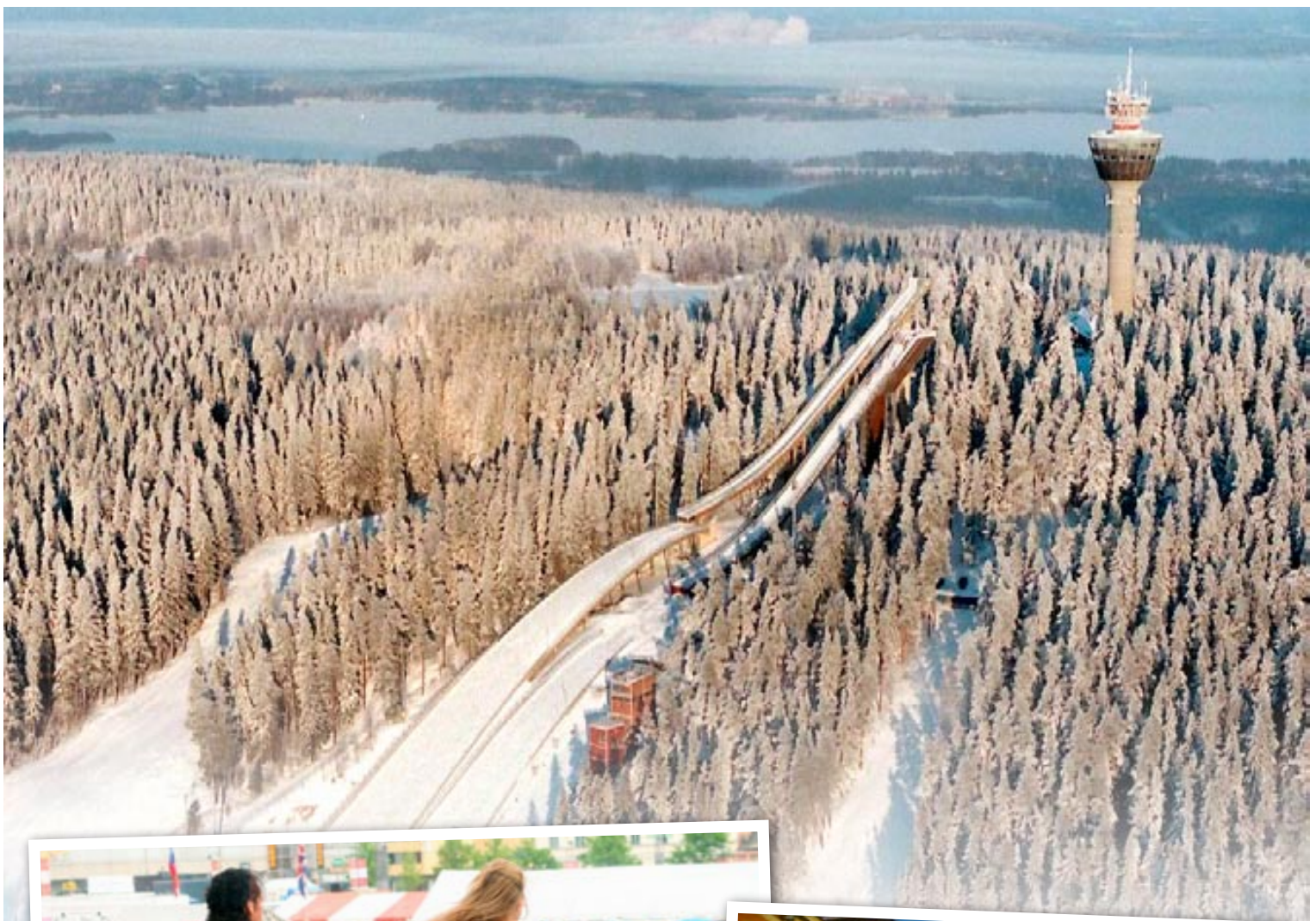
Keskisuomalainen -konsernin toiminta nojaa kahteen vahvaan maakuntaan: Keski-Suomeen ja Savoan. Kauppapaikkainvestoinnit todistavat, että erilaisuuksista huolimatta maakuntien välillä on paljon yhtäläisyyksiä. Kummassakin maakunnassa on tehty isoja investointeja ja useita uusia hankkeita on juuri vireillä.

Hiljattain avattu Kodin Terra tuo Jyväskylään lisää rakentamisesta ja sisustamisesta kiinnostuneita asiakkaita. Vastaavanlaisen yksikön rakentaminen alkaa Kuopiossa huhtikuussa 2009.

Jyväskylän Eteläportin rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2010. Alue sijaitsee 9-tien varressa kaupungin eteläpuolella. Sinne on tarkoituksena rakentaa kauppakeskus, johon sijoittuu mm. hypermarket, erikoisliikkeitä ja ravintoloita. Kuopion eteläpuolella alkaa puolestaan IKEA-vetoisen kauppakeskuksen rakentaminen vuonna 2011.

Jyväskylässä on menossa tai suunnitteilla kauppahankkeita myös keskustassa, Seppälässä, Savelassa, Palokankeskuksessa ja Keljonkeskuksessa. Uudet investoinnit vahvistavat entisestäänkin Jyväskylän kauppal palvelujen hyvää vetovoimaa. Kuopiosta puolestaan tulee ainakin itäisen Suomen rautakaupan ja huonekalukaupan keskus: saksalaisen Bauhausin rakennustyöt tulevan

IKEA-keskuksen naapurissa alkavat näillä näkymin jo tänä vuonna eli rinnan S-ryhmän Terran kanssa. Entuudestaan kaupungissa toimivat Starkki, Carlson ja K-Rauta, joka laajentaa vahvasti toimintaansa.

Yliopistot ovat maakuntiensa vetureita ja vahvoja vaikuttajia. Kuopio pääsi vuoden 2008 aikana valtakunnallisen huomion kohteeksi, kun kaupunkiin alettiin puuhata lääkealan keskusta. Alueellistamishankkeesta syntynyt kohu nosti esille Kuopion yliopiston kansainvälisesti tunnustettuja vahvuuksia.

Jyväskylän yliopisto panostaa voimakkaasti tulevaisuuden kasvualoihin, mm. tieto- ja viestintäteknologiaan, energia- ja ympäristötekniik-

kaan sekä hyvinvointi- ja nanoteknologiaan. Sillä on myös valtakunnallisia koulutustehtäviä kuten liikuntatieteellinen tiedekunta.

Keski-Suomessa väki lisääntyy tasaisesti. Nuoria muuttaa Keski-Suomeen runsaasti myös maakunnan ulkopuolelta. Keski-Suomessa kivijalkoja ovat perinteinen teollisuus, mm. metsä-, paperi-, metalli-, puutuote- ja koneteollisuus ja palvelualat.

Pohjois-Savon elinkeinojen juuret ovat luonnossa: pelloilla ja metsissä. Ylä-Savosta ponnistaa Ponsse, lisäalassa olutta panee Olvi, Kuopiossa Karelia-Upofloor tekee parkettia ja Varkaudessa Stora Enso paperia. Kotipaikkanaan Kuopiota pitävä Atria puolestaan kypsyttää

meetvurstinsa Kallaveden rannalla sijaitsevasa tehtaassaan.

Jääkiekko lienee muuten konsernin toimialueen kiintoisin urheilulaji juuri nyt. SM-liigan runkosarjan voitto meni JYPille ja KalPa ylsi tasaisen runkosarjan kuudenneksi.

KESKISUOMALAINEN LUO TULEVAISUUTTA

Pekka Mervola
Keski-suomalainen

138 vuotta on pitkä aika. Tai ei sittenkään Keski-Suomessa. Keski-suomalaiset ovat saaneet lukea omaa sanomalehteä jo tammikuun 7. päivästä 1871 saakka.

Keski-suomalainen on maan vanhin suomenkielinen sanomalehti, mutta otteeltaan modernein. Keski-suomalainen uudistui sisällöltään ja ulkoasultaan ystävänpäivänä, 14. helmikuuta 2009.

Uudistus on jatkoa vuonna 2003 tehdyille ulkoasumuutoksille, joilla Keski-suomalainen nousi yhdessä Savon Sanomien ja Karjalaisen kanssa kansallisiksi suunnannäyttäjiksi. Syntyi suunta, joka on sittemmin saanut paljon seuraajia.

Kuuden vuoden takainen uudistus tuotti hyviä tuloksia. Levikit kehittyivät ja ilmoitusmyynti kasvoi.

Tämän vuoden alussa oli jälleen uuden luomisen aika. Keski-suomalaisen väki vei lehteä voimakkaasti eteenpäin yhdessä maailman johtavien ulkoasusuunnittelijoiden Ally Palmerin ja Terry Watsonin kanssa. Heihin luotettiin, sillä samalla tavalla uudistus tehtiin myös kuusi vuotta sitten.

Keski-suomalainen on tulevaisuudessa vahva paperinen sanomalehti. Tilaa jien palvelua täydentää uutisvirta seuraava verkkolehti (ksml.fi). Tulevaisuudessa lehti leviää myös kännykään ja liikkuvaan kuvaan.

Keski-suomalainen haluaa luoda tulevaisuutta. Moderni laatulehti kertoo rosoisen paikallisista asioista, tuo tilaajilleen ainutlaatuisia uutisia ja on monipuolisesti viihdyttävä. Hyvä sanomalehti on elinikäinen kumppani elämän iloissa ja suruissa.

Maailmassa painettiin viime vuonna enemmän sanomalehtiä kuin koskaan aiemmin. Sanomalehdistö kasvaa voimakkaasti kehittyvissä maissa – erityisesti Intiassa ja koko Aasiassa.

Sanomalehdet luovat lukijoilleen menestymisen edellytyksiä elämään. Sanomalehden lukeminen on kuin toinen koulu, se pitää kiinni elämässä ja asioissa.

Pisa-tutkimuksesta tiedämme, että suomalaiset nuoret ovat maailman kärjessä oppimistuloksissa. Sama aineisto myös kertoo, että sanomalehtiä lukevat nuoret ovat keskimäärin jopa puoli vuotta edellä oppimistuloksissa sanomalehtiä lukemattomiin luokkakaverihinsa verrattuna.

Sanomalehti on sivistyksen valo. Keski-suomalainen haluaa luoda entistä parempaa tulevaisuutta keski-suomalaisille.

TALOUSGURUN EVÄITÄ

Jyväskyläläinen abiturientti Eetu Jämsén, 18, lukee Keski-suomalaista päivittäin. Erityisen tarkkaan hän on seurannut viime aikoina maakuntalehden taloussivuja.

Ahkera taloussivujen tutkiminen ei mennyt hukkaan, sillä Jämsén sijoittui toiseksi lukolaisten taloustaitoja mittaavassa valtakunnallisessa Talousguru-kilpailussa.

Tammikuun puolivälissä Suomen Pankissa järjestetty kilpailu toi hänelle rahapalkkion ohella palkinnoksi kansataloustieteen opiskelupaikan sekä Helsingin että Jyväskylän yliopistoon. Talousguru-menestyksestään huolimatta hän tähtää ensi sijassa lääkäriin ammattiin.

– Talousasioita olen seurannut pääasiassa Keski-suomalaisen taloussivuilla. Lehteä lukiemalla olen saanut selvennystä moniin minua askarruttaneisiin asioihin.

Jämsén on lukenut Keski-suomalaista yläasteikäisestä lähtien.

– Maakuntalehti on tiivis ja selkeä paketti, jossa kerrotaan kattavasti myös paikalliset Keski-Suomea koskevat uutiset, Jämsén kiittää.

Lehti antaa myös virikkeitä keskusteluihin, joita hän käy niin talous- kuin muistakin yhteiskunnallisista asioista sekä kotona vanhempien kanssa että koulussa luokkatovereiden kanssa.

Eetu Jämsén

TAVOITTEENAMME ON OLLA PARAS

Sanomalehti elää vahvaa vaihetta mediamurroksesta huolimatta. Se ei ole mikään ihme, sillä sanomalehti on käyttöliittymä koko maailmaan.

Maakuntalehti Savon Sanomat on alueensa suurin painettu media ja Suomen kuudenneksi suurin seitsemänpäiväinen sanomalehti. Savon Sanomien levikki kasvoi jo toisena vuotena peräkkäin. Vuonna 2008 levikki oli 65056 kappaletta. Lehti ilmestyi 357 päivänä ja sivumäärä oli 11 834. Lehdellä oli noin 160 000 lukijaa.

Maailmantalouden kiristyneestä tilanteesta huolimatta Savon Sanomat teki edelleen hyvän tuloksen.

Vuosi 2008 oli Savon Sanomille journalistisesti erityisen menestyksenkäs. Vuoden aikana Savon Sanomat nousi yhdeksi maan seuratuimmista sanomalehdistä järjestelmällisen ja ärhäkän uutishankinnan ja sitä seuranneiden lukuisten uutisvoittojen ansiosta.

Tavoitteemme on olla yksi maan tehokkaimista uutisvälineistä ja maan paras maakuntalehti.

Savon Sanomien lukijatytyväisyys ja huomio-arvo ovat nousseet kaikissa ikäryhmissä. Lukijamme ovat ottaneet uudistuksemme myönteisesti vastaan. Tutkimusten mukaan Savon Sanomien tilaajat kokevat lehden läheiseksi ja kiinnostavaksi. Myös nuoret lukijat ovat tyytyväisiä Savon Sanomiin. Tämä tieto on tulevaisuutta ajatellen innostava.

Vuoden 2008 suurimpia hankkeita olivat verkkopalvelujen kehittäminen yhdessä sanomalehti Keskisuomalaisen kanssa sekä ulkoasu-uudistuksen valmistelu yhdessä Keskisuomalaisen ja Karjalaisen kanssa. Ulkoasu-uudistukseen liittyvät modernit järjestelmät, työskentelytavat sekä erityisesti ennakoiva taitto. Uusi ulkoasu

lanseerattiin helmikuussa 2009.

Savon Sanomien ja konsernin muiden lehtien yhteistyötä kehitettiin edelleen. Myös maakuntalehtien kesken yli konsernirajojen ryhdyttiin hakemaan entistäkin määrätietoisemmin uusia synergioita, ja näkymät ovat vuodelle 2009 rohkaisevia ja jännittäviä.

Savon Sanomat pyrkii olemaan lukijoidensa kumppani kaikissa elämänvaiheissa. Olemme mukana arjessa ja juhlassa. Siksi emme tuijota strategiassamme ikään, vaan tavoittelemme pitkää, koko elämän kestäväää lukijasuhdetta.

Teemme työtä lukijoidemme ja yhteistyökumppaniemme hyväksi sekä maakuntamme kilpailukyvyyn vahvistamiseksi.

Jari Tourunen
Savon Sanomat

PERINTEISYYS VAHVUUTENA, NYKYAIKAISUUS LINJANA

Savon Sanomat on ilmoitusvälineenä tukevan perinteinen, mutta notkeasti kehittyvä, uskoo kuopiolaisen autokaupan Avain Vaunu Oy:n toimitusjohtaja Matti Kröger.

– Ainahan me yrittäjät mietimme, miten esimerkiksi sähköiset välineet tulevat mukaan. Minulla on luja usko siihen, että perinteisyys on sittenkin vahvuus. Ihmiset haluavat lukea asioita lehdestä, sanoo Kröger.

Savon Sanomat säilyttää asemansa maakuntansa johtavana ilmoitusvälineenä erityisesti siksi, että se ei jää paikoilleen makaamaan. Savon Sanomien keväällä 2008 perustetun asiakasyhteistyöryhmän jäsenenä Matti Kröger on seurannut läheltä helmikuussa 2009 toteutetun lehti-uudistuksen suunnittelua ja odottanut tuloksia kiinnostuneena.

– Uusi lehti on nykyaikaisen näköinen. Siinä näkyy pirteuden leima, hän sanoo nyt ensikosketuksen perusteella.

Yrityksen ja Savon Sanomien välistä yhteistyötä Kröger kuvailee sujuvaksi ja rakentavaksi. Erityisen lähelle toimitustyötä hän on päässyt asiakasyhteistyöryhmässä, jonka jäsenet ovat tuoneet toimitukseen tärkeää tietoa siitä, miten lehti heidän näkökulmasta palvelee alueen väestöä.

– Saimme ottaa kantaa myös konsernin arvoihin, visioon ja missioon, Kröger mainitsee. Autokaupan toimitusjohtaja ei usko, että maailmantalouden taantuma muuttaa pysyvästi ilmoitusmarkkinoiden asetelmia. Hän uskoo, että ilmoitusmyynti pääsee ylös siitä notkahduksesta, minkä koko yhteiskunta sen ympärillä on tehnyt.

– Sitten palataan entiselle tasolle. Sähköiselle puolelle tosin siirrytään jonkin verran, hän sanoo.

Verkkoihmoituksistakin Avain Vaunulla on jo kokemusta: yritys on mukana Savon Sanomien verkkolehden Autot-teemasivuilla. Kröger kuitenkin korostaa, että nimenomaan printtilehden lukijakunta on tulevaisuudessakin autokaupalle se houkuttelevin kohdeyleisö.

– Uskon siihen, että viesti menee perille lehden kautta. Lehestä haetaan tietoa, Kröger kiteyttää.

Avain Vaunu Oy on vuonna 1964 perustettu yritys, jolla on myymälät Kuopiossa, Joensuussa, Iisalmessa ja Varkaudessa. Avain Vaunu edustaa automerkeistä Volvoa, Renaultia ja BMW:tä. Se työllistää noin 100 henkilöä.

Matti Kröger

YLÄ-SAVON UUDISTUNUT PÄÄ-ÄÄNENKANNATTAJA

Iisalmen Sanomat terävöitti vuoden 2008 alussa rooliaan Ylä-Savon omana aluelehtenä ja pää-äänenkannattajana. Valtakunnallisilta uutisilta raivattiin tilaa oman alueen ihmisistä ja asioista kertoville jutuille.

Mai Koivula
Iisalmen Sanomat ja
Warkauden Lehti

Samalla tiivistettiin yhteistyötä ilmoittajien kanssa mm. kehittelemällä lisää teemanumeroita, joissa ilmoittajien on hyödyllistä olla mukana.

Myös lehden kannanotoissa keskityttiin entistä selkeämmin oman alueen edunvalvontaan ja kolumnisteiksi saatiin alueella tunnettuja henkilöitä.

Lehti myös lisäsi läsnäoloaan erilaisissa tapahtumissa ja kutsui ihmisiä tutustumaan lehden tekoon.

Kun samalla käytiin läpi ja toteutettiin kustannussäästöjä, saatiin aikaan entistä selvästi kannattavampi ja alueellisempi, mutta samalla toki entistä jonkin verran ohuempi lehti. Kun määrän sijasta satsattiin paikallisuuteen ja laatuun, lukijoiden enemmistön tyytyväisyys lehteä kohtaan kasvoi.

Vuoden merkkitapauksia oli yli satavuotiaan Salmetar-paikallislehden sulauttaminen osaksi Iisalmen Sanomien sunnuntainumeroa. Myös lehden verkkopalvelu uudistettiin.

Iisalmen Sanomien näkymät Ylä-Savon seitsenpäiväisen äänenkannattajana ovat hyvät. Vuoropuhelua alueen toimijoiden ja asukkaiden kanssa lisäämällä lehden on edelleen mahdollista vahvistaa rooliaan. Tätä kehitystä auttaa lähivuosina myös useiden liikekeskushankkeiden vauhdittama Iisalmen kaupallisen vetovoiman vahvistuminen.

PAIKALLISUUS ON LEHDESSÄ TÄRKEINTÄ

Eläkkeellä oleva maalaistalon emäntä ja sairaanhoitaja Sirkka Kainulainen on lukenut Iisalmen Sanomia yli kaksi vuosikymmentä, aina siitä saakka kun muutti Ylä-Savoon, Iisalmen Soinlahteen.

– Aikanaan kun oli navettatyöt ja sairaanhoitajan vuorotyöt, ei ehtinyt paljon muuta harrastaa, mutta lehden avulla alue tuli tutuksi. Alkoi vähitellen tunnistaa ihmisiä ja asioita, hän muistelee.

Nyt eläkkeellä harrastuksia sitten riittää, ja niissäkin Iisalmen Sanomilla on tärkeä osa. Runonlausuntaa, lukemista, pakollista liikuntaa, mutta ennen muuta kulttuuria. Ja Ylä-Savon Kalevalaisia, joiden aktiivisena puheenjohtajana Sirkka Kainulainen toimii.

– Muistiopalsta ja menovinkit, niitä ilman ei tulisi toimeen kun asuu täällä kolmentoista kilometrin päässä keskustasta. Pitää aina katsoa mitä on tarjolla. Luen tietenkin lehdestä myös kaikki mainokset.

Lehden lukemisen Sirkka Kainulainen alkaa alusta ja lukee sen tarkkaan, eläkeläisellä kun on aikaa. Paikalliset uutiset ja haastattelut ovat tärkeitä, mutta myös pääkirjoitus ja Vasen suora -kolumnipalsta tulee aina luettua. Ja tietenkin lehden kulttuurisivut.

– No, urheilusivut hyppään kyllä aina yli, mutta mies lukee ne, kyllähän nekin on lehdessä oltava, hän sanoo. Iisalmen Sanomien viime aikojen kehittymiseen Sirkka Kainulainen on tyytyväinen.

– Valtakunnan politiikkaa ja maailman uutisia seuraan kyllä tarkasti, mutta Iisalmen Sanomissa ne voisi jättää vieläkin vähemmälle, niitähän tulee joka tuutista. Ja maakunnan uutisia saa maakunnan lehdestä.

Mielenkiintoista on ollut, että viime aikoina Iisalmen Sanomissa on entistä enemmän kerrottu paikallispolitiikasta.

Ja tietysti toivon, että Iisalmen Sanomista tulisi ajan mittaan vielä nykyistä tuhdimpi paikallinen paketti mainoksineen, haastateluineen ja muine juttuineen.

Sirkka Kainulainen

YSIKYMPPINEN KESKUSTELUFOORUMI

Warkauden Lehti jatkoi vuonna 2008 vahvaa työtään oman talousalueensa ykköslehtenä ja vaikuttajana. Lehti on värikäs alueen keskustelufoorumi, jonka sivut eivät tahdo aika-ajoin riittää paikalliselle mielipiteen vaihdolle. Lehti on myös alueensa selkeä markkinajohtaja paikallisissa ilmoituksissa.

Lehden sisällön kehittämisessä vedettiin vuonna 2008 vähän henkeä muilta osin, mutta verkkopalvelu uudistui. Voimavaroja veivät myös kaksi päätoimittajan vaihdosta ja laatujärjestelmän kehittäminen ensimmäisenä konsernin lehdistä.

Syksyllä 2008 Suomeen rantautunut taantuma iski terävästi lähes pelkästään vientiteollisuudesta elävään kaupunkiin. Suhdannemieleissä haastavan toiminta-alueen huomioon

ottaen lehti onnistui kuitenkin hyvin: levikki laski vain muutamalla kymmenellä ja ilmoitusseuroja pystyttiin keräämään edellisvuotta selvästi enemmän.

Lehti muutti syksyllä 2008 Kauppakadulta Forumin kauppakeskukseen toiminnallisesti entistä parempiin vuokratiloihin. Samalla käynnistyi yhteiselo Savon Voiman paikallisen asiakaspalvelukonttorin kanssa.

Vientiteollisuuden tilapäiset vaikeudet eivät hälvännä sitä tosiseikkaa, että Varkaudella ympäristökuntineen on sellaiset osaamisen eväät, että alueen tulevaisuus on valoisa. Loistavat näkymät on etenkin alueen vahvala, osin kansainvälisellä konepaja- ja energia-teollisuudella.

YLI 40 VUOTTA YHTEISTYÖTÄ

Varkaudessa toimiva Lauran Puoti Oy täytti vuonna 2008 kunnioitettavat 40 vuotta. Koko tuon ajan yrityksen päämedia on ollut vuonna 2009 jo 90 vuotta täyttävä Warkauden Lehti. Laura Olakivi perusti vaatekaupan 32 neliön pikkuruiseen liikehuoneistoon.

Tänä päivänä Lauran Puoti Oy:tä johtaa toisessa polvessa hänen poikansa Jorma Olakivi. Myymälöitä on Varkaudessa jo kolme ja neliöitä yhteensä 1300.

– Yhdessä Warkauden Lehden kanssa ja samalla sen avulla on kasvettu, aluelehti on ollut koko toimintamme ajan meille se merkittävin mainosväline. Lehti tavoittaa hyvin meidän asiakkaamme, Jorma Olakivi kiittää.

Jorma Olakivi pitää Warkauden Lehden suurena vahvuutena sen toimintatapaa:

– Lehti on ennen muuta tinkimätön Varkauden ja tämän talousalueen äänenkannattaja. Se on tärkein asia. Mutta samalla siitä on muodostunut instituutio. Ei täällä ole monta toimijaa, joka olisi ollut mukana aluetta kehittämässä yhtä kauan, onhan lehti vanhempi kuin nyt vasta 80 vuotta täyttävä kaupunki.

Warkauden Lehteen kohdistuu tietenkin paljon erilaisia odotuksia.

– Ei asioitten arvoa aina muista silloin kun ne ovat olemassa. Mutta ellei Warkauden Lehteä olisi, aika autiota täällä silloin olisi. Tiedotusrintamalla ja muutenkin. Ja mikä muu väline kertoisi tämän talousalueen asioista, tämän alueen näkövinkkelistä, Olakivi pohtii.

– Lehti on hirvittävän tärkeä asia koko alueemme identiteetin kannalta.

Sen palstoilla voidaan vaihtaa mielipiteitä, se on välttämätön keskinäisen kanssakäymisen väline, hän pohtii.

Jos jotakin saisi toivoa, Jorma Olakivi haluaisi lukea lehdestä vielä enemmän paikallisia uutisia ja asioita.

– Monet muut tiedotusvälineet, lehdet, radiot, teeveet ja netti kertovat maailman asioista liiankin kanssa. Mutta paikallisiin uutisiin Warkauden Lehti on ainoa väylä, hän tietää.

Jorma Olakivi

PAIKALLISLEHDESTÄ RAKKAIMMAT JUTUT

Osmo Kurki
Maakunnan
Sanomat Oy

Lähellä lukijoiden ja tätä kautta myös ilmoittajien arkea ovat Keskisuomalainen Oyj:n 16 paikallislehteä, jotka on ryhmitetty omaksi yhtiökseen Maakunnan Sanomiin. Pohjois-Savossa ja pohjoisessa Keski-Suomessa ilmestyvät lehdet tavoittavat käytännössä kaikki alueensa ihmiset. Vaikka lehtien uutiset ovat usein pieniä, ovat ne niin tärkeitä, että niitä luetaan myös ympäri maapalloa. Noin kolmasosa Maakunnan Sanomien paikallislehtien 90 000 kappaleen yhteislevikistä menee etätilauksina eri puolille Suomea ja maailmaa. Kaukaisimmillaan lehtiä lähetetään jopa Australiaan asti.

Paikallislehti on odotettu tuttu jokaiseen sen tilanneeseen kotiin. Kyse on samasta asiasta kuin saisi käsin kirjoitetun kirjeen hyvältä ystävältä. Yhä useampi meistä huomaa tarttuvansa ensimmäisenä juuri paikallislehteen, vaikka muitakin lehtiä olisi tarjolla. Kannesta kanteen paikallislehden lukee 61 prosenttia sen käsiinsä saaneista. Myös ilmoitukset ovat erittäin luettuja. Huvittavaa, mutta paljon kertovaa on esimerkiksi se, että monessa tapauksissa ihmiset selvittävät jopa kuka minkin ilmoituksessa olevan puhelinnumeron takana on, jos sitä ei jo valmiiksi kerrota. Osa Maakunnan Sanomien lehdistä

tavoittaa lähes sata prosenttia alueensa ihmisistä.

Uutisten kertomisen lisäksi paikallislehti on myös hyväntekijä. Se taistelee alueensa ihmisten, yritysten ja yhteisöjen puolestapuhujana. Jokainen koulu, työpaikka ja hyvinvoiva lapsi ovat paikallislehdelle tärkeitä. Alueensa ihmisten puolesta taistellessaan paikallislehti ei pelkää suurempiaan. Sanansäilä heiluu vallanpitäjiä vastaan ja paikkakunnan puolesta aina kun on tarvetta. Paikallislehti on myös tärkeä osa alueensa identiteettiä. Paikkakuntien me-hengen luojina lehdillä on erittäin

tärkeä tehtävä. Sen takia paikallislehti osallistuu aktiivisesti ilmestymiskuntiansa tapahtumiin muutenkin kuin kirjoittamalla ja kuvaamalla.

Suomen parhaita ja rakkaimpia paikallislehtiä ei pystytä tekemään ilman ammattitaitoista ja kunnianhimoista henkilökuntaa. Maakunnan Sanomien 115 lehdentekijää ovat omistautuneet sydänjuuriaan myöten juuri paikallislehden tekemiseen. Luotettavasti vuodesta toiseen.

PAIKALLISLEHTI ON TUNNEASIA

Marianne Huhtala on elänyt paikallislehden vaikutuspiirissä lapsesta lähtien. Kun hän vuonna 2002 muutti Laukaaseen, tarjosi Laukaa-Konnevesi heti luontevan tavan tutustua uuteen asuinpaikkaan.

”Lehden kautta tunnen olevani osa tätä yhteisöä. On yleissivistystä tietää asioista, joita lähelläni tapahtuu. Laukaa-Konnevesi kartoittaa ympäristöä, jossa elän. Ilman sitä tuntisin itseni ehkä irtoneisemmaksi. Paikallislehti on todiste alueensa elinvoimaisuudesta ja ehdottomasti tunneasia.”

Huhtalan toivat Laukaaseen Peurunka Centerin kehitysjohtajan tehtävät. Laukaasta löytyi muutakin kuin työ, muun muassa puolisio. Hän sanookin olevansa nyt sivutoiminen maatilan emäntä, joka vie eväitä pellolla ahertavalle isännälle. Toimielias nainen hoitaa myös MTK Laukaa ry:n sihteerin tehtävät.

”Työn, asumisen ja ihmisiin tutustumisen ansiosta suhde paikallislehteen on syventynyt. Pystyn nyt eri tavalla seuraamaan esimerkiksi yleisönosastokeskusteluja.

Torstaisin Marianne Huhtala hakee postilaatikosta paikallislehden, joka ennättää Äijälän kylälle aamuyhdeksän kieppeissä. Lehden hän lukee samantien kainalossa kehräävän kissan kanssa. Erityisen kiinnostunut kauppatieteiden maisteri Huhtala on kuntapolitiikasta, johon hän hakee näkökulmia sekä uutisista että Laukaa-Konneveden vilkkaasta yleisönosastosta.

”Parhaimmillaan paikallislehti herättää uteliaisuutta ja kysymyksiä ja antaa niihin myös vastauksia”, Huhtala sanoo.

Laukaa-Konnevesi-lehdessä Marianne Huhtala arvostaa monipuolisuutta ja tasapuolisuutta sekä ammattimaista otetta, jonka hän tunnistaa lehden laadukkaassa jäljessä.

Kahden pitäjän paikallislehdessä Huhtala ei keskity vain kotikuntansa Laukaan uutisiin, vaan seuraa myös, mitä naapurissa Konnevedellä tapahtuu. Mainosilmoituksetkaan eivät jää häneltä lukematta, ja hän on omaan paikallislehteen tyytyväinen myös ilmoitusvälineenä.

Paikallislehtien tulevaisuuden haasteeksi Marianne Huhtala näkee kyvyn palvella lukijoita muuttuvassa maailmassa.

”Sisältöön, ulkoasuun ja journalistiseen linjaan on todella kiinnitettävä huomio”, hän arvioi.

SIINÄ ON ASIAT SOPIVAN TIIVISSÄ PAKETISSA

Tapani Markkanen
Suur-Jyväskylän Lehti

Kaupunkilehden tulevaisuuden kannalta merkittävää on, että nuoret ovat tottuneet ilmaisviestintään, ja että kaupunkilehdet ovat vakiinnuttaneet asemansa maan ostovoimaisimmille alueille – kuten Keskisuomalainen Oyj:n kaupunkilehdet Suur-Jyväskylän Lehti Jyväskylän seudulle, Viikkosavo Kuopioon ja ympäristökuntiin sekä Töllötin lisaimeen ja lähiympäristöön.

Nykyaikainen kaupunkilehti – kuten Suur-Jyväskylän Lehti ja Viikkosavo – tarjoaa enemmän vaihtoehtoja niin lukijoilleen kuin ilmoittajilleenkin. Kumpikin on tehnyt vuosi vuodelta yhä enemmän erikoislehtiä, erikoisnumeroita ja erikoissivuja. Tutkitusti luetuimmat ja kattavimmat kaupunkilehdet ovat harrastajia ja toimivia mainosvälineitä.

Suur-Jyväskylän Lehti ja Viikkosavo kokoavat sivuilleen kaksi kertaa viikossa kunnalliselämän, talouden, kulttuurin, viihteen parhaat palat. Ne tuovat aiheensa julki ihmisten kautta, antavat asioille ja ilmiöille kasvot.

Ne luetaan kannesta kanteen, kun ne tarjoavat asiat sopivan tiiviissä paketissa. Ne ovat tutkitusti lukijoilleen läheisiä, tarpeellisia, hyödyllisiä ja kiinnostavia sekä luotettavia paikallisten uutisten tietolähteitä. Päiväkotien ja koulujen ruokalistat ovat tärkeää arkipäivän hyötytietoa siinä kuin ravintoloiden kuulumiset ja menovinkitkin. Viikonlopun erikoislehdet tarjoavat hyvät puitteet laajoille reportaaseille, henkilöhaastatteluille ja juttusarjoille.

Suur-Jyväskylän Lehti ja Viikkosavo eivät tyydy vain seurailemaan ilmestymisalueensa elämänmenoa, vaan haluavat edistää eri tavoin

seutukuntansa hyvinvointia. Nyt haastavassa suhdannetilanteessa kumpikin lehti toteuttaa mittavan Taantuman Torjunta Talkoot –kampanjan yhdessä oman alueensa elinkeinoelämän toimijoiden kanssa.

Kampanjan ytimenä on laajentuneen kotitalousvähennyksen hyödyntämisen edistämisen, ja kaikenlaisen taloudellisen toimelaisuuden lisääminen ruohonjuuritasolla.

ARVOT KOHDALLAAN

Suur-Jyväskylän Lehdellä ja Midare Oyj:llä on paljon yhteistä. Kumpikin lukeutuu kiistatta alansa johtotähtiin ja kumpikin tarjoaa asiakkailleen enemmän vaihtoehtoja kuin kilpailijansa.

Molemmat yritykset ovat myös alansa pioneereja. Maan vanhimpiin kaupunkilehtiin lukeutuva Suur-Jyväskylän Lehti tulee toimineeksi jo 50 vuotta, ja Keski-Suomen johtava ja tutkitusti arvostetuin matkapuhelintalo Midare kohta neljännesvuosisadan. Kauppaa on tehty puolin ja toisin pitkällä historialla.

Miksi Midare käyttää Suur-Jyväskylän Lehteä ilmoitusvälineenään?

-Tavoitettavuus on tietysti peruslähtökohta. Se tarjoaa riittävästi kontakteja. Se on tunnettu lehti, joka luetaan tarkkaan, perustele Midaren varatoimitusjohtaja Tuomas Saarinen. Tärkeä asia hänen mielestään myös se, että yrityksillä on samantyyppiset arvot. Kumpikin on paikallisia ja yrittäjähenkisiä, seutukuntansa edun ajajia.

Pitkän linjan menestyjä Midare on täyden palvelun matkapuhelintalo. Samasta osoitteesta löytyy täydellinen valikoima matkapu-

helimia ja lisävarusteita, matkapuhelinliittymä, laajakaistat, radiopuhelimet sekä paikannus- tuotteet. Samassa talossa on myös ammattitaitoinen autosarjojen asennuspalvelu sekä valtuutettu Nokia matkapuhelinhuolto.

Tuomas Saarinen arvostaa myös sitä, että tuotteistamisessa kaupunkilehtien edelläkävijöihin lukeutuva Suur-Jyväskylän Lehti tarjoaa erilaisia ratkaisuja ja uusia ilmoitustuotteita asiakkaiden tarpeisiin, mahdollisuuksia muuhunkin kuin perinteiseen tuotemainontaan. Sellainen ilmoitustuote on muun muassa ”Asiakkaan tarina”, jota Midare aikoo hyödyntää ryhtyessään tekemään mielikuvamainontaa. Mielikuvamainonnan merkitys tulee korostumaan jatkossa.

Tuomas Saarinen

LEHTI EI OLE LEHTI ILMAN PAINAMISTA JA JAKELUA

Erkki Summanen
Lehtisepät Oy
Savon Jakelu Oy

Jotta toimitusten ja mainososastojen huolellinen työ ei menisi hukkaan, vaatii se jatkokseen laadukkaan ja varman painamisen sekä luotettavan jakelun. Lehden on oltava ajoissa perillä, ja sen painojäljen on oltava tasalaatuista.

Keskisuomalainen-konsernissa on koke-musta sanomalehtipainamisesta jo 120 vuoden ajalta, aina vuodesta 1888 alkaen. Tätä nykyä painotoiminta on keskitetty Lehtisepät Oy:öön. Sillä on kolme painolaitosta, jotka sijaitsevat Jyväskylässä, Kuopiossa ja Pieksämäellä.

Jyväskylän paino painaa suuripainoksia sanomalehtiä. Painoon tilattu jälkikäsitteily-laitteisto otetaan tuotantokäyttöön keväällä 2009, jolloin sen tuotevalikoima laajenee kattamaan leikatun tabloidin. Tarvittaessa painetut lehdet voidaan jatkossa myös ns. neljänneittä, joka säästää niiden jakelukustannuksia.

Kuopion paino painoi pääasiassa konsernin omia kustanteita. Keväällä 2008 konserni

päätti keskittää omien paikallislehtiensä painamisen Pieksämäen painoon. Tämän vuoksi Kuopion painon henkilöstömäärä pieneni keväällä käytyjen yt-neuvottelujen jälkeen kahdeksalla henkilöllä.

Pieksämäen paino on Suomen suurin paikallislehtipaino. Muita asiakasryhmiä ovat erilaiset kaupunki-, henkilöstö-, järjestö- sekä mainoslehdet. Kaikkiaan vakituksia asiakkaita on n. 100 kappaletta. Talvella 2008 päätettiin yhdistää Pieksämäen kaksi painokonetta yhteen, jotta pystytään painamaan asiakaslehtien suuretkin sivumäärät. Yhdistetty kahden taittolaitteen kone saatiin tuotantokäyttöön loppuvuodeksi.

Lehtisepät on tunnettu ja arvostettu laadusta, palvelusta ja toimintavarmuudesta. Kaikissa

kolmessa painossa on käytössä sertifioitu ISO 9001 ja ISO 14001 laatu- ja ympäristöjärjestelmä ainoana suomalaisina sanomalehtipainoina. Jyväskylän paino palkittiin arvostetulla Recognised for Excellence -tunnustuksella Laatukeskuksen järjestämässä valtakunnallisessa laatukilpailussa.

Vaikka graafisen teollisuuden suhdannenäkymät heikkenivät loppuvuonna ja alan ylikapasiteetti näkyi edelleen aggressiivisena hintakilpailuna, Lehtisepät uskoo tulevaisuuteen. Laadulla, toimintavarmuudella ja palvelulla on aina kysyntää. Yhtiön jatkuva tuotekehitysprosessi takaa sen, että uusia ideoita ja lisäpalveluita riittää.

TILAAJAN PITÄÄ SAADA LEHTENSÄ

Toimitusjohtaja Heikki Laurinen listaa kilpailukykyisen hinnan ohella logistiikan toimivuuden, laadukkaan painojäljen, luotettavuuden ja joustavuuden Viestilehdet Oy:n käyttämien lehtipainojen tärkeimmiksi valintakriteereiksi.

- Valtakunnallisesti ilmestyvien lehtien kustantajana meillä on ensiarvoisen tärkeää, että tilaaja saa varmasti lehtensä luettavakseen sen ilmestymispäivänä, hän sanoo.

Laurisen johtama Viestilehdet Oy julkaisee mm. Maaseudun Tulevaisuutta, Koneviestiä ja uutta Aarre-lehteä. Näistä Maaseudun Tulevaisuus on painettu vuodesta 2005 Keskisuomalainen-konserniin kuuluvan Lehtisepät Oy:n painossa Jyväskylässä.

Laatuvaatimuksiin hän sisällyttää hyvän painojäljen ohella luotettavuuden ja joustavuuden: se pidetään, mikä luvataan, mutta tarvittaessa joustoa löytyy puolin ja toisin.

- Monipuoliset mahdollisuudet liitteistä usei-

ta liitteitä samaan lehteen ovat meille tänä päivänä ehdoton edellytys. Arvostamme myös kykyä painaa sekä broadsheet-että tabloid-kokoisia lehtiä samassa painossa.

Laurinen odottaa painolta lisäksi oma-aloitteisuutta esitellä uusia, asiakkaan liiketoimintaa hyödyttäviä ratkaisuja.

Hän arvostaa Lehtiseppien hankkimaa laatu- ja ympäristösertifikaattia.

-Laadulla on selvä yhteys lukijan kokemaan lukuelämykseen sekä ilmoitusasiakkaan kokemaan hyötyyn. Samoin ympäristöasioiden merkitys kasvaa jatkuvasti ihmisten ympäristötietoisuuden lisääntyessä. Me esimerkiksi painamme lehtemme vain PEFC-sertifioidulle paperille, hän sanoo.

Laurisen mukaan lähivuosista on tulossa lehtien kustantajille entistä haasteellisempia.

-Meidän on jokaisen oltava valmiita jättämään totut poteroimme ja rikkomaan raja-aitoja.

Uskon, että kaikenlainen yhteistyö ja kokemusten vaihto niin useita lehtiä julkaisevien lehtitalojen sisällä kuin lehtitalojen välillä voi tuottaa merkittäviä hyötyjä kustantajille.

LEHTIÄ JA MAINOKSIA, PÄIVIN JA ÖIN

Konserniin kuuluva Savon Jakelu Oy hoitaa Kuopion, Iisalmen, Kiuruveden, Varkauden ja Pieksämäen kaupungeissa sekä kuudessa muussa taajamassa jaettavien sanomalehtien yhteisjakelun. Keskimäärin Savon Jakelu Oy jakoi päivittäin 59 072 lehteä ja 9250 erilaista painotuotetta. Toimintavuoden aikana yritys laajensi toimintaansa Ylä-Savoon. Uusi jakeluiden hallintajärjestelmä otettiin käyttöön ja jakelu- ja kuljetusreittien syöttäminen digitaaliseen karttaohjelmaan aloitettiin.

Jakeluporras Oy harjoittaa osoitteettomien suoramainostuotteiden, lehtien ja erilaisten mainosten, jakelua kaksi kertaa viikossa Jyväskylän seudulla. Jakelualue laajeni syyskuussa vuoden vaihteessa toteutunutta kuntaliitosta silmällä pitäen Korpilahden keskustaajamaan. Jakelupäivät ovat keskiviikko ja lauantai. Maan vanhimpiin kuuluva jakeluorganisaatio on perustettu vuonna 1966. Jakeluporras työllistää noin 250 lehtien ja mainosten jakajaa

Uutena mahdollisuutena Jakeluporras Oy on tarttunut julkiseksi tiedotteiksi luokiteltavien tuotteiden jakeluun myös ”Ei mainoksia” – postilaatikoihin ja – luukkuihin sekä yhteistyössä Itella Oyj:n kanssa toteutettuihin täyspeittojakeluihin.

SÄHKÖINEN LIIKETOIMINTA

Maakuntalehtien Keskisuomalainen ja Savon Sanomat verkkopalvelut uusittiin vuonna 2007. Vuonna 2008 uudistettiin samaan tekniseen alustaan perustuen Iisalmen Sanomien ja Warkauden Lehden verkkopalvelut.

Uudistusten jälkeen ovat verkkopalveluiden viikkokävijämäärät olleet selkeässä kasvussa. Verkkopalvelut tarjoavatkin sekä lukija-

että ilmoittaja-asiakkaillemme sanomalehteä täydentävän kanavan.

Tapio Moisio
Keskisuomalainen Oyj

TUTKIMUS- & KEHITYSTOIMINTA

Tutkimustoiminnan tärkeimmät osa-alueet ovat lehtien sisällön kehittäminen, tilausmarkkinoinnin kehittäminen ja tiedon tuottaminen ilmoitusmarkkinoinnin tarpeisiin.

Lehtien sisältöä kehitetään seuraamalla tiiviisti ajankohtaisia mediankäyttötutkimuksia ja selvittämällä lukijoiden toiveita siitä, millaista sanomalehteä he haluavat

lukea. Tilausmarkkinoinnille tutkimukset tarjoavat tietoa mm. lehdestä luopumisen syistä. Ilmoittaja-asiakkaalle tutkimustoiminta tuottaa tietoa mm. eri medioiden seuraami-

sesta, oman kohderyhmän tavoittamisesta, mainonnan toimivuudesta, kilpailu- ja markkinatilanteesta eri toimialoilla sekä tietoa markkina-alueesta ja sen väestöstä.

HENKILÖSTÖ

KEHITTÄMISEN VUOSI 2008

Konsernin henkilömäärä pysyi vakaana vuonna 2008 ja henkilöstöä oli keskimäärin kokopäiväisiksi muunnettuna 856 (856). Työsuhteita oli yhteensä vuoden lopussa 1206, kun niitä oli edellisellä vuonna 1186. Työsuhteiden määrää kasvatti Savon Jakelun toiminnan laajentuminen Ylä-Savoon syksyllä 2008.

Heikki Linnavirta
Keskisuomalainen Oyj

Henkilöstön kehittämisessä saatettiin päätökseen vuonna 2006 aloitettu esimiesakatemia, johon osallistui lähes 150 esimiestä, tiiminvetäjää ja luottamusmiestä. Ohjelmalla parannettiin esimies- ja yhteistoiminnan valmiuksia konsernissamme.

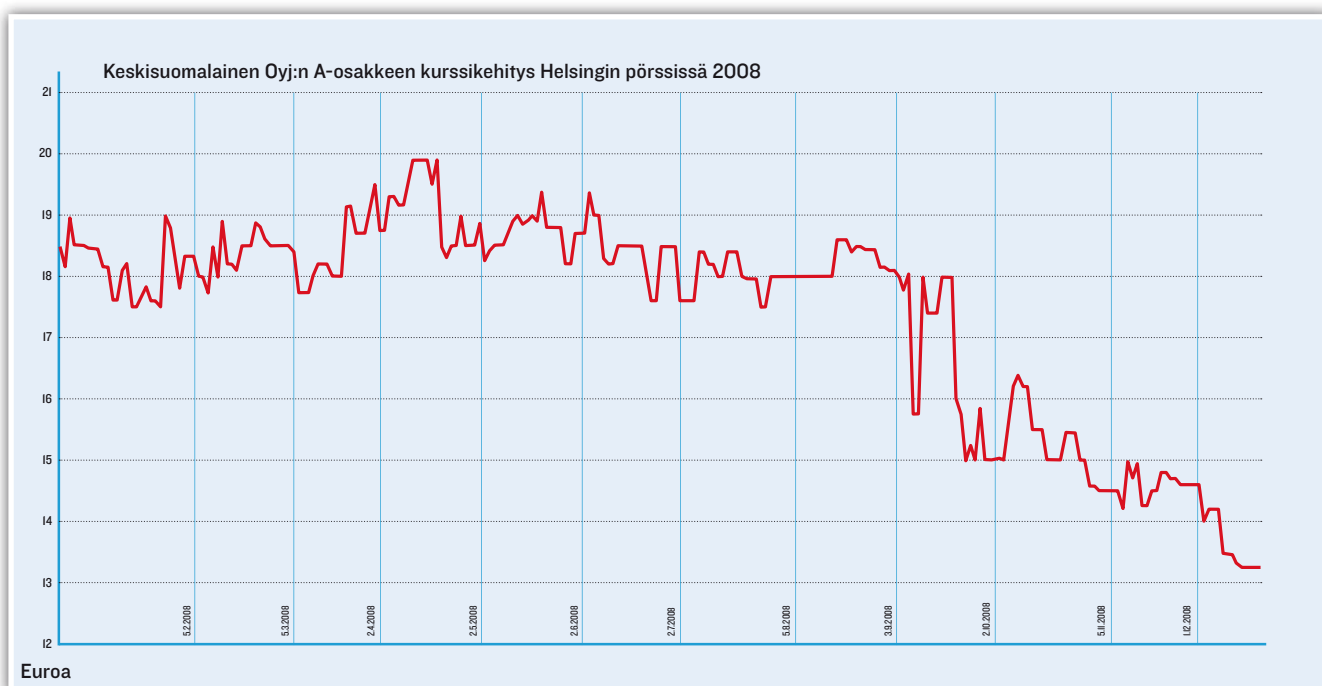
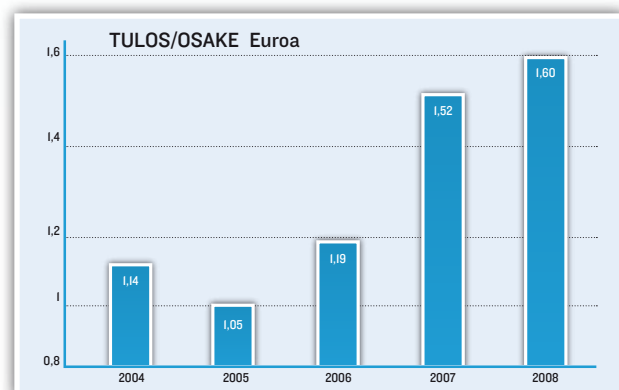
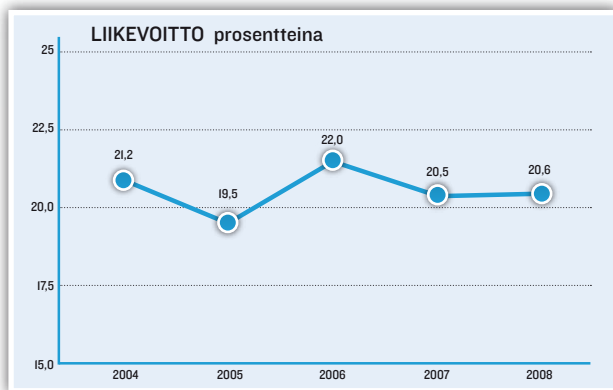
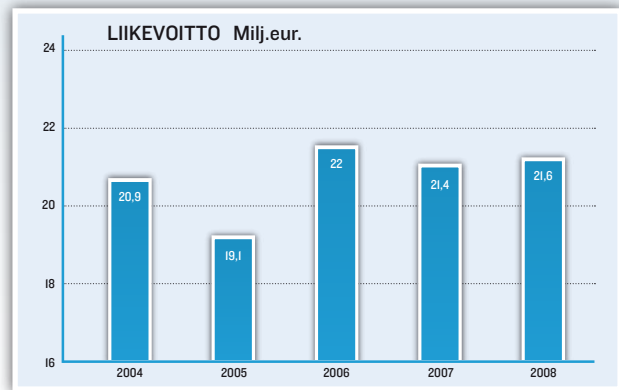
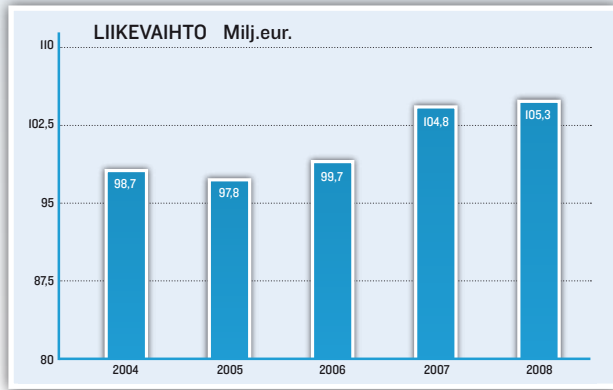
Konsernin laajuinen Priimus-kehityshanke laajeni kuluneen vuoden aikana sanomalehtiyhtiöihin ja tukitoimiin. Priimus-hankkeessa tavoitteenamme on määrätietoisesti ja systemaattisesti kehittää toimintatapojamme sekä tiivistää konsernin sisäistä yhteistyötä. Hanke on kolmivuotinen ja ulottuu vuoteen 2010 asti.

Syksyllä 2007 tehdyn ilmapiirikyselyn perusteella valittiin kehittämisen painopistealueeksi vuonna 2008 työn järjestelyt, ilmapiiri ja yhteistyö sekä johdon toiminta. Tärkeimmiksi koulutusalueiksi sovittiin työhyvinvointi, toimittajakoulutus ja myyntikoulutus. Lisäksi yhtiössä aloitettiin opintavaihto-ohjelma, joka kannustaa henkilöstöä hakeutumaan lyhytaikaiseen työharjoitteluun konsernin muissa yksiköissä.

Johdon sukupolvenvaihdos saatiin vietyä loppuun vuoden 2008 aikana, kun konsernin toimitusjohtaja, Sanomalehti Keskisuomalaisen päätoimittaja ja konsernin henkilöstöjohtaja jäivät eläkkeelle.

Kesällä 2008 käynnistettiin konsernissa määrätietoinen arvotyö, jossa koko henkilöstö haastettiin miettimään ja kehittämään yhtiön visiota, missiota ja arvoja. Koko syksyn kestäneen työn jälkeen yrityksen arvoiksi määritettiin Läheinen, Utelias, Oppiva, Rohkea ja Yhdistävä. Näiden arvojen toteuttamiseksi ja yleisen henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseksi päätettiin perustaa koko henkilöstön yhteinen yhdistys Luo Ry.

Keskisuomalainen Oyj 2008

Keski-Suomalainen Oyj:n hallitus eturivissä vas. Kalle Kautto, Antero Vesterinen, Leena Hautsalo, Vesa-Pekka Kangaskorpi, Jaakko Kurikka. Takana vas. Simo Kutinlahti, Jorma Nokkala ja Mikko Paananen.

TILINPÄÄTÖSTIEDOT 2008

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernin tuloslaskelma

Konsernin tase

Konsernin rahavirtalaskelma

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet
2. Segmentti-informaatio
3. Hankitut liiketoiminnot
4. Tytäryhtiön vähemmistöosuuden hankinta
5. Myydyt liiketoiminnot
6. Liiketoiminnan muut tuotot
7. Liiketoiminnan muut kulut
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut
9. Tutkimus- ja kehitykseen
10. Rahoitustuotot
11. Rahoituskulut
12. Tuloverot
13. Osakekohtainen tulos
14. Aineettomat hyödykkeet
15. Arvon alentumiset
16. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
17. Osuudet osakkuusyhteisöissä
18. Myytävissä olevat sijoitukset
19. Pitkäaikaiset saamiset
20. Laskennalliset verosaamiset ja -velat
21. Vaihto-omaisuus
22. Myyntisaamiset ja muut saamiset
23. Oma pääoma koskevat liitetiedot
24. Eläkevelvoitteet
25. Varaukset
26. Korolliset velat
27. Ostovelat ja muut velat
28. Rahoitusriskien hallinta
29. Muut vuokrasopimukset
30. Vakuudet ja vastuusitoumukset
31. Lähipiiritapahtumat
32. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista

Tunnusluvut

Tunnuslukujen laskentakaavat

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma

Emoyhtiön tase

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Tilintarkastuskertomus

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

KONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS

Konsernin liikevaihto oli 105,3 Me (104,8 Me), mikä on edellisen vuoden tasolla. Konserni käsittää samat liiketoiminnot kuin edellisenäkin vuonna, joten tältä osin luvut ovat vertailukelpoisia.

Liiketoiminnan muut tuotot 0,9 Me (0,7 Me) koostuvat pääosin vuokratuotoista.

Vuonna 2008 liikevoittoa kertyi 21,6 Me eli 20,6 % liikevaihdosta. Edellisen vuoden vastaava luku oli 21,4 Me eli 20,5 %.

Rahoituserät olivat -0,5 Me (1,1 Me). Edellisen vuoden rahoituseriä paransivat 1,6 Me myyntivoitot pörssiosakkeiden myynneistä.

Konsernin tilikauden voitoksi muodostui 17,2 Me (16,3 Me).

Emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2008 luvut sisältävät pääosan konsernin holding-toiminnoista sekä konsernin keskitetyt hallintopalvelut. Yhtiön liikevaihto oli 4,0 Me (3,6 Me).

KUSTANNUSTOIMINTA

Keskisuomalainen -konserni julkaisi vuoden 2008 lopussa kahta maakuntalehteä ja kahta aluelehteä, 16 paikallislehteä ja kolmea kaupunkilehteä. Lehdet menestyivät kiristyneessä kilpailussa kohutuullisen hyvin, konsernin tilaustuotot kasvoivat 2,7 % ja ilmoitustuotot nousivat 1,3 % vuodesta 2007.

MAAKUNTALEHDET

Sanomalehti Keskisuomalaisen ilmoitusmyyntituotot olivat 21,7 Me (22,0 Me) ja tilaustuotot olivat 15,6 Me (15,2 Me).

Savon Sanomat -lehden ilmoitusmyyntituotot olivat yhteensä 16,5 Me (17,2 Me). Lehden tilaustuotot olivat 13,6 Me (13,2 Me).

ALUELEHDET

Iisalmen Sanomat -lehden ilmoitusmyyntituotot olivat 2,8 Me (2,7 Me) ja tilaustuotot 2,4 Me (2,3 Me).

Warkauden Lehden ilmoitusmyyntituotot olivat 2,3 Me (2,3 Me) ja lehden tilaustuotot olivat 1,6 Me (1,5 Me).

PAIKALLISLEHDET

Konserni kustansi tilikauden aikana 16 paikallislehteä.

Keski-Suomessa yhtiön paikallislehtiä ovat: Hankasalmen Sanomat, Laukaa-Konnevesi, Viitasaaren Seutu, Viispiikkinen ja Sampo-lehti sekä kolme kertaa viikossa ilmestyvä Sisä-Suomen Lehti.

Savon lehdistä kerran viikossa ilmestyviä ovat Ylä-Savoon sijoittuvat Pielavesi-Keitele, Matti ja Liisa, Miilu sekä Itä-Savoon sijoittuva Heinäveden Lehti. Kaksipäiväisiä ovat Kuopion lähistöllä ilmestyvät Uutis-Jousi, Pitäjäläinen, Koillis-Savo, Sisä-Savon Sanomat ja Soisalon Seutu. Pieksämäen Lehti ilmestyy kolme kertaa viikossa. Paikallislehtien yhteenlaskettu vuoden 2008 kumulatiivinen liikevaihto oli 13,5 Me (12,9 Me).

KAUPUNKILEHDET

Konserni kustantaa kolmea kaupunkilehteä, Jyväskylässä ilmestyvää Suur-Jyväskylän Lehteä, Kuopiossa ilmestyvää Viikkosavo sekä Iisalmessa ilmestyvää Töllötintä.

Suur-Jyväskylän Lehti Oy:n liikevaihto koostui Suur-Jyväskylän Lehden ja franchising-sopimuksen perusteella kustannetun City-lehden Keski-Suomen painoksen kustannustoiminnoista. Yhtiön liikevaihto oli 2,6 Me (2,3 Me). Suur-Jyväskylän Lehti ilmestyy kaksi kertaa viikossa.

Viikkosavo Oy kustansi Kuopiossa ilmestyvää Viikkosavo -nimistä kaupunkilehteä. Sen liikevaihto oli 1,6 Me (1,4 Me). Viikkosavo ilmestyi kaksi kertaa viikossa.

Keskisuomalainen Oyj osti Iisalmessa ilmestyvää Töllötin lehteä julkaisevan YS-Painos Oy:n 1.10.2007. Vuonna 2008 yhtiön liikevaihto oli 1,0 Me. Töllötin ilmestyi kerran viikossa.

PAINOTOIMINTA

Graafisen teollisuuden suhdannenäkymät heikentyivät vuonna 2008. Ylikapasiteetin takia kilpailutilanne on kova. Painoalan liikevaihtoon vaikutti vuoden aikana edelleen voimakas hintakilpailu.

Keskisuomalainen Oyj:n konsernin painopalvelut on keskitetty Lehtisepät Oy:öön. Yhtiöllä on yhteensä kolme painoyksikköä, jotka sijaitsevat Jyväskylässä, Kuopiossa ja Pieksämäellä.

Lehtisepät Oy:n painojen yhteenlaskettu liikevaihto oli 25,2 Me (26,6 Me). Konsernin sisäisen myynnin osuus tästä oli 17,7 Me (17,6 Me). Suurin syy liikevaihdon laskuun on ulkoisten painotöiden väheneminen.

JAKELU

Konserniin kuuluva Savon Jakelu Oy hoitaa Kuopion, Varkauden ja Pieksämäen kaupungeissa, sekä Siilinjärven, Maaningan, Joroisten ja Leppävirran taajamissa jaettavien sanomalehtien yhteisjakelun. Syyskuun alussa toiminta laajeni käsittämään Iisalmen, Kiuruveden, Lapinlahden ja Säyneisen varhaisjakelut. Yrityksen liikevaihto oli 5,2 Me (4,6 Me), josta noin 75 % tulee konsernin omien lehtien jakamisesta.

Jakeluporras Oy harjoittaa osoitteettomien suoramainostuotteiden, lehtien ja erilaisten mainosten jakelua Jyväskylän seudulla. Jakeluporras Oy:n liikevaihto oli 1,3 Me (1,1 Me).

KONSERNIRAKENNE

Konsernirakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia vuonna 2008. Tiedot konserniyhtiöistä ja osakkuusyhtiöistä sekä niiden omistusosuuksista löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

OSAKKUUSYHTIÖT

Keskisuomalainen Oyj:n osakkuusyhtiöt ovat Arena Partners Oy (26,0 %), Väli-Suomen Media Oy (40,0 %) ja Jyväskylän Messut Oy (24,5 %).

Väli-Suomen Media Oy tuottaa Väli-Suomen sanomalehdille yhteistä sunnuntaisivustoa, Sunnuntaisuomalaista. Lisäksi yhtiöllä on Helsingissä uutistoimitus yhdessä TS-Yhtymän kanssa, joka tuottaa politiikan ja talouden uutisia samoille lehdille. Sunnuntaisuomalaisen lukijamäärä on noin 715 000 henkilöä. Vuonna 2008 yhtiön liikevaihto oli 0,9 Me (0,9 Me).

Arena Partners Oy on kymmenen maakuntalehden yhteinen sähköisen liiketoiminnan kehitysyhtiö. Vuoden 2008 aikana yhtiön toiminta keskittyi edelleen luokiteltujen ilmoitusten kauppapaikkaan, Arena –palveluun ja sen kehittämiseen.

Arena Partners Oy:n tytäryhtiön (100 %) Arena Interactive Oy:n tavoitteena on nousta Pohjoismaiden johtavaksi mobiilijärjestelmien ja -osaamisen toimittajaksi mediatoimialalla.

Yhtiön strategian painopisteenä on uudistunut tuoteajattelu sekä vahva kumppanuusajattelu. Tilikauden aikana julkistettiin useita merkittäviä partneruuksia. Lisäksi avattiin uusia jälleenmyyntikanavia uusiin vientimaihin.

Tuotekehityksen osalta Arena Interactive Oy:ssä käynnistettiin mitava kehittämishanke, johon saatiin myös huomattava tuki Tekesiltä. Uudistettua tuoteperhettä otetaan käyttöön vaiheittain vuoden 2009 aikana.

Arena Partners Oy:n liikevaihto oli 2,0 Me (1,8 Me).

Jyväskylän Messut Oy:n liikevaihto oli tilikaudella 5,6 Me (4,2 Me). Yhtiö järjestää messuja ja tapahtumia Jyväskylässä.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Sähköiset mediat ovat merkittävä osa konsernin tuotekehitystoimintaa. Arena Partners Oy on kymmenen maakuntalehden yhteinen sähköisen liiketoiminnan kehitysyhtiö. Arena Partners Oy:n toiminnasta 50 % on uusien palvelujen kehittämistä.

Tutkimustoiminnassa Keskisuomalaisen ja Savon Sanomien kuluttajapaneelit ovat olleet aktiivisessa käytössä ja niitä on hyödynnetty sekä mediamarkkinoinnin että toimituksellisen sisällön kehittämisessä. Paneelien kautta pystytään tarjoamaan ilmoittaja-asiakkaille tietoa ilmoituksen tavoittavuudesta ja toimivuudesta kohderyhmätsällä lähes reaaliajassa. Paneelit ovat osa valtakunnallista Kärkimeidia Paneelia.

EMOYHTIÖN HALLITUS JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet 23.4.2008 saakka seuraavat henkilöt:

kansainvälisten asiain neuvos Vesa-Pekka Kangaskorpi, puheenjohtaja
maanviljelijä Antero Vesterinen, varapuheenjohtaja
toimitusjohtaja Leena Hautsalo
maatalousyrittäjä Kalle Kautto
maanviljelijä Simo Kutinlahti
toimitusjohtaja Jaakko Kurikka
teollisuusneuvos Jorma Nokkala
talousjohtaja Mikko Paananen
agronomi Seppo Peltola

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet 24.4.2008 alkaen seuraavat henkilöt:

kansainvälisten asiain neuvos Vesa-Pekka Kangaskorpi, puheenjohtaja
maanviljelijä Antero Vesterinen, varapuheenjohtaja
toimitusjohtaja Leena Hautsalo
maatalousyrittäjä Kalle Kautto
maanviljelijä Simo Kutinlahti
toimitusjohtaja Jaakko Kurikka
teollisuusneuvos Jorma Nokkala
talousjohtaja Mikko Paananen

Yhtiön toimitusjohtajana ja konsernijohtajana on toiminut Erkki Poranen 1.6.2008 saakka ja 2.6.2008 alkaen Arto Tiitinen.

Tilintarkastajana on toiminut Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jarmo Lohi.

Yhtiössä noudatetaan Suomen Arvopaperimarkkinayhdistyksen suosituksen mukaista hallinnointikoodia.

YHTIÖN OSAKKEET

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä. 31.12.2008 K-osakkeita oli yhteensä 5.278.085 kpl ja A-osakkeita 5.458.875 kpl, yhteensä osakkeita on 10.736.960 kappaletta.

Muut tiedot osakkeista ja osakkeiden omistuksesta löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

Yhtiökokous päätti 24.4.2008 valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta. Hallitus voi päättää hankkia A-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta ja K-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta, kuitenkin yhteensä enintään 1.000.000 osaketta. Enimmäismäärä vastaa 9,3 % yhtiön osakkeista ja enintään 18,0 % äänimäärästä. Omia osakkeita voidaan hankkia myös suunnattuna hankintana. Osakkeista maksettavan vastikkeen on oltava vähintään 12 euroa ja enintään 22 euroa osakkeelta. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla.

Hallitus voi päättää myös enintään 1.000.000 uuden A-sarjan osakkeen tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden antamisesta. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yrityshankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tai ne voidaan mitätöidä tai K-sarjan osakkeet voidaan muuntaa A-sarjan osakkeiksi ja myydä ne julkisessa kaupankäynnissä tai käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmässä. Valtuutus sisältää myös oikeuden antaa osakkeita suunnatusti, osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin.

Valtuutukset ovat voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen, kuitenkin enintään 24.4.2009 saakka. Valtuutuksia ei ole käytetty.

RAHOITUS

Konsernin maksuvalmius on pysynyt vakaana. Konsernin omavaraisuusaste on jonkin verran vahvistunut vuoden aikana. Vuoden 2008 lopussa omavaraisuusaste oli 45,1 % (43,2 %). Tilikauden rahavarojen muutos oli -5,3 Me (7,8 Me).

Edellisen vuoden rahoitustuottoihin sisältyy 1,6 Me myyntivoitot pörssiosakkeista.

Konsernilla on pääomallainaa 15,0 Me. Pääomallainalle maksetaan 6,5 % kiinteää korkoa ja se on maksettavissa takaisin aikaisintaan 10.5.2009 ja viimeistään 10.5.2011. Pääomallaina on laskettu liikkeeseen 10.5.2004. Lainaehtojen mukaan pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön purkautuessa ja yhtiön konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella. Muuten pääoma saadaan palauttaa vain, jos emoyhtiön tai konsernin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaiselle sidotulle omalle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää täysi kate. Pääomallainalle voidaan maksaa korkoa vain, jos maksettava määrä voidaan käyttää voitonjakoon emoyhtiön ja konsernin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaan. Pääomallainan kertyneet korot on kirjattu kuluksi.

Konsernin muu pitkäaikainen vieras pääoma on pääosin rahalaitoslainaa. Yritys on suojautunut korkoriskiltä tekemällä pitkäaikaisen korkosuojausjärjestelyn.

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 13,0 Me eli 12,3 % liikevaihdosta (6,0 Me ja 5,8 %). Suurimmat investoinnit tulivat pörssiosakkeiden hankinnasta. Muutoin investoinnit olivat pääsääntöisesti korvaus- ja ylläpitoinvestointeja.

Konsernin bruttoinvestoinnit ovat vuonna 2009 suunnitelmien mukaan pääosin korvaus- ja ylläpitoinvestointeja. Tärkein uusintainvestointi on Lehtisepät oy:n Jyväskylän painon postituksen konekannan laajennus. Laajennus parantaa painon tuote- ja palveluvalikoimaa.

Käyttöomaisuutta myytiin tilikauden aikana 0,1 Me (1,7 Me).

ARVIO YHTIÖN TALOUDELLISESTA ASEMASTA JA TULOKSESTA SEKÄ TOIMINNAN KEHITTÄMISTÄ KOSKEVAT TÄRKEÄT SEIKAT

Konsernin liikevaihto vuonna 2008 kasvoi 0,5 % vuoteen 2007 verrattuna ja oli 105,3 Me. Kustannustoiminnan liikevaihto oli 95,7 Me (93,8 Me), painotoiminnan liikevaihto oli 25,2 Me (26,6 Me) ja muun toiminnan (sisältäen mm. jakeliiketoiminnan) liikevaihto oli 10,4 Me (9,7 Me). Konsernin tulos kasvoi vuodesta 2007 ja oli 17,2 Me (16,3 Me).

Konsernin edellisen vuoden tulokseen sisältyy myyntivoittoja pörssiosakkeista 1,6 Me.

Kustannustoiminnan liikevaihto kasvoi 2,0 %. Kustannustoiminnan kannattavuus pysyi edellisen vuoden tasolla ja liikevoitto oli 20,5 Me (20,6 Me).

Painotoiminnassa ulkoinen liikevaihto laski ja sisäinen pysyi edellisen vuoden tasolla. Koko painotoiminnan liikevaihto laski 5,4 % ja oli 25,2 Me (26,6 Me). Painotoiminnan liikevoitto oli edellisen vuoden tasolla ollen 2,7 Me (2,8 Me).

	2008	2007	2006
Liikevaihto	105,3 Me	104,8 Me	99,7 Me
Liikevoitto	21,6 Me	21,4 Me	22,0 Me
Liikevoitto %	20,6 %	20,5 %	22,0 %
Tilikauden tulos	17,2 Me	16,3 Me	15,8 Me
Tulos/osake, Eur	1,60	1,52	1,19
Oman pääoman tuotto %	38,7 %	40,2 %	43,9 %
Omavaraisuusaste %	45,1 %	43,2 %	36,9 %

Lisää tunnuslukuja ja tunnuslukujen laskentakaavat ovat tilinpäätöksen liitetiedoissa.

LIIKETOIMINNASSA TAPAHTUNEET OLENNAISET MUUTOKSET

Liiketoiminnassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikauden aikana.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTÄMISEN JÄLKEEN

Konsernissa on aloitettu koko konsernia koskeva kehitysohjelma, jonka tavoitteena on saada viiden miljoonan euron vuosisäästöt. Kehitysohjelma toteutetaan uusia toimintatapoja käyttöönottamalla, tekniikan mahdollisuuksia hyödyntämällä, rakenteita virtaviivaistamalla ja sisäisiä prosesseja tehostamalla. Yhtenä vaihtoehtona henkilöstölle tarjotaan eläkejärjestelyjä.

ARVIO TOIMINNAN RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Kasvava kansainvälinen taantuma ja sen leviäminen myös Suomeen luo merkittävimmät riskit konsernin tämän hetken liiketoiminnalle. Ilmoittajien volyymin pieneneminen sekä tietyillä toimialueilla tapahtuva rakenteellinen muutos voi pienentää konsernin ilmoitusmyyntituloja. Ilmoitusten valtakunnallinen myynti Kärkimedian kautta reagoi paikallista myyntiä voimakkaammin taantumaan.

Voimakkaaseen taloudelliseen murrokseen liittyy aina myös riski muutoksista taloudellisessa toimintaympäristössä. Tilaustuottoihin liittyy riski tilaajien uskollisuuden heikkenemiseen, kestopilausten muuttumiseen määräaikaistilauksiksi sekä lukijoiden siirtymisen korvaavien medioiden käyttäjäksi. Tällaista muutosta ei kuitenkaan ole nähtävissä.

Ilmoitusmyyntivolyyymi heijastaa yleistä taloudellista tilannetta toimialueellamme. Yleisen taantuman myötä on riski kuluttajien ostokäytännön muuttumisesta ja mediamainonnan vähenemisestä. Lisäksi on nähtävissä riski heikon suhdanteen pitkittymisestä useamman vuoden mittaiseksi.

Operatiivisista riskeistä merkittävimmät liittyvät tietotekniikkaan ja painoliiketoimintojen keskeytymiseen.

Tällaisessa tilanteessa on tärkeää aloittaa toiminnan tehostaminen välittömästi, jotta konsernin sopeutumiskyky on mahdollisimman hyvä.

RAHOITUSVÄLINEIDEN KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTAMISTA KOSKEVAT TIEDOT

Konsernin hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti Keski-suomalainen -konserni pyrkii yli 50 % omavaraisuuteen. Toimintaa rahoitetaan oman kassavirran lisäksi pääomallainalla sekä rahoitus-laitosten lainoituksella.

Likvidien varojen sijoittamisessa pitäydytään maltillisen riskitason instrumenteissa kuten korkorahastoissa ja pitkäaikaistalletuksissa. Pörssiosakkeisiin sijoittamisesta hallitus on hyväksynyt erillisen periaatteen, jonka mukaan konserni tekee suoria sijoituksia pääsääntöisesti vain oman toimialan yhtiöihin.

Kaikki noteeratut sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon, muilta osin ne arvostetaan hankintahintaan.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Konsernin henkilömäärä pysyi edellisen vuoden tasolla. Työsuhteita oli vuoden lopussa 1206 (1186). Toimittajia on konsernin lehdissä yhteensä 260 (250). Tuotannollista henkilöstöä on 206 (218). Pääosin osa-aikaisia lehdenjakajia on 467 (430). Graafisten toimi-henkilöiden ja teknisten toimihenkilöiden yhteinen määrä on 197 (198), johtoa ja ylempiä toimihenkilöitä on 86 (80). Kokopäiväiseksi muutettuna konsernin henkilömäärä oli keskimäärin 856 henkeä (856).

	2008	2007	2006
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	855,8	855,6	848,6
Palkkojen ja palkkioiden kokonais-summa tilikaudella	32,3 Me	31,0 Me	30,6 Me
Työsuhteita vuoden lopussa	1206	1186	1166

YMPÄRISTÖASIAT

Keskisuomalainen konserni toimii vastuullisesti ja ympäristötietoisesti. Ympäristöasiat ovat selkeä kehityksen painopistealue konsernissa ja tavoitteena on luoda konserniin yhtenäinen ympäristöjärjestelmä vuoden 2009 aikana.

Painoissa on pyritty jo vuosia käyttämään mahdollisimman ympäristöystävällisiä materiaaleja ja aineita. Lisäksi erityistä huomiota on kiinnitetty painojen ylijäämäpaperin vähentämiseen. Ympäristöasiat ovat olennainen osa painojen laatuja järjestelmää. SFS on myöntänyt kaikille konsernin painoille SFS-EN ISO 14001:1996-sertifikaatin.

NÄKYMÄT VUODELLE 2009

Maailmanlaajuisesta taantumasta on tulossa ennakoitua pidempi. Sen vaikutukset näkyvät Suomessa vientiteollisuuden hiljentyminen ja siitä johtuvina kasvavina työttömyyslukuina. Suomen kansantalouden tilanne on kuitenkin vakaa.

Suomen sanomalehtimainonnan väheneminen jatkui tammikuussa 22,8 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Keskisuomalainen Oyj:n tuloksen ennakoidaan heikenevän vuoden 2009 aikana mediamyynnin laskusta johtuen. Tilausmyyntituottojen ja painon myynnin uskotaan kuitenkin kehittyvän positiivisesti vuoden aikana. Tätä kehitystä tukee maakuntalehdissä vuoden alussa tehdyt lehtiuidistukset ja investoinnit painoliiketoimintaan.

Konserni on käynnistänyt kehitysohjelman, jonka avulla varaudutaan tiukkenevaan markkinatilanteeseen. Ohjelman tavoite on viiden miljoonan euron vuosisäästö. Ohjelman avulla parannetaan konsernin tulevaisuuden kilpailukykyä. Yhtiön tavoitteena on olla aktiivinen toimija suomalaisessa mediakentässä.

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖKOKOUKSELLE OSINGONJAKSI VUODELTA 2008

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on 28.503.918,27 euroa. Konsernin vapaa oma pääoma 31.12.2008 on 42.531.808,36 euroa, kun konsernin omasta pääomasta on vähennetty poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus.

A- ja K -osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin ja yhtiön varoihin. Osinkoon oikeuttavia K-sarjan osakkeita on 5.278.085 kpl ja A-sarjan osakkeita 5.458.875 kpl eli yhteensä 10.736.960 kpl.

Hallitus on OYL 13:2 §:n mukaisesti huomioinut osinkoesitystä tehdessään esitetyn osingonjaon vaikutuksen konsernin maksukykyisyyteen.

Hallitus esittää, että osinkoa maksetaan 0,50 euroa osakkeelle. Esityksen mukainen osinkojen määrä on yhteensä 5.368.480 euroa. Hallitus ehdottaa myös, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen osakeyhtiölain 13 luvun 6 pykälän 2 momentin mukaisesti päättämään enintään 0,30 euron lisäosingosta osaketta kohden. Lisäksi hallitus ehdottaa, että yleishyödyllisiin lahjoituksiin varataan 50.000 euroa. Yhtiö pyrkii jakamaan osinkoina vähintään puolet tilikauden tuloksesta.

KONSERNIN TULOSLASKELMA, IFRS (1000 EUR)

	liitetieto	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
LIKEVAIHTO		105 261	104 784
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastonmuutos		1	2
Liiketoiminnan muut tuotot	4	875	690
Materiaalit ja palvelut		-26 738	-27 261
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	6	-39 507	-37 925
Poistot ja arvonalentumiset		-4 828	-4 921
Liiketoiminnan muut kulut	5	-13 416	-13 923
LIKEVOITTO		21 649	21 447
Rahoitustuotot	8	1 597	3 087
Rahoituskulut	9	-2 311	-2 162
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		258	205
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA		21 193	22 577
Tuloverot	10	-4 036	-6 293
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		17 157	16 284
TILIKAUDEN VOITON/TAPPION JAKAUTUMINEN:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		17 157	16 284
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos	11		
Tulos/osake, laimentamaton		1,60	1,52
Tulos/osake, laimennusvaikutuksella oikaistu		1,60	1,52
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä:			
-laimentamaton		10 736 960	10 736 960
-laimennettu		10 736 960	10 736 960

KONSERNIN TASE, IFRS (1000 EUR)

	liitetieto	31.12.2008	31.12.2007
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	12	1 724	1 532
Liikearvo	12	37 214	37 214
Aineelliset hyödykkeet	14	30 594	31 579
Osuudet osakkuusyhtiöissä	15	1 392	1 243
Myytavissä olevat sijoitukset	16	12 899	13 835
Muut pitkäaikaiset saamiset	17	23	46
Laskennalliset verosaamiset	18	2 338	481
PITKÄAIKAISET VARAT		86 183	85 928
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	19	1 317	803
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	6 526	8 627
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		354	197
Rahavarat		7 881	13 177
LYHYTAIKAISET VARAT		16 078	22 804
VARAT		102 261	108 732
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	21	2 257	2 257
Käyvän arvon rahasto ja muut rahastot	21	-4 777	3 041
Kertyneet voittovarot		46 399	39 571
Emoyhtiön osakkeenomistajien oma pääoma		43 879	44 869
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	18	1 554	2 794
Pitkäaikaiset korolliset velat	24	33 144	35 733
Eläkevelvoitteet	22	670	691
Pitkäaikaiset varaukset	23	56	89
PITKÄAIKAISET VELAT		35 425	39 307
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	24	3 712	4 268
Ostovelat ja muut velat	25	18 595	19 270
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		650	1 018
LYHYTAIKAISET VELAT		22 956	24 556
OMA PÄÄOMA JA VELAT		102 261	108 732

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (1000 eur)

	liitetieto	31.12.2008	31.12.2007
Liiketoiminnan rahavirrat			
Asiakailta saadut maksut		107 642	105 856
Tavaroiden ja palvelujen toimittajille ja henkilöstölle suoritettut maksut		-80 445	-79 641
Maksetut korot		-2 031	-1 930
Saadut korot		562	374
Maksetut verot		-4 910	-6 489
Liiketoiminnan rahavirta		20 818	18 170
Investointien rahavirrat			
Investoinnit tytäryrityksiin			-492
Tytäryrityksen hankinta vähennettynä sen hankintahetken rahavaroilla	3		-479
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-2 976	-2 358
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-977	-539
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynti		250	249
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin		-9 011	-2 168
Luovutustulot myytävissä olevista sijoituksista		57	4 849
Saadut osingot		1 099	1 157
Investointien rahavirrat		-11 558	222
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot		478	767
Lainojen takaisinmaksut		-4 268	-3 333
Maksetut osingot		-10 737	-8 053
Rahoituksen rahavirta		-14 527	-10 619
Rahavarojen muutos		-5 267	7 772
Rahavarat tilikauden alussa		13 147	5 375
Rahavarat tilikauden lopussa		7 880	13 147
Rahavarat taseessa sisältyvät seuraaviin eriin:			
Rahavarat		7 880	13 147
Rahavarojen käyvän arvon muutos			30
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat			
Rahavarat tilikauden lopussa		7 880	13 177

KONSERNIN LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA, IFRS (1000 EUR)

	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma				
	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Voitto- varat	Yhteensä
Oman pääoman muutos 2007					
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	2 168	270	31 395	36 090
IAS 8 mukaiset oikaisut				-55	-55
Osinkojen palautuminen konsernille					0
Rahavirran suojaukset					
Omaan pääomaan tilikaudella siirretty määrä		243			243
Laskennallisen veron osuus		-63			-63
Myytävissä olevat sijoitukset					
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta		2 102			2 102
Tuloslaskelmaan siirretty määrä		-1 529			-1 529
Laskennallisen veron osuus		-149			-149
Omaan pääomaan suoraan kirjatut nettovoitot ja -tappiot		603		-55	548
Tilikauden voitto				16 284	16 284
Kokonaisvoitot ja -tappiot		603		16 229	16 832
Osingonjako				-8 053	-8 053
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	2 257	2 771	270	39 571	44 869

	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma				
	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Voitto- varat	Yhteensä
Oman pääoman muutos 2008					
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	2 771	270	39 571	44 869
IAS 8 mukaiset oikaisut *)				390	390
Osinkojen palautuminen konsernille				18	18
Rahavirran suojaukset					
Omaan pääomaan tilikaudella siirretty määrä		-617			-617
Laskennallisen veron osuus		160			160
Myytävissä olevat sijoitukset					
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta		-9 948			-9 948
Tuloslaskelmaan siirretty määrä					0
Laskennallisen veron osuus		2 586			2 586
Omaan pääomaan suoraan kirjatut nettovoitot ja -tappiot		-7 818		408	-7 410
Tilikauden voitto				17 157	17 157
Kokonaisvoitot ja -tappiot		-7 818		17 565	9 747
Osingonjako				-10 737	-10 737
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	2 257	-5 047	270	46 399	43 879

*) Myytävissä olevien osakkeiden myyntivoiton oikaisu

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Yrityksen perustiedot

Keskisuomalainen konserni kustantaa ja julkaisee sanomalehtiä sekä harjoittaa paino- ja jakelutoimintaa sekä sähköistä viestintää usealla paikkakunnalla Keski-Suomessa ja Savossa.

Konsernin emoyritys on Keskisuomalainen Oyj, joka on noteerattu Helsingin pörssin päälistalla vuodesta 1999 alkaen. Emoyrityksen kotipaikka on Jyväskylä ja sen rekisteröity osoite on PL 159, 40101 Jyväskylä.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.keskisuomalainen.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Aholaidantie 3, 40100 Jyväskylä.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 3.3.2009 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2008 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläisäädännön mukaiset.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esittäviin lukuihin, on esitetty kohdassa "Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät".

Tilinpäätöksen tiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu.

Konserni on soveltanut 1.1.2008 alkaen seuraavia IASB:n julkistamia tulkintoja ja standardimuutoksia:

- IFRIC 11 IFRS 2 – konserniyhtiöiden osakkeita ja omia osakkeita koskevat liiketoimet

- IFRIC 14 IAS 19 – etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahaostointivaatimukset ja näiden välinen yhteys - muutetut IAS 39 ja IFRS 7 Rahoitusvarojen uudelleen luokittelu

Uusilla tulkinnoilla ei ole ollut vaikutusta konsernin tulokseen ja taseen.

Tytäryritykset

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään tilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen, jonka mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä ja jäljelle jäänyt osuus hankintahinnan ja hankitun nettovarallisuuden erotuksesta on liikearvoa. IFRS 1 –standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS-siirtymispäivää aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan ne on jätetty suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisiin arvoihin. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusyhtyritykset

Osakkuusyhtyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20% yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyhtyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyhtyrityksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, ei kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtyritysten veloitteiden täyttämiseen.

Yhteisyhtyritykset

Yhteisyhtyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä määräysvaltaa. Keskisuomalainen –konsernissa keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt ovat tällaisia yhteisyhtyrityksiä. Osuudet keskinäisissä kiinteistöosakeyhtiöissä on käsitelty IAS 31 Osuudet

yhteisyhtyrityksissä –standardin mukaisesti yhteisessä määräysvallassa olevina omaisuuserinä suhteellista menetelmää käyttäen.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Konsernin kaikissa yksiköissä valuutta on euro. Myös konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuoto. Konsernin kaikki liiketapahtumat ovat euroissa ja konserni toimii vain Suomessa.

Tuloutusperiaate ja liikevaihto

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät edut ja riskit ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Liikevaihtoon kirjataan myyntituotot vähennettyinä välillisillä veroilla ja alennuksilla. Myyntituotot muodostuvat enimmäkseen ilmoitusmyynnistä, lehtimyyntistä, painotoiminnan myynnistä sekä jakelu- ja kuljetustuotoista.

Tutkimus- ja kehityksenot

Tutkimus- ja kehityksenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Tuotteiden kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole aktivoitu, koska niistä saatavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta kun tuotteet tulevat markkinoille.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suori-temyyntiin liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät kaikki muut liiketoiminnan kulut kuin materiaalista, alihankinnoista, poistoista ja työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut. Merkittävimmät kuluerät muodostuvat mainonnan ja markkinoinnin sekä toimitilojen kuluista.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen –standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut vaihto-omaisuuden varaston muutoksella, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Tuloverot

Tuloveroihin kirjataan tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan.

Laskennalliset verot lasketaan tilinpäätöspäivään mennessä säädetyllä verokannalla kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoeroista, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, myytävissä olevien sijoitusten arvostamisesta käypään arvoon ja johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksista. Verotuksessa vähennyskveltovottomista liikearvon arvonalentumisesta ei kirjata laskennallista veroa.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tätä aiempien liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenoa. Näiden hankintojen luokittelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu konsernin avaavaa IFRS-tasetta laadittaessa.

Liikearvosta ei tehdä poistoja vaan liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille tai niiden muodostamalle ryhmälle. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomia hyödykkeitä ovat atk-ohjelmat, tuotemerkit ja asiakkuuksiin liittyvät aineettomat hyödykkeet. Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoa. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisen vaikutusajan. Hankittujen liiketoimintojen yhteydessä syntyneet aineettomat hyödykkeet merkitään käypään arvoon ja tämän jälkeen arvostetaan alkuperäiseen käypään arvoon vähennettynä kertyneillä poistoilla.

Poistoajat ovat seuraavat:

Atk-ohjelmat	5 vuotta
Tuotemerkit	15 vuotta
Asiakkuudet	10 vuotta

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoa.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen osaa käsitellään erillisenä hyödykkeenä, osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

Rakennukset	30 - 40 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet	10 vuotta
Rakennusten perusrakennukset	10 - 20 vuotta
Rakennelmat ja muut rakennukset	10 - 20 vuotta
Painon ja postituksen koneet	10 - 15 vuotta
Muut tuotantokoneet	5 - 8 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3 - 5 vuotta

Hyödykkeen taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Käyttöomaisuushyödykkeen myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat omaisuususerät ja lopetetut toiminnot –standardin mukaisesti.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella kuin ne ovat syntyneet.

Arvonalentumiset

Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuususerän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuususerästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä.

Arvonalentumisen arviointi tapahtuu rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla tai niiden muodostaman ryhmän tasolla. Rahavirtaa tuottavalla yksiköllä tarkoitetaan pienintä omaisuususerien

ryhmää, jonka jatkuvasta käytöstä kertyy rahavirtaa ja joka on pitkälti riippumaton muiden omaisuususerien tuottamasta rahavirrasta. Konsernin rahavirtaa tuottavia yksiköitä ovat jokainen sanomalehti, paikallislehti ja kaupunkilehti sekä kolme eri painoa kukin erikseen.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuususerän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Rahavirtaennusteissa otetaan huomioon kaikki korvausinvestoinnit ja uusinvestoinnit silloin, kun niihin on sitouduttu. Kustannustoiminnan osalta on oletettu, että liiketoiminta jatkuu myös ennustettujen rahavirtojen jälkeen, jolloin kustannustoiminnalle on laskettu jäännösarvo.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuususerän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappio perutaan kun on olemassa viitteitä että arvonalentumistappiota ei ole tai se on pienentynyt ja olosuhteissa on tapahtunut muutos sekä hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Rahoitusvarojen kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko käypä arvo tai odotettavissa olevien vastaisten, alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen rahavirtojen nykyarvo. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloksen kautta. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan kun arvonalentuminen on pitkäaikaista ja merkittävää. Jaksettuihin hankintahintaan IAS 39:n mukaisesti käsiteltävistä saamisista kerrytetään arvonalennuskirjauksen jälkeen korkotuottoa sillä korolla, jota on käytetty diskonttokorkona arvonalennuskirjausta laskettaessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO -menetelmää käyttäen.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä yhtiö pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin rahoitusvarat, jotka on aikaansaatu luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja velalliselle. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, ja ne sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä näiden saatavien arvioidulla arvonalennuksella. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamiaan alkuperäisin ehdoin. Arvon alentumiset kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan.

Kaupankäyntitarkoituksessa olevat johdannais-sopimukset arvostetaan käypään arvoon ja arvostusvoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Myytäviksi olevat rahoitusvarat ovat johdannais-varoihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Myytävissä olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Noteeraamattomat osakkeet on kirjattu hankintamenuun vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla, koska näiden osakkeiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon.

Johdannais-sopimukset ja suojauslaskenta

Yhtiöllä on koronvaihtosopimuksia, jotka on solmittu suojaamistarkoituksessa, mutta joista osaan sovelletaan suojauslaskentaa ja muut kaupankäyntitarkoituksessa oleviin rahoitusvaroihin. Koronvaihtosopimukset arvostetaan käypään arvoon.

IAS 39:n mukaista rahavirran suojausta sovelletaan vaihtuvakorkoisen velan muuttamisessa kiinteäkorkoiseksi suojattavan määrän osalta.

Konserni on dokumentoinut suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välisen suhteen. Konserni myös dokumentoi ja arvioi, suojausta aloittaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, suojaussuhteen tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän rahavirtojen muutokset.

Johdannaisinstrumentin tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan omaan pääomaan arvomuutosrahastoon sisältyvään suojausrahastoon. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään tuloslaskelmaan. Arvomuutosrahaston muutokset on esitetty laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista.

Johdannais-sopimusten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 26.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on maksu- ja etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuus-oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkemeno kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona valtion velkasitoumusten korkoa, joka vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkeveloitteen maturiteettia.

IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004 kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu avaavaan omaan pääomaan IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti. Tämän jälkeen syntyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle siltä osin kuin ne ylittävät suuremman seuraavista: 10% eläkeveloitteesta tai 10% varojen käyvistä arvosta.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottama osinko kirjataan velaksi kun yhtiökokous on päättänyt osingonmäärän.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimus merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikeutuksen tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Vuokraveloitteet sisältyvät korollisiin velkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingsopimuksina ja kirjaataan taseeseen saamisena. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksen rahoitustuotto määritetään siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa saman tuotto-prosentin vuokra-ajan kuluessa. Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin tai sijoituskiinteistöihin taseessa.

Konsernilla ei ole vuokrasopimuksia, jotka luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi.

Segmenttiraportoinnin perusteet

Liiketoimintasegmentit koostuvat liiketoiminnoista, joiden tuotteisiin tai palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus ovat erilaiset kuin muissa liiketoiminnoissa. Keskisuomalaisen ensisijaiset raportointisegmentit ovat liiketoimintasegmentit: kustannustoiminta, painotoiminta ja muut toiminta.

Keskisuomalainen konsernilla ei ole toimintaa maantieteellisillä alueilla, joiden riskit ja kannattavuus eroavat merkittävästi toisistaan. Tämän vuoksi ei esitetä maantieteellisiin segmentteihin perustuvaa informaatiota.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arvioita tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Konsernissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on erilaisia etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Työsuhde-etuuksiin kuuluvien kulujen ja velkojen laskennassa käytetään useita tilastollisia ja muita vakuutusmatemaattisia tekijöitä kuten diskonttokorko, eläkejärjestelyjen varojen odotettu tuotto, arvioidut tulevat palkkatason muutokset ja lähtövaihtuvuus. Käytetyt tilastolliset tekijät voivat poiketa huomattavasti toteutuneesta kehityksestä johtuen mm. muuttuneesta yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja henkilökunnan palvelusajan pituudesta. Vakuutusmatemaattisten muutosten vaikutusta ei kirjata suoraan konsernin tulokseen, millä voisi olla merkittävä vaikutus konsernin tilikauden tulokseen. Muutoksen vaikutus jaksetaan jäljellä olevalle arvioidulle palvelusajalle vakuutusmatemaattikkojen suorittamien laskelmien perusteella.

Arvon alentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain liikearvot mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden käyttämistä. Rahavirtaa tuottavan yksikön kasvavirtoja ennustettaessa käytetään arvioita EBITDAsta, tulevien vuosien korvausinvestoinneista, pitkän ajan kasvukertoimesta ja diskonttorosta. Herkkyyksianalyysin kannalta merkittävimmät arvonalentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat pitkän ajan kasvukerroin sekä rahavirtaa tuottavan yksikön EBITDA. Näiden tekijöiden olennainen muutoskaan ei aiheuta liikearvojen alaskirjausta.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset

Johto joutuu käyttämään harkintaa arvioidessaan myytävissä olevien oman pääomanehtoisien instrumenttien arvostustappion merkittävyyttä

ja pitkäaikaisuutta. Arvio tehdään tapauskohtaisesti ottamalla osakekurssikehitys huomioon.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2009 seuraavat IASB:n julkistaman uuden standardin ja standardimuutokset:

- IFRS 8 Segmenttiraportointi
- muutettu IAS 23 Vieraan pääoman menot
- muutettu IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen
- Vuosittaiset muutokset useisiin eri standardeihin

Konsernin alustavan arvion mukaan uusi IFRS 8 –standardi saattaa vaikuttaa jonkin verran liitetietoihin ja muutettu IAS 1 –standardi tilinpäätöslaskelmien sekä liitetietojen esittämiseen. IAS 23 –standardilla ei alustavien arvioiden mukaan ole vaikutusta tuloslaskelmaan ja taseeseen. Muilla voimaan tulevilla standardimuutoksilla ei ole vaikutusta konsernin toiminnan luonteen vuoksi.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2010 seuraavat IASB:n julkistaman uuden standardimuutokset:

- IFRS 3 Liiketoimintojen yhteenliittymät
- IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös

Muutoksilla on vaikutusta konsernin tilinpäätökseen ja liitetietoihin mikäli toteutetaan liiketoimintojen yhteenliittymiä tai vähemmistöosuusien muutoksia.

2. Segmentti-informaatio

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen segmenttijaon mukaisesti, mikä on konsernin ensisijainen segmenttiraportointimuoto. Liiketoimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin. Keskisuomalainen-konserni toimii vain Suomessa: Keski-Suomessa ja Savossa. Näiden alueiden riskit ja kannattavuus eivät poikkea merkittävästi toisistaan. Sen takia maantieteellisiin segmentteihin perustavaa segmentti-informaatiota ei esitetä.

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät sisältävät vero- ja rahoituseriä. Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään useammalla kuin yhdellä kaudella.

Konsernin liiketoimintasegmentit ovat:

Kustannustoiminta

Keskisuomalainen-konserni kustantaa kolmea seitsenpäivästä lehteä, yhtä kuusipäivästä lehteä, 16 paikallislehteä sekä kolmea kaupunkilehteä. Seitsenpäiväiset lehdet ovat Keskisuomalainen, Savon Sanomat sekä Iisalmen Sanomat. Warkauden Lehti ilmestyy kuutena päivänä viikossa. Paikallislehtiä ovat Keski-Suomen alueella kerran viikossa ilmestyvät Hankasalmen Sanomat, Laukaa-Konnevesi, Viitasaaren Seutu, Viispiikkinen ja Sampo sekä kolme kertaa viikossa ilmestyyvä Sisä-Suomen Lehti. Savon paikallislehdistä kerran viikossa ilmestyviä ovat Ylä-Savoon sijoittuvat Pielavesi-Keitele, Salmetar, Matti ja Liisa, Miilu sekä Itä-Savossa ilmestyyvä Heinäveden Lehti.

Kaksipäiväisiä ovat Kuopion lähistöllä ilmestyvät Uutis-Jousi, Pitäjäläinen, Koillis-Savo, Sisä-Savon Sanomat sekä Soisalon Seutu. Pieksämäen lehti ilmestyy kolmena päivänä viikossa. Salmetar lehden julkaiseminen itsenäisenä lopetettiin 31.12.2007 ja siitä tuli Iisalmen Sanomien sunnuntaisivusto. Konsernin kustantamat kaupunkilehdet ovat Jyväskylässä ilmestyyvä Suur-Jyväskylän Lehti, City-lehden Jyväskylän aluepainos sekä Kuopiossa ilmestyyvä Viikkosavo. Lisäksi konserni hankki 1.10.2007 YS-Painos Oy:n kaikki osakkeet. YS-Painos Oy kustantaa Iisalmen seudulla ilmestyyvää Töllötin -kaupunkilehteä. Suur-Jyväskylän Lehti ja Viikkosavo ilmestyivät kaksi kertaa viikossa ja Töllötin kerran viikossa.

Painotoiminta

Keskisuomalainen-konsernin painotoiminta käsittää kolme lehtipainoa, jotka sijaitsevat Jyväskylässä, Kuopiossa ja Pieksämäellä. Jyväskylässä toimivan painon merkittävimmät painotuotteet ovat konsernin oma kustanne sanomalehti Keskisuomalainen sekä asiakaslehti Maaseudun Tulevaisuus. Kuopion paino painaa pääasiassa konsernin omia kustanteita: Savon Sanomia, Iisalmen Sanomia sekä Viikkosavo. Pieksämäen paino on keskittynyt pienipainoksisiin sanomalehtiin, joita ovat paikallislehdet, erilaiset kaupunkilehdet, henkilöstö-, järjestö- sekä mainoslehdet.

Muut toiminnot

Muut toiminnot käsittää konsernin jakelutoiminnan sekä liiketoiminnan tuen, kuten konsernin johdon, henkilöstöhallinnon, taloushallinnon, tietohallinnon sekä tutkimustoiminnan. Savon Jakelu Oy hoitaa sanomalehtien yhteisjakelun Kuopiossa, Varkaudessa, Pieksämäellä, Siilinjärvellä, Maaningalla, Joroisissa ja Leppävirralla sekä syyskuun 2008 alusta lähtien myös Iisalmessa, Kiuruvedellä, Lapinlahdessa ja Säyneysissä. Savon Jakelu jakaa päivittäin 68 322 lehteä, esitettä ja liitettä. Jakeluporras Oy harjoittaa osoitteettomien suoramainostuotteiden, lehtien ja erilaisten mainosten jakelua Jyväskylän seudulla.

Ensisijainen segmentti 2008 (1000 eur)

	Kustannus- toiminta	Paino- toiminta	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
TULOSLASKELMATIEDOT						
Ulkoinen liikevaihto	95 428	7 509	2 324			105 261
Sisäinen liikevaihto	227	17 698	8 034	-25 959		0
Liikevaihto	95 655	25 207	10 358	-25 959		105 261
Segmentin liikevoitto	20 459	2 727	-1 537			21 649
Liikevoitto	20 459	2 727	-1 537	0	0	21 649
Rahoitustuotot ja -kulut					-714	-714
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista			258			258
Tuloverot					-4 036	-4 036
Tilikauden tulos	20 460	2 727	-1 279		-4 773	17 157
TASETIEDOT						
Segmentin varat	49 976	23 138	7 841	-3 535	23 448	100 868
Osuudet osakkuusyhtiöissä			1 392			1 392
Kohdistamattomat varat						0
Varat yhteensä	49 976	23 138	9 233	-3 535	23 448	102 260
Segmentin velat	14 125	2 283	13 345	-11 276	39 904	58 381
Kohdistamattomat velat						0
Velat yhteensä	14 125	2 283	13 345	-11 276	39 904	58 381
MUUT TIEDOT						
Liikevaihto, tavarat	38 524	7 509				46 033
Liikevaihto, palvelut	56 904		2 324			59 228
Investoinnit	2 035	1 218	700			3 953
Poistot	-1 200	-2 385	-1 243			-4 828

Ensisijainen segmentti 2007 (1000 eur)

	Kustannus- toiminta	Paino- toiminta	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
TULOSLASKELMATIEDOT						
Ulkoinen liikevaihto	93 619	9 069	2 096			104 784
Sisäinen liikevaihto	170	17 578	7 603	-25 351		0
Liikevaihto	93 789	26 647	9 699	-25 351		104 784
Segmentin liikevoitto	20 599	2 759	-1 911			21 447
Liikevoitto	20 599	2 759	-1 911	0	0	21 447
Rahoitustuotot ja -kulut					925	925
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista			205			205
Tuloverot					-6 293	-6 293
Tilikauden tulos	20 599	2 759	-1 706		-5 368	16 284
TASETIEDOT						
Segmentin varat	54 648	23 660	8 682	-7 458		79 532
Osuudet osakkuusyhtiöissä			1 243			1 243
Kohdistamattomat varat					27 957	27 957
Varat yhteensä	54 648	23 660	9 925	-7 458	27 957	108 732
Segmentin velat	13 691	2 472	21 083	-18 096		19 150
Kohdistamattomat velat					44 713	44 713
Velat yhteensä	13 691	2 472	21 083	-18 096	44 713	63 863
MUUT TIEDOT						
Liikevaihto, tavarat	37 697	9 069				46 766
Liikevaihto, palvelut	55 922		2 096			58 018
Investoinnit	1 507	832	3 695			6 034
Poistot	-1 122	-2 538	-1 260			-4 920
Arvon alentumiset						0

3. Hankitut liiketoiminnot

Konserni hankki 1.10.2007 YS-Painos Oy:n kaikki osakkeet. YS-Painos Oy kustantaa lisälmen seudulla ilmestyvää Töllötin -kaupunkilehteä. Hankintahinta oli 831 tuhatta euroa ja se on maksettu käteisellä. YS-Painos Oy:n kolmen kuukauden tulos 37 tuhatta euroa, sisältyy konsernin vuoden 2007 tuloslaskelmaan.

Hankitusta tytäryhtiöstä on konsernitaseeseen arvostettu asiakkuuksiin liittyvä aineeton hyödyke. Liikearvon 231 tuhatta euroa syntymiseen vaikuttivat YS-Painos Oy:n hankinnasta odotettavissa olevat synergiaedut sekä markkinaosuuden kasvattaminen lisälmen alueella. Konsernin liikevaihto vuonna 2007 olisi ollut 105.551 tuhatta euroa ja tilikauden tulos 16.443 tuhatta euroa, jos YS-Painos Oy olisi yhdistelty konsernitiilin päätökseen kauden 2007 alusta lähtien. Vuonna 2008 ei ole hankittu vastaavia liiketoimintoja.

Hankitun nettovarallisuuden erittely 1000 eur	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
Aineettomat hyödykkeet	316	5
Aineelliset käyttöomaisuus hyödykkeet	7	7
Sijoitukset	25	15
Vaihto-omaisuus	4	4
Myyntisaamiset	61	61
Muut saamiset	9	9
Rahavarat	352	352
Varat yhteensä	774	453
Muut velat	91	91
Laskennallinen verovelka	84	0
Velat yhteensä	174	91
Nettovarat	600	362
Hankintameno	831	831
Liikearvo	231	469
Rahana maksettu kauppahinta	831	831
Hankitun tytäryrityksen rahavarat	-352	-352
Rahavirtavaikutus	479	479

4. Liiketoiminnan muut tuotot

1000 eur	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
Vuokratuotot	482	514
Muut tuotot	294	55
Myyntivoitot käyttöomaisuudesta	99	122
Liiketoiminnan muut tuotot	875	690

5. Liiketoiminnan muut kulut

1000 eur	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
Tilakulut	-2 295	-2 370
Tietoliikenne-, konttori- ja atk-kulut	-2 669	-2 545
Luovutustappiot käyttöomaisuudesta	-33	-7
Muut kulut	-8 418	-9 002
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-13 416	-13 923

6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1000 eur	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
Palkat ja palkkiot	-32 317	-31 008
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-5 049	-4 678
Eläkekulut, etuuspohjaiset järjestelyt	-282	-307
Muut henkilösivukulut	-1 858	-1 932
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut yhteensä	-39 507	-37 925
Henkilöstö keskimäärin	2008	2007
Kustannustoiminta	524	524
Painotoiminta	128	131
Muut	205	200
Yhteensä	856	856

7. Tutkimus- ja kehitysmenot

Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehitysmenoja 119 tuhatta euroa vuonna 2008 (126 tuhatta euroa vuonna 2007).

8. Rahoitustuotot

1000 eur	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
Osinkotuotot, myytävissä olevista sijoituksista	992	1 049
Luovutusvoitot, myytävissä olevat	2	1 622
Muut korkotuotot, lainat ja muut saamiset	603	415
Rahoitustuotot yhteensä	1 597	3 087

9. Rahoituskulut

1000 eur	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
Korkokulut, jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista rahoitusveloista	-1 994	-2 158
Realisoitumattomat tappiot käypään arvoon arvostamisesta	-311	
Muut rahoituskulut	-5	-4
Rahoituskulut yhteensä	-2 311	-2 162
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-714	925

10. Tuloverot

	2008	2007
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	4 372	6 384
Edellisen tilikauden verot	13	9
Laskennalliset verot	-350	-99
Yhteensä	4 035	6 293
Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:		
Tulos ennen veroja	21 193	22 577
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	5 510	5 870
Verovapaat tulot	-254	-273
Vähennyskeltottomat kulut	46	11
Aikaisempien tilikauden verot	13	9
Tappioista kirjaamaton vero	41	736
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-1 215	-28
Muut erät	-107	-32
Verot tuloslaskelmassa	4 035	6 293

11. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2008	2007
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (1000 eur)	17 157	16 284
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	10 736 960	10 736 960
Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur/osake)	1,60	1,52

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla ei ole laimentavia instrumentteja, jolloin laimennusvaikutuksella oikaistu tulos/osake on sama kuin laimentamaton tulos.

12. Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo

Aineettomat hyödykkeet 2008	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Enn.maks.	Yhteensä
1000 eur				
Hankintameno 1.1.	2 794	448	30	3 272
Lisäykset	593		27	620
Vähennykset	0			0
Siirrot erien välillä	57		-57	0
Hankintameno 31.12	3 443	448	0	3 891
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 705	-35	0	-1 740
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0			0
Tilikauden poisto	-384	-44		-427
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12	-2 089	-79	0	-2 167
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	1 355	370	0	1 724
Aineettomat hyödykkeet 2007	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Enn.maks.	Yhteensä
1000 eur				
Hankintameno 1.1.	2 687	137	54	2 879
Tytäryritysten hankinta	5	311		316
Lisäykset	670		58	728
Vähennykset	-651			-651
Siirrot erien välillä	83		-83	0
Hankintameno 31.12	2 794	448	30	3 272
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 832	-14	0	-1 847
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	462			462
Tilikauden poisto	-335	-20		-355
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12	-1 705	-35	0	-1 740
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	1 089	413	30	1 532
Liikearvot				
1000 eur	2008	2007		
Hankintameno 1.1.	41 874	41 649		
Tytäryritysten vähemmistöosuuden hankinta				
Vähennykset		-6		
Tytäryritysten hankinta		231		
Hankintameno 31.12	41 874	41 874		
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	-4 661	-4 661		
Arvonalennukset				
Kertyneet arvonalennukset 31.12	-4 661	-4 661		
Kirjanpitoarvo 31.12.	37 214	37 214		

13. Arvonalentumiset

Arvonalentumisen arviointi tapahtuu pääosin rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla. Rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joille liikearvoa on kohdistettu, ovat Savon Sanomat, Iisalmen Sanomat, Warkauden Lehti, Koillis-Savo, Heinäveden Lehti, Matti ja Liisa, Pieksämäen Lehti, Pielavesi-Keitele, Pitäjäläinen, Sisä-Savon Sanomat, Soisalon Seutu, Uutis-Jousi, Sampo, YS-Painos, Lehtisepät Oy:n Pieksämäen paino sekä Lehtisepät Oy:n Kuopion paino.

Lisäksi arvonalentumista arvioidaan Maakunnan Sanomat Oy:n rahavirtaa tuottavan paikallislehtiryhmän tasolla. YS-Painos Oy:n hankinnasta 1.10.2007 syntyi liikearvoa 231 tuhatta euroa.

Merkittävin osuus liikearvosta on kohdistettu seuraaville yksiköille:

1000 eur	2008	2007
Savon Sanomat	21 746	21 746
Lehtisepät Oy Pieksämäen paino	3 745	3 745
Yhteensä	25 491	25 491
Muut rahavirtaa tuottavat yksiköt ja niiden ryhmä	11 723	11 723
Liikearvot yhteensä	37 214	37 214

Savon Sanomat kuuluu kustannustoiminnan liiketoimintasegmenttiin. Laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat toteutuneisiin liikevoittoihin ja viiden vuoden ennusteisiin, jotka johto on hyväksynyt. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen. Kustannustoiminnan tuottovaatimuksena on käytetty 7,52%:a (7,48 %), joka perustuu pääoman tuottovaatimukseen (WACC) riskikertoimen ollessa 0,8. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on laskettu jäännösarvomenetelmällä. Jäännösarvoa määritettäessä on kasvuprosenttina käytetty 0 %:a (2 %).

Lehtisepät Oy:n Pieksämäen paino kuuluu painotoiminta-segmenttiin. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu käyttöarvoon perustuen. Perusteena ovat toteutuneet liikevoitot ja johdon viiden vuoden ennusteet, jonka jälkeen rahavirrat on ekstrapoloitu 0 %:n (2 %) kasvulla niin pitkälle kuin nykyisen konekannan arvioidaan toimivan. Tämän ajanjakson jälkeen painotoiminnan jäännösarvo on määritetty käyttöomaisuuden arvioidun myyntihinnan perusteella. Painotoiminnassa diskonttokorkona on käytetty 8,82 %:a (8,70 %), joka perustuu painotoiminnan pääoman tuottovaatimukseen (WACC) riskikertoimen ollessa 1,2. Rahavirta-ennusteissa on otettu huomioon vain korvausinvestoinnit, uusinvestoinnit otetaan mukaan laskelmiin vasta kun niihin on sitouduttu.

Vuosina 2007 ja 2008 ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Rahavirtaa tuottavan yksikön kassavirtoja ennustettaessa on oletuksena käytetty seuraavia tekijöitä:

EBITDA

EBITDA (liikevoitto ennen poistoja) ennusteet perustuvat historialliseen kokemukseen ja viiden vuoden ennusteisiin, jotka johto on hyväksynyt.

Yleisen taloudellisen tilanteen johdosta johdon ennusteisiin perustuvia EBITDA-ennusteita on testauslaskelmissa heikennetty kautta linjan kaikissa rahavirtaa tuottavissa yksiköissä.

Investoinnit

Investointien kassavirta perustuu historialliseen kokemukseen ja viiden vuoden ennustettuihin investointeihin. Ennusteissa on otettu huomioon vain korvausinvestoinnit ja painojen on oletettu toimivan nykyisellä konekannalla.

Pitkän ajan kasvukerroin

Pitkän ajan kasvukertoimena ennustejakson jälkeisiä jäännösarvoja määritettäessä on kasvukertoimena käytetty 0 %:a (2007 pääsääntöisesti 2 %:a).

Diskonttauskorko

Diskonttauskorkona käytetään konsernin pääoman tuottovaatimusta (WACC).

Kustannustoiminnassa diskonttauskorkona käytetään 7,52 % (7,48 %) ja painotoiminnassa 8,82 % (8,70 %). Pääoman tuottovaatimusta määriteltäessä on omavaraisuusasteen tavoitteeksi asetettu 50 % ja riskitön korko on konsernin tekemä 10 vuoden koronvaihtosopimus vieraalle pääomalle. Oman pääoman tuottovaatimuksena on käytetty emoyhtiössä olevan pääomalainan korkoa 6,5 %.

Riskikertoimeksi on määritelty painotoiminnalle 1,2 ja kustannustoiminnalle 0,8.

Herkkyysanalyysin kannalta merkittävimmät arvonalentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat pitkän tähtäimen kasvukerroin (0 %), rahavirtaa tuottavan yksikön EBITDA sekä diskonttauskorko. Käytettäessä kasvukertoimena 0 % vuoden 2013 jälkeen, EBITDA -tasona johdon ennusteita alempia lukuja sekä nostamalla diskonttauskorkoa 2 %:lla, ei siltikään ilmennyt liikearvon arvonalentumiskirjaustarvetta.

14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2008

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk.eräis hankinnat	Yhteensä
1000 eur						
Hankintameno 1.1.	1 823	29 015	23 552	359	131	54 880
Lisäykset		603	1 460	43	1 229	3 335
Vähennykset		-21	-421			-442
Siirrot erien välillä		392	746	-1	-826	310
Hankintameno 31.12.	1 823	29 989	25 336	401	533	58 082
Kertyneet poistot 1.1.	0	-12 945	-10 356	0	0	-23 301
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			213			213
Tilikauden poisto		-958	-3 443			-4 401
Kertyneet poistot 31.12.	0	-13 903	-13 586	0	0	-27 488
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	1 823	16 086	11 751	401	533	30 594

Aineelliset hyödykkeet 2007

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk.eräis hankinnat	Yhteensä
1000 eur						
Hankintameno 1.1.	1 823	30 552	29 289	317	30	62 011
Tytäryritysten hankinta			7			7
Lisäykset		25	1 926	42	432	2 426
Lisäykset, konsernin sisäiset yritysjärjestelyt	76	1 720	8 715	35	102	10 649
Vähennykset		-18	-1 158			-1 176
Vähennykset, konsernin sisäiset yritysjärjeselyt	-76	-3 264	-15 559	-35	-102	-19 037
Siirrot erien välillä			332		-332	0
Hankintameno 31.12.	1 823	29 015	23 552	359	131	54 880
Kertyneet poistot 1.1.	0	-13 529	-14 589	0	0	-28 117
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		0	994			994
Konsernin sis. yritysjärj. kertyneet poistot		1 545	6 843			8 388
Tilikauden poisto		-961	-3 604			-4 566
Kertyneet poistot 31.12.	0	-12 945	-10 356	0	0	-23 301
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	1 823	16 070	13 196	359	131	31 579

15. Osuudet osakkuusyrittäksissä

	2008	2007
Tilikauden alussa	1 243	1 061
Osuus kauden tuloksesta	258	205
Tilikauden aikana saadut osingot	-108	-108
Siirrot erien välillä		84
Tilikauden lopussa	1 392	1 243

Konsernin osakkuusyhtiöistä Väli-Suomen Media tuottaa Väli-Suomen sanomalehdille sunnuntaisivustoa sekä politiikan ja talouden uutisia. Arena Partners tuottaa mobiilipalveluja ja omistajayhtiöille sähköistä kauppapaikkaa internetissä. Jyväskylän Messut järjestää messuja Jyväskylässä.

Tiedot konsernin osakkuusyrittäksistä sekä niiden yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio

2008

	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistus- osuus %
1000 eur						
Väli-Suomen Media Oy	Jyväskylä	215	119	890	4	40,00
Arena Partners Oy	Kuopio	2 079	292	2 004	142	25,98
Jyväskylän Messut Oy	Jyväskylä	4 111	509	5 633	896	24,47

2007

	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistus- osuus %
1000 eur						
Väli-Suomen Media Oy	Jyväskylä	218	126	859	8	40,00
Arena Partners Oy	Kuopio	1 968	260	1 752	81	25,98
Jyväskylän Messut Oy	Jyväskylä	4 316	1 172	4 226	741	24,47

16. Myytävissä olevat sijoitukset

1000 eur	Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet, noteeratut noteeraamatt.		Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	12 396	1 438	13 835
Tytäryritysten hankinta			0
Lisäykset	8 923	608	9 530
Vähennykset		-238	-238
Käypään arvoon arvostaminen	-9 918		-9 918
Siirrot erien välillä		-310	-310
Hankintameno 31.12	11 401	1 498	12 899
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	11 401	1 498	12 899

1000 eur	Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet, noteeratut noteeraamatt.		Yhteensä
Hankintameno 1.1.2007	13 015	1 388	14 404
Tytäryritysten hankinta	21	3	25
Lisäykset	2 035	141	2 176
Lisäykset, konsernin sisäiset yritysjärjestelyt	142	611	753
Vähennykset	-3 227	-8	-3 235
Vähennykset, konsernin sisäiset yritysjärjestelyt	-142	-611	-753
Käypään arvoon arvostaminen	550		550
Siirrot erien välillä	2	-86	-84
Hankintameno 31.12	12 396	1 438	13 835
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	12 396	1 438	13 835

Myytävissä olevista sijoituksista noteeratut osakkeet arvostetaan käypään arvoon. Noteeraamattomat osakkeet on kirjattu hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla, koska näiden osakkeiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

17. Pitkäaikaiset saamiset

Konsernin pitkäaikaiset saamiset 23 tuhatta euroa ovat arvonnäköverosaamisia. Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213 hakeutui arvonnäköverovolliseksi liiketoiminnastaan ja vähentää rakennuksen hankintahinnan arvonnäköverojen viimeisen erän vuonna 2010.

18. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2008 aikana:

	1.1.2008	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kirjattu aineettomiin hyödykkeisiin	31.12.2008
1000 eur					
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	23	-9			15
Työsuhde-etuudet	180	-5			174
Aineelliset hyödykkeet	277	-26			251
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon			1 719		1 719
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon		81	97		178
Muut erät	1				1
Yhteensä	481	41	1 817	0	2 338
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	1 359	-281			1 078
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	910		-867		43
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	63		-63		0
Aineelliset hyödykkeet	331	-21			310
Muut erät	131	-7			123
Yhteensä	2 794	-309	-930	0	1 554

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2007 aikana:

	1.1.2007	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kirjattu aineettomiin hyödykkeisiin	31.12.2007
1000 eur					
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	36	-13			23
Työsuhde-etuudet	194	-15			180
Aineelliset hyödykkeet	407	-130			277
Muut erät	4	-4			1
Yhteensä	642	-162	0	0	481
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	1 603	-244			1 359
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	762		149		910
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon			63		63
Aineelliset hyödykkeet	352	-21			331
Muut erät	44	3		84	131
Yhteensä	2 760	-262	212	84	2 794

Hyllypoistot ja tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista ovat 852 tuhatta euroa. Verosaamisia ei ole kirjattu, koska todennäköisesti kaikkia hyllypoistoja ja tappioita ei pystytä hyödyntämään.

19. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus koostuu aineista ja tarvikkeista.

20. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lainat ja muut saamiset)

1000 eur	2008	2007	Myyntisaamisten ikäjakautuma		
Myyntisaamiset	5 838	7 684			
Saamiset osakkuusyrityksiltä	2	9			
Johdannaissaamiset, suojauslaskennassa		268			
Muut saamiset	128	110			
Siirtosaamiset	558	556			
Yhteensä	6 526	8 627			
			1000 eur	2008	2007
			Tasearvo	5 840	7 684
			Erääntyneet 31 - 60 päivää	94	118
			Erääntyneet 61 - 90 päivää	46	39
			Erääntyneet yli 90 päivää	68	66

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät henkilöstökuluihin ja verojaksotuksiin. Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 152 tuhatta euroa (71 tuhatta euroa vuonna 2007).

21. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakkeiden enimmäismäärä on 21.493.760 kappaletta (21.493.760 kappaletta vuonna 2007). Osakkeiden nimellisarvo on 0,21 euroa per osake, ja konsernin enimmäisosakepääoma on 4.519 tuhatta euroa (4.519 tuhatta euroa vuonna 2007). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu.

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakkeiden kokonaismäärä on ollut molempina tilikausina 10.736.960, josta ulkona olevien osakkeiden määrä on 10.736.960. Tilinpäätöksessä 31.12.2008 K-osakkeita oli 5.278.085 kpl ja A-osakkeita 5.458.875 kpl.

Vararahasto

Vararahasto on voittovarojen luonteinen rahasto, jota on käytetty 1950 - 1970 -lukuilla. Sen jälkeen rahaston suuruus on pysynyt ennallaan. Vararahasto ei ole jakokelpoisia varoja.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden käypien arvojen muutokset vähennettynä laskennallisilla veroilla.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,50 euroa/osake. Hallitus on myös ehdottanut yhtiökokoukselle valtuuttamaan hallituksen päättämään enintään 0,30 euron lisäosingosta osaketta kohden. Vuonna 2007 jaettiin osinkoa 1,00 euroa/osake.

Oma pääoma

	2008	2007
Osakepääoma	2 257	2 257
Rahastot	-4 777	3 041
Sidottu oma pääoma	-2 520	5 298
Edellisten tilikausien voitto	25 375	18 726
Tilikauden voitto/tappio	17 157	16 284
Poistoerosta omaan pääomaan kirjattu osuus	3 867	4 561
Vapaa oma pääoma	46 399	39 571
Oma pääoma	43 879	44 869

22. Eläkevelvoitteet

Konsernin merkittävimmät etuuspohjaiset eläkkeet ovat vapaaehtoisia ryhmäeläkejärjestelyjä, jotka oikeuttavat alennettuun vanhuuseläkkeeseen. Etuuspohjaiset eläkkeet on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta.

Taseeseen merkityt erät	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	
	2008	2007
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	1 790	2 903
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-960	-1 693
Alikate (+) / ylikate (-)	830	1 210
Velvoitteen täyttäminen	-55	
Kirjaamaton vakuutusmatemaattinen voitto/tappio	-105	-519
Eläkevelka taseessa	670	691
Tuloslaskelman etuuspohjainen eläkekulu		
	2008	2007
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	244	249
Korkomenot	140	128
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-76	-75
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	34	5
Velvoitteen täyttäminen	-60	
Eläkekulu(+)/-tuotto(-) yhteensä	282	307
Varojen toteutunut tuotto	-45	-190
Velvoitteen nykyarvon muutokset		
	2008	2007
Velvoite tilikauden alussa	2 903	2 580
Työsuorituksesta johtuvat menot	244	249
Korkomenot	140	128
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot(+)	-501	-54
Velvoitteen täyttäminen	-995	
Maksetut etuudet	-1	
Velvoite tilikauden lopussa	1 790	2 903
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset		
	2008	2007
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	1 693	1 520
Varojen odotettu tuotto	76	75
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot(-)	-121	-265
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	303	363
Maksetut etuudet	-1	
Velvoitteen täyttäminen	-990	
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	960	1 693

Järjestelyn varoihin sisältyy tilinpäätöspäivään mennessä vakuutusyhtiölle suoritettut maksut. Varat ovat vakuutusyhtiön vastuulla ja ne ovat osa vakuutusyhtiön omaisuutta. Täten varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei ole mahdollista esittää.

Taseen täsmäytys

	2008	2007
Nettomääräinen velka 1.1.	691	748
Tuloslaskelmaan merkityt eläkekulut	282	307
Maksusuoritukset järjestelyyn	-303	-364
IAS 8 mukainen oman pääoman oikaisu		
Nettomääräinen velka 31.12.	670	691

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset

	2008	2007
Diskonttauskorko	5,00 %	4,50 %
Varojen tuotto-odotus	4,50 %	4,00 %
Palkankorotusoletus	3,50 %	3,00 %

Määrät tilikaudelta ja edelliseltä tilikaudelta ovat seuraavat:

	2008	2007
Velvoitteen nykyarvo	-1790	-2903
Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo	960	1693
Ylikate (+) / Alikate (-)	-830	-1210
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin varoihin		
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyjen velkoihin	317	171

Konserni ennakoi maksavansa etuus pohjaisiin eläkejärjestelyihin 239 tuhatta euroa vuonna 2009.

23. Varaukset

1000 eur	Työttömyys- eläkevaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2008	43	47	89
Varausten lisäykset	16		16
Käytetyt varaukset	-2	-47	-49
Varaukset 31.12.2008	56	0	56

1000 eur	Työttömyys- eläkevaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2007	93	47	140
Varausten lisäykset	22		22
Käytetyt varaukset	-73		-73
Varaukset 31.12.2007	43	47	89

24. Korolliset velat

	31.12.2008		31.12.2007	
	Tasearvot	Käyvät arvot	Tasearvot	Käyvät arvot
Pitkäaikaiset velat				
Rahalaitoslainat	18 144	17 425	20 733	18 879
Pääomalainat	15 000	15 406	15 000	14 777
Pitkäaikaiset korolliset velat	33 144	32 831	35 733	33 656
Lyhytaikaiset velat				
Rahalaitoslainat	3 067	3 839	4 268	5 157
Lyhytaikaiset korolliset velat	3 067	3 839	4 268	5 157

Korollisten velkojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorolla. Kaikki korolliset velat kuuluvat jaksotettuun hankintamenuun arvostettuihin rahoitusvelkoihin ja valuutta on euro.

Pääomalaina

Pääomalaina on laskettu liikeeseen 10.5.2004. Lainaehtojen mukaan pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön purkautuessa ja yhtiön konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella. Muuten pääoma saadaan palauttaa vain, jos emoyhtiön tai konsernin viimeksi päättäneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaiselle sidotulle omalle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää täysi kate. Pääomalainalle voidaan maksaa korkoa vain, jos maksettava määrä voidaan käyttää voitonjakoon emoyhtiön ja konsernin viimeksi päättäneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaan.

25. Ostovelat ja muut velat

	2008	2007
1000 eur		
Ostovelat	2 260	2 454
Saadut ennakot	4 921	4 774
Velat osakkuusyrityksille	6	1
Siirtovelat	9 308	9 582
Muut velat	2 099	2 458
	18 595	19 270

Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät ovat koroista ja työsuhte-etuuksista johtuvia jaksotuksia. Ostovelat kuuluvat jaksotettuun hankintamenuun arvostettuihin rahoitusvelkoihin.

26. Rahoitusriskien hallinta

Keskisuomalainen konserni toimii pääasiassa kotimaisilla markkinoilla, joten sen pääasialliset rahoitusriskit ovat korkoriski, luottoriski sekä likviditeettiriski. Konsernin riskienhallinnan tavoite on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen sekä turvata konsernin likviditeetti.

Riskienhallinta- sekä rahoitusperiaatteet hyväksyy ja niistä vastaa konsernin hallitus ja periaatteiden käytännön toteutuksesta vastaavat konsernin toimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä konsernin keskitetty talousosasto.

Korkoriski

Konsernin korkoriskin katsotaan liittyvän lähinnä konsernin lainasalkkuun sekä varainhankintaan. Hallituksen määrittämien periaatteiden mukaisesti konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia tai vastaavia järjestelyjä päästäkseen rahoitusperiaatteiden mukaiseen tavoitteeseen. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoinna 15 milj. euron koronvaihtosopimus, jonka perusteella konserni vaihtaa vaihtuvan koron kiinteään korkoon sekä 17 milj. euron koronvaihtosopimus, joka on voimassa syyskuuhun 2009. Pääomarakenteen hallinnassa käytetään myös pääomailainoitusta.

Konserni analysoi korkopositionsa laatimalla säännöllisesti herkkyyksianalyysin pohjalta arvion mahdollisten ympäristömuutosten sekä vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen aiheuttamien korkomuutosten vaikutuksesta konsernin tulokseen. Simulointien perusteella 1 korkoprosentin nousu vaihtuvissa koroissa vaikuttaisi konsernin tulokseen vuositasolla -0,1 milj. euroa (-0,1 milj. euroa vuonna 2007) tai vastaavasti laskun vaikutus olisi 0,1 milj. euroa (0,1 milj. euroa vuonna 2007). Simulaatio tehdään neljännesvuosittain.

Markkinariski – hintariski

Konserni altistuu toiminnassaan noteerattujen osakkeiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvalle hintariskille. Konsernin hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti osa varoista saa olla sijoitettuna noteerattuihin osakkeisiin. Pääsääntöisesti konserni sijoittaa vain oman toimialansa yritysten osakkeisiin. Tilinpäätöksessä 31.12.2008 konsernin merkittävimmät sijoitukset ovat Alma Media Oyj:n, Ikka-yhtymä Oyj ja Sanoma WSOY:n osakkeissa.

Sijoitusten hintariskiä arvioidaan säännöllisesti. Vuoden 2008 aikana osana kansainvälistä rahoitusmarkkinoiden epävarmuutta myös Keskisuomalainen Oyj:n sijoitusten käypä arvo on laskenut. Tilinpäätöksessä on käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan kirjattu - 4,8 milj. euroa muutosta. Osakeindekseissä tapahtuva 15 %:n vahvistuminen tai heikkeneminen kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina aiheuttaisi konsernissa 1,3 milj. euron (v. 2007 1,4 milj. euron) vaikutuksen omaan pääomaan, koska sijoitukset ovat myytävänä olevia. Myytävänä olevien sijoitusten arvonmuutokset vaikuttavat omaan pääomaan. Laskelma on tehty olettaen, että konsernin sijoitukset muuttuvat kyseisten indeksien mukaisesti.

Rahavirran ja käyvän arvon luottoriski

Konsernin periaatteet määrittelevät asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaisinstrumenttien vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoituspolitiikan. Tuotteita myydään velaksi vain sellaisille yrityksille, joilla ei ole merkintöjä luottotiedoissa. Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittyä asiakassuhteissa ja sillä on laaja asiakaskunta. Tilikausien aikana kirjattujen luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty kohdassa 20.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Ylimääräiset likvidit varat sijoitetaan rahoitusperiaatteiden mukaisesti. Rahoituksen saatavuutta ja joustavuutta pyritään takaamaan nostamattomilla luottolimiiteillä sekä likvideillä sijoituksilla. Nostamattomien luottolimiittien määrä 31.12.2008 oli kolme miljoonaa euroa.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korkomaksut että omaan takaisinmaksut.

2008 1000 eur	tase- arvo	raha- virta	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset	8 461	9 997	1 978	2 024	4 027	1 969
Pankkilainat, kiinteäkorkoiset	12 750	15 229	2 020	1 959	5 510	5 740
Pääomalaina	15 000	16 381	975	15 406		
Ostovelat ja muut velat	18 595	18 595	18 595			
Johdannaisinstrumentit						
Koronvaihtosopimus	-645	-330	116	-19	-42	-30
2007 1000 eur	tase- arvo	raha- virta	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset	9 550	11 419	2 031	1 955	4 876	2 558
Pankkilainat, kiinteäkorkoiset	15 451	18 566	3 337	2 020	5 693	7 515
Pääomalaina	15 000	16 381	975	15 406		
Ostovelat ja muut velat	19 270	19 270	19 270			
Johdannaisinstrumentit						
Koronvaihtosopimus	268	-155	-28	-27	-62	-37

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on ylläpitää pitkällä aikavälillä riittävää n. 50 % omavaraisuutta ja likvidiä vakautta ja täten luoda pohja liiketoiminnan kehittymiselle. Konsernilla tulee olla myös riittävää liikkumavaraa investointien ja yritysostojen rahoittamiseksi. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset ja siten paremman tuoton sijoitetulle pääomalle.

Haluttuun pääomarakenteeseen päästään kestäväällä osinkopolitiikalla sekä tehokkaalla taseen hallinnalla. Konserni pyrkii jakamaan vähintään 50% tilikauden tuloksesta osinkona.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan jatkuvasti mm. omavaraisuusasteen perusteella. Konsernin korolliset nettovelat olivat vuoden 2008 lopussa 28,3 milj. euroa (31.12.2007 26,8 milj. euroa) ja omavaraisuusaste 45 % (31.12.2007 43%).

Omavaraisuusaste on kehittynyt konsernissa seuraavasti:

	2008	2007
1000 euroa		
Korolliset velat	36 211	40 001
Korolliset saamiset	0	0
Rahavarat	7 881	13 177
Nettovelat	28 330	26 824
 Oma pääoma yhteensä	 43 867	 44 869
 Omavaraisuusaste	 45 %	 43 %

27. Muut vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

	2008	2007
1000 euroa		
Yhden vuoden kuluessa	53	
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	212	
Yli viiden vuoden kuluttua	186	
Yhteensä	451	0

Vähimmäisvuokrat pitävät sisällään maksuja myös muista järjestelyn osatekijöistä, koska niitä ei ole voitu erottaa toisistaan.

Lisäksi konsernilla on muita vuokrasopimuksia, jotka ovat purettavissa irtisanomisajan puitteissa.

Konserni vuokralle antajana

Konsernilla ei ole merkittäviä ei-purettavissa olevia vuokrasopimuksia. Konserni on vuokrannut sille tarpeelliset toimisto- ja hallitilat sekä asuinhuoneistot. Vuokrasopimukset on tehty toistaiseksi voimassaoleviksi. Vuokrasopimukset ovat purettavissa irtisanomisajan puitteissa.

28. Vakuudet ja vastuusitoumukset

	2008	2007
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yritysikiinnityksiä		
Rahalaitos- ja eläkelainat	21 211	25 001
 Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	16 468	17 645
Yrityskiinnitykset	15 068	15 068
 Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaus muiden velasta	0	28

29. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat konsernin johto, Keski-suomalainen Oyj:n hallitus, osakkuusyritykset ja yhteisyritykset. Johtoon kuuluivat 30.11.2008 saakka konsernin toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja, painotoiminnan johtaja sekä konsernin talousjohtaja. Konsernin hallitus nimitti uuden kahdeksan-jäsenisen johtoryhmän 25.11.2008. Joulukuun alusta konsernin johtoon on katsottu kuuluvaksi uusi johtoryhmä.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

	Kotimaa	Omistus- osuus	Osuus äänivallasta
Emoyritys:			
Keski-suomalainen Oyj	Suomi		
Tytär-yritykset:			
Sanomalehti Keski-suomalainen Oy	Suomi	100 %	100 %
Savon Sanomat Oy	Suomi	100 %	100 %
Iisalmen Sanomat Oy	Suomi	100 %	100 %
Warkauden Lehti Oy	Suomi	100 %	100 %
Maakunnan Sanomat Oy	Suomi	100 %	100 %
Suur-Jyväskylän Lehti Oy	Suomi	100 %	100 %
Viikkosavo Oy	Suomi	100 %	100 %
YS-Painos Oy	Suomi	100 %	100 %
Lehtisepät Oy	Suomi	100 %	100 %
Jakeluporras Oy	Suomi	100 %	100 %
Savon Jakelu Oy	Suomi	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu 21	Suomi	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213	Suomi	100 %	100 %
Mai Digital Oy	Suomi	100 %	100 %
Jyväskylän Seudun Uutiset Oy	Suomi	100 %	100 %

Lähipiiriin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

	2008	2007
1000 eur		
Tavaroiden myynti		
Osakkuusyritykset	3	3
Palveluiden myynti		
Osakkuusyritykset	93	89
Palveluiden ostot		
Osakkuusyritykset	807	794

Osakkuusyrityksistä Arena Partners Oy ja Väli-Suomen Media Oy ovat vuokranneet tilat emoyhtiöltä Jyväskylässä.

Lähipiiri on merkinnyt vuonna 2004 liikkeellelaskettua pääomallinaa 1.147 teur. Lainalle on maksettu 6,5%:n kiinteää vuotuista korkoa.

Johdon työsuhte-etuudet

	2008	2007
1000 eur		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	1 422	1 081
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	110	137
Johdon kompensatiot yhteensä	1 532	1 219

**Palkat ja palkkiot luontoisetuineen
(ei sisällä henkilösivukuluja)**

	2008	2007
1000 eur		
Toimitusjohtaja	317	200
Keski-suomalainen Oyj:n hallitus:		
Vesa-Pekka Kangaskorpi	43	40
Leena Hautsalo	19	17
Jaakko Kurikka	19	17
Simo Kutinlahti	20	19
Jorma Nokkala	19	17
Mikko Paananen	19	18
Seppo Peltola	7	17
Antero Vesterinen	26	25
Kalle Kautto	19	16
Yhteensä	191	186

Toimitusjohtajan eläkeikä on 62 vuotta. Toimitusjohtaja on tulos-palkkiojärjestelmän piirissä, tulospalkkio perustuu hallituksen hyväksymiin periaatteisiin. Toimitusjohtajan irtisanomismisäaika yhtiön puolelta on 6 kk ja irtisanoutumisaika 3 kk. Mikäli Keski-suomalainen Oyj irtisanoo toimitusjohtajan, hänelle maksetaan 12 kk peruspalkkaa vastaava korvaus normaalin irtisanomisaajan-palkan lisäksi. Itse irtisanoutuessa tätä lisäkorvausta ei makseta. Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa hallituksen hyväksymässä toimitusjohtajasopimuksessa.

30. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Konsernissa on aloitettu koko konsernia koskeva kehitysohjelma, jonka tavoitteena on saada viiden miljoonan euron vuosisäästöt. Kehitysohjelma toteutetaan uusia toimintatapoja käyttöönottamalla, tekniikan mahdollisuuksia hyödyntämällä, rakenteita virtaviivaistamalla ja sisäisiä prosesseja tehostamalla. Yhtenä vaihtoehtona henkilöstölle tarjotaan eläkejärjestelyjä.

Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista

Osakkeet

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakevaihdot

Vuonna 2008 muunnettiin K-osakkeita pörssissä noteeratuiksi A-osakkeiksi 9.973 kpl. Kumulatiivisesti muuntojen määrä on 61.271 kpl. 31.12.2008 K-osakkeita oli yhteensä 5.278.085 kpl ja A-osakkeita 5.458.875 kpl. Yhtiökokous teki 28.4.2004 päätöksen myydä yhteisellä arvo-osuustilillä olevat Keski-suomalainen Oyj:n osakkeet niiden omistajien lukuun. Päätös koskee niitä Keski-suomalainen Oyj:n A- ja K-sarjan osakkeita, joita ei ole siirretty arvo-osuusjärjestelmään. Yhteensä 42.080 K- osaketta myytiin huutokaupalla 29.11.2005. A-osakkeita myytiin pörssissä 2.3. - 16.4.2007 välisenä aikana yhteensä 42.080.

Hallituksen osakepääoman korottamiseen sekä omien osakkeiden hankintaan liittyvät valtuudet ja päätökset

Hallituksella ei ollut vuoden 2008 aikana voimassa olevia osakepääoman korotus-, optiolaina- tai vaihtovelkakirjalainan hankintaan liittyviä valtuutuksia.

Yhtiökokous päätti 24.4.2008 valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta. Hallitus voi päättää hankkia A-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta ja K-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta, kuitenkin yhteensä enintään 1.000.000 osaketta. Enimmäismäärä vastaa 9,3 % yhtiön osakkeista ja enintään 18,0 % äänimäärästä. Omia osakkeita voidaan hankkia myös suunnattuna hankintana ja vastikkeen on oltava vähintään 12 euroa ja enintään 22 euroa osakkeelta. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla.

Hallitus voi päättää myös enintään 1.000.000 uuden A-sarjan osakkeiden antamisesta. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yrityshankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tai ne voidaan mitätöidä tai K-sarjan osakkeet voidaan muuntaa A-sarjan osakkeiksi ja myydä ne julkisessa kaupankäynnissä tai käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmässä. Valtuutus sisältää myös oikeuden antaa osakkeita suunnatus- ti, osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin.

Valtuutus on voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen, kuitenkin enintään 24.4.2009 saakka.

Osakkeenomistajat

Osakkeenomistuksen jakauma

Osakkeenomistuksen jakauma sektoreittain 31.12.2008

Hallituksen, toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan osakkeenomistus 31.12.2008

	% osakkeista		Kpl	Osuus-% osakkeista	Osuus-% äänistä
Yksityiset yritykset	2,46				
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,24				
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,31				
Kotitaloudet	96,40	K-osakkeet	189 234	3,59	3,59
Ulkomaat	0,56	A-osakkeet	190 832	3,50	3,50
Yhteensä	99,97	Yhteensä	380 066	3,54	3,58
Odotusluettelolla	0,01				
Yhteistilillä	0,00				
Kaikki yhteensä	100,00				

Osakkeenomistuksen jakauma suuruusluokittain 31.12.2008

Osakkeita	Osakkaiden lukumäärä kpl	Osuus osakkaista %	Osakkeita yhteensä kpl	Osuus osakkeista %	Äänimäärä kpl	Osuus äänimäärästä %
1 - 100	374	21,61	21 528	0,20	42 143	0,04
101 - 1 000	683	39,46	270 018	2,52	1 438 347	1,30
1 001 - 10 000	461	26,63	1 660 846	15,47	16 824 480	15,15
10 001 - 100 000	200	11,55	6 016 047	56,03	62 963 721	56,71
100 001 - 999 999	13	0,75	2 767 959	25,78	29 740 644	26,79
Yhteensä	1731	100,00	10 736 398	100,00	111 009 335	99,99
Odoteluettellolla yhteensä	4		562	0,01	11 240	0,01
Liikkeeseen laskettu määrä			10 736 960	100,00	111 020 575	100,00

Tiedot osakkeenomistajista

Suurimmat osakkeenomistajat osakkeiden lukumäärän mukaan

Osakas	K-osakkeita kpl	A-osakkeita kpl	% kaikista osakkeista	% kaikista äänistä
Kalevi Takalan kuolinpesä	223 328	311 064	4,98	4,30
Kangaskorpi Pekka	216 481	184 608	3,74	4,07
Pekkala Kyösti	151 436	143 936	2,75	2,86
Kangaskorpi Vesa-Pekka	105 556	109 776	2,00	2,00
Kangaskorpi Inkeri	91 560	90 560	1,70	1,73
Moisio Lauri	90 424	88 284	1,66	1,71
Jalkanen Matti	89 050	78 924	1,56	1,68
Kurikka Maija-Leena	77 400	75 200	1,42	1,46
Kinnunen Immo	69 400	66 000	1,26	1,31
Kangaskorpi Soili	68 896	60 712	1,21	1,30
Yhteensä	1 183 531	1 209 064	22,28	22,41
K-osakkeita yhteensä	5 278 085			
A-osakkeita yhteensä	5 458 875			
Osakkeet yhteensä	10 736 960			

Suurimmat osakkeenomistajat osakkeiden ääniosuuden mukaan

Osakas	K-osakkeita kpl	A-osakkeita kpl	% kaikista äänistä	% kaikista osakkeista
Kalevi Takalan kuolinpesä	223 328	311 064	4,30	4,98
Kangaskorpi Pekka	216 481	184 608	4,07	3,74
Pekkala Kyösti	151 436	143 936	2,86	2,75
Kangaskorpi Vesa-Pekka	105 556	109 776	2,00	2,00
Kautto Anna-Liisa	107 076	21 472	1,95	1,20
Kangaskorpi Inkeri	91 560	90 560	1,73	1,70
Moisio Lauri	90 424	88 284	1,71	1,66
Jalkanen Matti	89 050	78 924	1,68	1,56
Kurikka Maija-Leena	77 400	75 200	1,46	1,42
Kinnunen Immo Artturi	69 400	66 000	1,31	1,26
Yhteensä	1 221 711	1 169 824	23,06	22,27
K-osakkeita yhteensä	5 278 085			
A-osakkeita yhteensä	5 458 875			
Osakkeet yhteensä	10 736 960			

Konsernin tunnusluvut

	IFRS 2008	IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liikevaihto, Me	105,3	104,8	99,7	97,8	98,7
Liikevoitto, Me	21,6	21,4	22,0	19,1	20,9
- % liikevaihdosta	20,6	20,5	22,0	19,5	21,2
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Me	21,2	22,6	22,0	18,1	20,3
- % liikevaihdosta	20,1	21,5	22,1	18,5	20,5
Tilikauden voitto	17,2	16,3	15,8	13,5	14,5
- % liikevaihdosta	16,3	15,5	15,8	13,8	14,7
Oman pääoman tuotto (ROE), %	38,7	40,2	43,9	41,8	40,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	28,1	29,6	32,3	31,6	36,7
Omavaraisuusaste, %	45,1	43,2	36,9	45,2	36,5
Bruttoinvestoinnit, Me	13,0	6,0	35,2	10,4	5,8
- % liikevaihdosta	12,3	5,8	35,3	10,6	5,9
Taseen loppusumma, Me	102,3	108,7	102,5	83,6	83,6
Henkilöstö keskimäärin	856	856	848	847	848
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos/Osake, eur	1,6	1,52	1,19	1,05	1,14
Oma pääoma/osake, eur	4,09	4,18	3,36	2,58	2,08
Osakekohtainen osinko, eur *)	0,50	1,00	0,75	0,60	0,60
Osakekohtainen osinko, eur (lisäosinko mukaan lukien) *)	0,80				
Osinko/emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos, %	31,3	65,9	63,0	57,1	52,6
Osinko/emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos, % (lisäosinko mukaan lukien)	50,1				
Efektiivinen osinkotuotto, %	3,8	5,5	4,1	2,7	3,4
Efektiivinen osinkotuotto, % (lisäosinko mukaan lukien)	6,0				
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	8,3	11,9	15,3	21,4	15,6
Osakkeen osakeantioikaistu kurssikehitys					
- alin, eur	13,25	17,61	15,74	18,3	13,00
- ylin, eur	19,90	19,70	22,40	29,83	20,75
- keskimurssi, eur	17,42	18,45	19,22	23,17	16,65
Osakekannan markkina-arvo A-osakkeille, Me	72,3	98,2	98,7	122,0	96,4
Koko osakekannan markkina-arvo, Me	142,3	194,4	195,4	241,6	191,0
Osakkeiden vaihdon kehitys koko osakek. osakkeiden lukumäärä	109 845	310 583	176 586	201 063	146 231
% A-sarjan osakkeista	2,0	5,7	3,3	3,7	2,7
Osakkeiden osakeantioikaistu lkm 1000 kpl	10.737	10.737	10.737	10.737	10.737

Bruttoinvestointeihin sisältyy myös investointien ennakkomaksut.

*) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle osingon määrästä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto-% (ROE)	=	$\frac{(\text{Tilikauden tulos}) \times 100}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	=	$\frac{(\text{Voitto ennen veroja} + \text{rahoituskulut}) \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste-%	=	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot (=tilausvastuu)}}$
Tulos/ osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos} \times 100}{\text{Keskimääräinen osakeantioikaistu osakkaiden lkm}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lkm 31.12.}}$
Osinko/ tulos, %	=	$\frac{(\text{Osakeantioikaistu osinko} / \text{osake}) \times 100}{\text{Tulos/osake}}$
Efektiivinen osinkotuotto-%	=	$\frac{(\text{Osakeantioikaistu osinko/osake}) \times 100}{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	=	$\frac{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lkm x tilikauden päätöskurssi

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA (1000 EUR)

	1.1. -31.12.2008	1.1. -31.12.2007
LIKEVAIHTO	3 988	3 593
Liiketoiminnan muut tuotot	1 686	3 080
Henkilöstökulut	-4 080	-3 714
Poistot ja arvonalentumiset	-1 102	-1 034
Liiketoiminnan muut kulut	-2 298	-2 216
LIKEVOITTO	-1 806	-291
Rahoitustuotot	20 376	21 246
Rahoituskulut	-9 141	-2 589
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ JA VEROJA	9 430	18 367
Satunnaiset tuotot	9 350	
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	18 780	18 367
Tilinpäätössiirrot	397	271
Tuloverot	-319	0
TILIKAUDEN VOITTO	18 858	18 637

EMOYHTIÖN TASE (1000 EUR)

Vastaavaa	31.12.2008	31.12.2007
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	464	509
Aineelliset hyödykkeet	9 613	10 274
Osuudet saman konsernin yrityksissä	56 542	56 537
Osuudet omistusyhteysyrityksissä	510	510
Muut sijoitukset	14 071	11 281
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	81 198	79 111
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset	4 057	4 061
Lyhytaikaiset saamiset	394	268
Rahoitusarvopaperit	0	5 000
Rahat ja pankkisaamiset	2 147	2 810
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6 597	12 139
Vastaavaa yhteensä	87 796	91 250
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	2 257	2 257
Vararahasto	269	269
Edellisten tilikausien voitto	9 646	1 364
Tilikauden voitto	18 858	18 637
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	31 030	22 527
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	1 894	2 292
PAKOLLISET VARAUKSET	5	53
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	37 666	40 733
Lyhytaikainen vieras pääoma	17 200	25 645
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	54 866	66 378
Vastattavaa yhteensä	87 796	91 250

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA (1 000 EUR)

	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Myyntistä saadut maksut	3 973	5 116
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	1 657	1 427
Maksut liiketoiminnan kuluista	-6 229	-6 119
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-599	424
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-2 054	-2 289
Saadut korot liiketoiminnasta	491	84
Saadut osingot liiketoiminnasta	18 972	14 998
Maksetut välittömät verot		-77
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	16 810	13 140
Liiketoiminnan satunnaisia eristä johtuva rahavirta (netto)	9 350	
Liiketoiminnan rahavirta (A)	26 160	13 140
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-438	-606
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	27	33
Investoinnit muihin sijoituksiin	-9 051	-3 413
Luovutustulot muista sijoituksista	2	4 894
Saadut osingot investoinneista	921	854
Investointien rahavirta (B)	-8 539	1 762
Rahoituksen rahavirta		
Lainasaamiset konserniyhtiöiltä	-231	
Lyhytaikaisten lainojen nostot		2 767
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-8 048	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 268	-3 268
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-10 737	-8 052
Rahoituksen rahavirta (C)	-23 284	-8 553
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys+/vähennys -	-5 663	6 349
Rahavarat tilikauden alussa	7 810	1 030
Rahavarat tilikauden lopussa	2 147	7 810
Yhtiön Savon Mediat Oy:n fuusiossa saadut rahavarat		-431

1. Arvostusperiaatteet

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Konsernissa osassa käyttöomaisuudesta hankintamenoa ja kertyneisiin poistoihin sisältyvät vain ne hankintamenot, joita ei ole vielä poistettu kokonaan.

Suunnitelman mukaiset pitoajat ovat:

ATK-ohjelmat	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10 vuotta
Rakennukset	30 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet	10 vuotta
Rakennusten peruseräparannukset	10 vuotta
Rakennelmat ja muut rakennukset	10 vuotta
Muut koneet ja kalusto	4 - 5 vuotta

Vaihto-omaisuus ja sijoitukset arvostetaan hankintamenoa tai sitä alempana todennäköiseen myyntihintaan.

Tilikauden suunnitelman mukaisten ja kokonaispoistojen erotus tilinpäätöksessä esitetään tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa ja kertynyt poistoero taseen vastattavien tilinpäätössiirtojen kertymässä.

Konsernitiilinpäätöksessä kertynyt poistoero jaetaan omaan pääomaan ja verovelkaan.

Emoyhtiön tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Savon Mediat Oy sulautui 30.9.2007 Keskisuomalainen Oyj:n. Siitä johtuen vertailuvuoden tiedot eivät ole vertailukelpoisia.

2. Liikevaihto toimialoittain

	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
(1000 eur)		
Hallintopalvelut	3 985	3 582
Muu myynti	3	11
Yhteensä	3 988	3 593

3. Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä

	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
(1000 eur)		
Vuokratuotot	1 379	1 389
Liiketoiminnan muut tuotot	278	38
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	30	1 653
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1 686	3 080

4. Henkilöstö keskimäärin tilikaudella

	2008	2007
Toimihenkilöitä	57	55
Työntekijöitä	10	10
Yhteensä	67	65

5. Henkilöstökulut

	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
(1000 eur)		
Palkat ja palkkiot	3 234	2 927
Eläkekulut	604	610
Muut henkilösivukulut	242	176
Henkilöstökulut	4 080	3 714

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikä on 62 vuotta ja eräiden muiden johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 60 - 65 vuotta.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

6. Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut

(1000 eur)

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	
Hallituksen jäsenet	
Yhteensä	

1.1.-31.12.2008

1.1.-31.12.2007

317	200
191	186
509	386

7. Rahoitustuotot ja -kulut

(1000 eur)

Rahoitustuotot

Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä
Osinkotuotot omistusyhteisyrittäyksiltä
Osinkotuotot muilta
Tuotot osuuksista

1.1.-31.12.2008

1.1.-31.12.2007

18 864	20 114
108	108
921	854
19 894	21 077

Muut korko- ja rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta
Muut rahoitustuotot

158	132
325	38
483	170

Rahoitustuotot yhteensä

20 376	21 246
--------	--------

Rahoituskulut

(1000 eur)

Muut korko- ja rahoituskulut konserniyrityksille
Muut korko- ja rahoituskulut muille
Muut korko- ja rahoituskulut yhteensä

1.1.-31.12.2008

1.1.-31.12.2007

-571	-421
-8 570	-2 168
-9 141	-2 589

Rahoituskulut yhteensä

-9 141	-2 589
--------	--------

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä

11 235	18 657
--------	--------

8. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2008

(1000 eur)

Aineettomat
oikeudet

Muut
pitkävaikut-
teiset menot

Ennakko-
maksut

Yhteensä

Hankintameno 1.1.	842	251		1 094
Lisäykset	64	11		74
Hankintameno 31.12.	906	262	0	1 168

Kertyneet poistot 1.1.	-464	-121		-585
Tilikauden poisto	-115	-5		-120
Kertyneet poistot 31.12.	-578	-126		-704

Kirjanpitoarvo 31.12.

328

136

0

464

Aineettomat hyödykkeet 2007

(1000 eur)

Aineettomat
oikeudet

Muut
pitkävaikut-
teiset menot

Ennakko-
maksut

Yhteensä

Hankintameno 1.1.	592	251	54	898
Lisäykset	19		29	48
Kons. sisäiset yritysjärj. lisäykset	148			148
Siirrot erien välillä	83		-83	
Hankintameno 31.12.	842	251	0	1 094

Kertyneet poistot 1.1.	-372	-112		-483
Tilikauden poisto	-92	-9		-101
Kertyneet poistot 31.12.	-464	-121		-585

Kirjanpitoarvo 31.12.

378

131

0

509

9. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2008 (1000 eur)	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk.eräis hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 451	18 530	4 169	294	42	24 486
Lisäykset		68	190	41	65	364
Siirrot erien välillä			107		-107	0
Vähennykset			-55			-55
Hankintameno 31.12.	1 451	18 598	4 411	335	0	24 794
Kertyneet poistot 1.1.		-11 033	-3 178			-14 212
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			12			12
Tilikauden poisto		-647	-335			-982
Kertyneet poistot 31.12.		-11 681	-3 501			-15 182
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 451	6 918	910	335	0	9 613

Aineelliset hyödykkeet 2007 (1000 eur)	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk.eräis hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 200	18 519	3 628	222		23 569
Lisäykset		11	464	41	42	559
Kons. sisäiset yritysjärj. lisäykset	251		131	30		412
Vähennykset			-54			-54
Hankintameno 31.12.	1 451	18 530	4 169	294	42	24 486
Kertyneet poistot 1.1.		-10 371	-2 932			-13 304
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			25			25
Tilikauden poisto		-662	-271			-933
Kertyneet poistot 31.12.		-11 033	-3 178			-14 212
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 451	7 497	991	294	42	10 274

10. Sijoitukset

Sijoitukset 2008 (1000 eur)	Saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	56 537	510	11 281	68 327
Lisäykset	5		9 629	9 634
Vähennykset			-238	-238
Arvonlennukset			-6 601	-6 601
Hankintameno 31.12.	56 542	510	14 071	71 122
Kirjanpitoarvo 31.12.	56 542	510	14 071	71 122

Sijoitukset 2007 (1000 eur)	Saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	52 117	409	11 399	63 924
Lisäykset	831		2 084	2 915
Vähennykset	-6		-3 245	-3 250
Siirrot erien välillä		84	-84	
Kons. sisäiset yritysjärj. lisäykset	47 065	17	1 127	48 208
Kons. sisäiset yritysjärj. vähennykset	-43 470			-43 470
Hankintameno 31.12.	56 537	510	11 281	68 327
Kirjanpitoarvo 31.12.	56 537	510	11 281	68 327

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

11. Konserniosakkeet

	2008	2007
Iisalmen Sanomat Oy, Iisalmi	100,0	100,0
Jakeluporras Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu 21-23, Kuopio	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213, Nilsia	100,0	100,0
Jyväskylän Seudun Uutiset Oy, Jyväskylä	100,0	
Kuopion Oikea Asema Oy, Kuopio	100,0	100,0
Lehtisepät Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Maakunnan Sanomat Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Savon Jakelu Oy, Kuopio	100,0	100,0
Mai Digital Oy, Jyväskylä	100,0	
Savon Sanomat Oy, Kuopio	100,0	100,0
Suur-Jyväskylän Lehti Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Warkauden Lehti Oy, Varkaus	100,0	100,0
Viikkosavo Oy, Kuopio	100,0	100,0
YS-Painos Oy, Iisalmi	100,0	100,0
Sanomalehti Keski-suomalainen Oy, Jyväskylä	100,0	100,0

12. Osakkuusyritykset

	2008	2007
Väli-Suomen Media Oy, Jyväskylä	40,00	40,00
Arena Partners Oy, Kuopio	25,98	25,98
Jyväskylän Messut Oy, Jyväskylä	24,47	24,47

13. Pörssiosakkeet

	2008	2007
(1000 eur)		
Kirjanpitoarvo	11 148	8 827
Markkina-arvo	11 148	12 000
Ero		3 173

14. Pitkäaikaiset saamiset

	2008	2007
(1000 eur)		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	4 037	4 037
Laskennalliset verosaamiset	19	24
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	4 057	4 061

14. Lyhytaikaiset saamiset

	2008	2007
(1000 eur)		
Myyntisaamiset	6	15
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	67	51
Muut saamiset	8	0
Siirtosaamiset	231	48
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	306	100
Saamiset omistusyhteisyyksiltä		
Myyntisaamiset	2	2
Muut saamiset	16	88
Siirtosaamiset	24	64
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	354	268

15. Siirtosaamisten olennaiset erät

	2008	2007
(1000 eur)		
Työterveysmenojen korvausjaksotus	11	33
Muut	24	31
Yhteensä	34	64

16. Oman pääoman muutos

Oman pääoman muutos 2008

(1000 eur)

OMA PÄÄOMA 1.1.

Osingonjako

Menon oikaisu aikaisemmalta tilikaudelta

Tilikauden voitto

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2008

Osake- pääoma	Muut rahastot	Voittovarot	Yhteensä
2 257	269	20 001	22 527
		-10 737	-10 737
		382	382
		18 858	18 858
2 257	269	28 504	31 030

Oman pääoman muutos 2007

(1000 eur)

OMA PÄÄOMA 1.1.

Osingonjako

Tilikauden voitto

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2007

Osake- pääoma	Muut rahastot	Voittovarot	Yhteensä
2 257	269	9 417	11 943
		-8 053	-8 053
		18 637	18 637
2 257	269	20 001	22 527

17. Voitonjakokelpoiset varat

(1000 eur)

Edellisten tilikausien voitto

Tilikauden voitto/tappio

Voitonjakokelpoiset varat

31.12.2008	31.12.2007
9 646	1 364
18 858	18 637
28 504	20 001

Pääomalainan korkojen ja lainapääoman takaisin maksuun sovelletaan OYL:n 5 luvun säännöksiä. Lainalle maksetaan 6,5 % kiinteää vuotuista korkoa 10.5.2009 asti. 10.5.2009 alkaen lainalle maksetaan vaihtuvaa korkoa, joka on Suomen Pankin tuona päivänä julkaisema kahdentoista kuukauden Euribor-korko lisättynä 5 % p.s. marginaalilla. Mahdollisesti maksamatta jäänyt korko jää yhtiön velaksi ja sille maksetaan vuotuista korkoa määrä, joka on 2 prosentti-yksikköä yli lainalle maksettavan normaalien koron. Pääomalainan korko on kirjattu tuloslaskelmaan korkokuluihin. Lainan pääoma maksetaan takaisin kokonaisuudessaan laina-ajan päätyttyä 10.5.2011, jos OYL:n säännökset sen sallii.

18. Pääomavelat

(1000 eur)

Pääomavelat, korollinen

Pääomavelat

2008	2007
15 000	15 000
15 000	15 000

19. Pakolliset varaukset

(1000 eur)

Eläkevaraukset

Muut pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset

2008	2007
5	7
0	47
5	53

20. Poistot ja arvonalentumiset

(1000 eur)

Suunnitelman mukaiset poistot

Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot

Rakennukset ja rakennelmat

Koneet ja kalusto

Yhteensä

2008	2007
115	101
5	
647	662
335	271
1 102	1 034

Poistoeron muutos:

Aineettomat hyödykkeet

Rakennukset ja rakennelmat

Koneista ja kalustosta

Yhteensä

2008	2007
9	-7
388	290
0	-13
397	271

21. Tilinpäätössiirtojen kertymä

(1000 eur)

Poistoero

Tilinpäätössiirrot yhteensä

2008	2007
1 894	2 292
1 894	2 292

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

22. Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikaiset velat

(1000 eur)	2008	2007
Lainat rahoituslaitoksilta	17 666	20 733
Muut velat	20 000	20 000
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	37 666	40 733

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat rahoituslaitoksilta

(1000 eur)	2008	2007
Lainat rahoituslaitoksilta	7 000	9 000
Yhteensä	7 000	9 000

23. Laskennalliset verovelat ja -saamiset

(1000 eur)	2008	2007
Poistoeroa vastaavat verovelat	492	596

24. Lyhytaikainen vieras pääoma

(1000 eur)	2008	2007
Lainat rahoituslaitoksilta	3 067	4 268
Ostovelat	227	203
Siirtovelat	3 726	3 459
Muut velat	578	591
Yhteensä	7 598	8 522

Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille:

Ostovelat	28	45
Siirtovelat	826	283
Muut velat	8 748	16 795
Yhteensä	9 602	17 123

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	17 200	25 645
--------------------------------------	--------	--------

25. Siirtovelkojen olennaiset erät

(1000 eur)	2008	2007
Jaksotetut henkilöstökulut	708	702
Jaksotetut korkokulut	843	900
Osakehuutokauppavelka	1 626	1 626
Muut siirtovelat	549	231
Yhteensä	3 726	3 459

26. Pantit, vastuut, takaukset

(1000 eur)	2008	2007
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yritysikiinnityksiä		
Rahalaitos- ja eläkelainat	20 733	25 001
Kiinteistökiinnitykset	17 645	17 645
Yritysikiinnitykset	15 068	15 068
Takaukset muiden puolesta		28

27. Leasingvastuut

(1000 eur)	2008	2007
Seuraavan vuoden maksut	37	6
Sitä seuraavien vuosien maksut	39	16

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Jyväskylässä 3. päivänä maaliskuuta 2009

Hallitus

Vesa-Pekka Kangaskorpi
puheenjohtaja

Antero Vesterinen
varapuheenjohtaja

Leena Hautsalo

Simo Kutinlahti

Kalle Kautto

Jorma Nokkala

Mikko Paananen

Jaakko Kurikka

Toimitusjohtaja

Arto Tiitinen

Tilinpäätösmerkintä

Toimintakertomus ja tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti.

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Jyväskylässä 3. päivänä maaliskuuta 2009

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö
Jarmo Lohi
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Keskisuomalainen Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin tuloslaskelman, taseen, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että emoyhtiön tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastus-

tavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa nouda-

tettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista. Emoyhtiön tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Jyväskylässä 3. päivänä maaliskuuta 2009

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Jarmo Lohi
KHT

KESKISUOMALAINEN OYJ:N HALLINNOINTIKOODI 1.1.2009 ALKAEN

Konsernirakenne

Keskisuomalainen Oyj on Helsingin Pörssissä noteerattu viestintäyhtiö, joka harjoittaa viestintää Keski-Suomessa ja Savossa. Yhtiön kotipaikka on Jyväskylää.

Yhtiön päätoimialana on sanomalehtien kustantaminen, sanomalehtien ja muiden painotuotteiden painaminen ja jakelu sekä sähköinen liiketoiminta.

Keskisuomalainen Oyj:hin kuuluvat tytäryhtiöt Sanomalehti Keskisuomalainen Oy, Savon Sanomat Oy, Iisalmen Sanomat Oy, Warkauden Lehti Oy, Lehtisepät Oy, Maakunnan Sanomat Oy, Suur-Jyväskylän Lehti Oy, Viikkosavo Oy, YS-Painos Oy, Jakeluporras Oy, Savon Jakelu Oy, Mai Digital Oy sekä kiinteistöyhtiöt Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu 21 ja Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213.

Keskisuomalainen Oyj –konserniin kuuluvat lisäksi myös seuraavat osakkuusyhtiöt:

Väli-Suomen Media Oy (40 %), Arena Partners Oy (25,98 %) sekä Jyväskylän Messut Oy (24,47 %).

Hallinnointi ja sovellettavat säännökset

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on vahvistanut yhtiölle hallinnointikoodin 1.1.2009 alkaen. Sen tavoitteena on varmistaa, että yhtiötä johdetaan ammattitaitoisesti ja että käytössä ovat eettisesti ja ammatillisesti korkeatasoiset liiketoimintaperiaatteet ja käytännöt.

Hyvän hallinnointikoodin keskeisiä ominaisuuksia ovat:

- Omistajien oikeuksien sekä heidän tasapuolisen kohtelunsa turvaaminen.
- Hallintoelinten vastuu yhtiön johtamisesta ammattitaitoisesti sekä vastuullisesti.
- Yhtiön taloudellisesta ja muusta toiminnasta annettavan tiedon asianmukaisuus ja läpinäkyvyys.
- Eri sidosryhmien etujen huomioon ottaminen.

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnointikoodi edellyttää, että

- Yrityksen strategiset tavoitteet ovat selkeät ja ne on viestitetty henkilöstölle, joka sitoutuu niihin.
- Päättävältä ja vastuut on selkeästi määritelty koko konsernissa.
- Hallitus on ammattitaitoinen ja toimivasta johdosta riippumaton.
- Hallitus ja toimiva johto tietävät valvontavastuunsa.
- Yrityksessä ymmärretään sisäisen ja ulkoisen valvonnan merkitys ja rooli.
- Palkitsemisjärjestelmät tukevat yhtiön strategisia tavoitteita ja ovat osa johtamisjärjestelmää.
- Yhtiön hallintokulttuuri on avoin ja läpinäkyvä.
- Konsernilla on vahvistetut missio, visio ja arvot.

Konsernin hallinnointikoodi noudattaa Suomen Arvopaperimarkkinayhdistyksen lokakuussa 2008 antamaa suositusta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodista jäljellä esitetyn poikkeuksin, sekä toimialoja valvovien viranomaisten määräyksiä ja ohjeita.

Emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj

Yhtiökokous

Yhtiön tavoitteena on antaa osakkeenomistajille riittävästi etukäteen tietoa yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista. Yhtiökokouksutsu ja seuraavat tiedot ovat saatavilla yhtiön internet-sivuilla (www.keskisuomalainen.com) vähintään 17 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouksutsun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen päätösehdotukset

Yhtiön internet-sivuilla www.keskisuomalainen.com -> sijoittajatieto on kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta nähtävissä yhtiökokouksen pöytäkirja äänestystuloksineen ja ne pöytäkirjan liitteet, jotka ovat osa yhtiökokouksen päätöstä.

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokous kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Yhtiön hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle sekä valmistelee kokoukselle esityslistan.

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kesäkuun loppuun mennessä. Yhtiökokous päättää osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen edellyttämistä asioista.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa päätetään mm.

- tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta,
- voiton jakamisesta,
- vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, sekä
- hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valitsemisesta
- hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavista palkkiosta

Yhtiön tavoitteena on, että kaikki hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat läsnä yhtiökokouksessa. Tilintarkastajan on osallistuttava yhtiökokoukseen.

Hallitukseen ensimmäistä kertaa ehdolla olevan jäsenen on osallistuttava yhtiökokoukseen, jotta hänet voidaan esitellä osakkeenomistajille.

Hallintoneuvosto

Yhtiöllä ei ole hallintoneuvostoa.

Hallitus

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen kokoukset järjestetään noudattaen osakeyhtiölakia, yhtiöjärjestystä sekä listayhtiöiden hallinnointikoodia.

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu vähintään viisi (5) ja enintään yhdeksän (9) yhtiökokouksen osakkeenomistajien keskuudesta valitsemaa jäsentä. Yhtiön hallitukseen valitaan

henkilöitä, joilla on tehtävän edellyttämä pätevyys. Hallituksen jäsenet valitaan siten, että he edustavat monipuolista asiantunte-
musta ja omistajien näkökulmaa ja he edustavat molempia
sukupuolia.

Yhtiön hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen.

Hallituksen toiminnassa noudatetaan yhtiöjärjestyksen määräyk-
siä, voimassa olevaa Suomen lainsäädäntöä, osakeyhtiölakia ja
arvopaperilakia. Samoin noudatetaan arvopaperipörssin antamia
ohjeita.

Hallituksen tehtävänä on suunnata yhtiön toimintaa niin, että se
tuottaa pitkällä aikavälillä mahdollisimman suuren lisäarvon
sijoitetulle pääomalle, ottaen huomioon eri sidosryhmien odotuk-
set. Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus:

- vahvistaa itselleen työjärjestyksen, joka tarkistetaan vuosittain
- vahvistaa yhtiön arvot ja toimintatavat ja seuraa niiden toteutumista
- vahvistaa yhtiön perusstrategian ja seuraa jatkuvasti sen ajan-
kohtaisuutta
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman
ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy vuosittaisen investointien kokonaismäärän ja sen
jakautumisen liiketoiminta-alueittain sekä päättää suurista
ja merkittävistä investoinneista, yrityskaupoista ja omaisuuden
myynnistä
- vahvistaa konsernin organisaatorakenteen
- nimittää ja erottaa tehtävistään toimitusjohtajan, päätoimittajat
ja määrää heidän tehtävänsä sekä päättää heidän työehdoistaan
ja palkitsemisjärjestelmistään sekä vahvistaa yhtiön julkaisujen
toimituksellisen linjan
- asettaa vuosittain toimitusjohtajalle henkilökohtaiset tavoitteet
ja arvioi niiden toteutumista
- varmistaa riittävät johdon resurssit myöskin tulevaisuutta
silmälläpitäen
- tekee tarvittaessa esityksiä yhtiökokoukselle johdon ja
henkilöstön palkitsemisjärjestelmistä
- seuraa yhtiön työskentelyilmapiiriä
- käsittelee ja hyväksyy osavuositarkastukset, toimintakertomuksen
ja tilinpäätöksen
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toimi-
tusjohtaja ovat esittäneet otettaviksi kokousten esityslistalle.
Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa asia
hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheenjohtajalle.

Hallitus vahvistaa vuosittain itselleen kokousaikataulunsa. Vuoden
2008 aikana hallitus kokoontui 17 kertaa. Hallituksen jäsenten
osallistumisprosentti kokouksiin oli 92,6 %.

Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä
itsearviointina kerran vuodessa.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet
kolmeksi (3) vuodeksi kerrallaan.

Poikkeaminen suosituksesta 10: Hallituksen jäsenet on valittava vuodeksi kerrallaan.

Selitys: Yhtiön liiketoiminnan luonne edellyttää hallituksen jäseniltä
yhtä vuotta pitkäaikaisempaa perehtymistä ja sitoutumista

toimintaan. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan
kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen
jäsenistä on kunakin vuonna erovuorossa kolme jäsentä.
Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt
65 vuotta.

Poikkeaminen suosituksesta 11

Hallituksen jäsen ehdokkaita ei ilmoiteta yhtiökokouskutsussa,
koska hallitus valmistellessaan yhtiökokousta käy keskustelua
mahdollisista uusista jäsenistä, mutta jättää esityksen teon
yhtiökokoukselle.

Poikkeaminen suosituksesta 12:

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen jäsenillä ei ole erityistä
asettamisjärjestystä.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus suorittaa hallituksen jäsenten
riippumattomuusarvioinnin kerran vuodessa. Tämän hetkisen
arvioinnin perusteella todettiin kaikki hallituksen jäsenet yhtiöstä
ja listayhtiöiden hallinnointikoodi -suosituksessa tarkoitettua
merkittävää osakkeenomistajasta riippumattomiksi.

Nykyisessä 24.4.2008 yhtiökokouksen valitsemissa hallituksessa
on kahdeksan jäsentä.

Hallituksen jäsenet esitellään vuosikertomuksessa ja yhtiön
internet-sivuilla osoitteessa www.keskisuomalainen.com.

Emoyhtiön hallitus nimeää tytäryhtiöiden hallitukset.

Hallituksen valiokunnat

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on valinnut keskuudestaan
seuraavat valiokunnat: palkitsemisvaliokunta ja nimitysvaliokunta-
na toimiva rekrytointiryhmä. Yhtiöllä ei ole tarkastusvaliokuntaa,
vaan koko hallitus osallistuu yhtiön taloudellista raportointia ja
valvontaa koskevien asioiden käsittelyyn.

Palkitsemisvaliokunta

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella on palkitsemisvaliokunta,
joka raportoi säännöllisesti työstään hallitukselle. Palkitsemisvalio-
kunnan tehtävänä on valmistella konsernijohdon palkkaukseen ja
palkitsemiseen sekä henkilöstön palkkaus- ja palkitsemisjärjestel-
mien valmisteluun liittyviä asioita. Palkitsemisvaliokuntaan
kuuluvat puheenjohtajana hallituksen puheenjohtaja Vesa-Pekka
Kangaskorpi sekä jäsenenä varapuheenjohtaja Antero Vesterinen ja
Simo Kutinlahti. Valiokunta kokoontui vuonna 2008 kolme kertaa
ja osallistujat osallistuivat kokouksiin 100 %:sti.

Rekrytointiryhmä

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella on konsernin merkittävien
rekrytointien valmisteluun osallistuva rekrytointiryhmä, johon
kuuluvat Vesa-Pekka Kangaskorpi, Antero Vesterinen, Simo
Kutinlahti ja varajäsenenä Mikko Paananen. Rekrytointiryhmä
tekee strategisista nimityksistä ehdotuksen hallitukselle päätöstä
varten. Rekrytointiryhmä raportoi säännöllisesti työstään hallituk-
selle. Rekrytointiryhmä kokoontui vuoden 2008 aikana viisi kertaa.

Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja muu konsernin johto

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja vastaa koko konsernin toiminnasta konsernin hallituksen hyväksymien strategisten tavoitteiden, budjettien ja yleisperiaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtaja hoitaa Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajana yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajalla on apunaan konsernin johtoryhmä, jonka hallitus nimeää.

Toimitusjohtaja toimii hallituksen kokouksissa esittelijänä. Hän voi halutessaan kutsua myös muita yhtiön johtoon kuuluvia henkilöitä hallituksen kokouksiin esittelemään omaan asiantuntijatehtäväänsä kuuluvia asioita.

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut Erkki Poranen 1.6.2008 saakka. Arto Tiitinen aloitti yhtiön toimitusjohtajana 2.6.2008 alkaen. Toimitusjohtajan sijaisena toimi Sanomalehti Keskisuomalainen Oy:n toimitusjohtaja Erkki Laatikainen 10.11.2008 saakka ja siitä lähtien Keskisuomalainen Oyj:n henkilöstö- ja talousjohtaja Heikki Linnavirta.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän keskeiset tehtävät ovat:

- Konsernin strategiatyön valmistelu ja jalkauttaminen
- Liiketoiminnan kilpailukyvyyn kehittäminen
- Jatkuva liiketoiminnan seuranta ja toiminnan ohjaus
- Asiakaslähtöisen tuotekehityksen edistäminen sekä asiakas-tyytyväisyyden ja tuloksien seuranta
- Liiketoimintasuunnitelmat, budjetoinnit, investoinnit, koulutus-suunnitelmat konsernin vuosikellon mukaan.
- Konsernin henkilöstön osaamisen ja työtyytyväisyyden kehittäminen
- Sisäinen viestintä
- Johtaminen omalla esimerkillä
- Konsernihallituksen asioiden valmistelu

Jäsenet

Liiketoiminta-alueista ja merkittävimmistä tulosityksiköistä vastaavat johtajat.

Toimitusjohtaja Arto Tiitinen, puheenjohtaja
Henkilöstö- ja talousjohtaja Heikki Linnavirta
Toimitusjohtaja Pekka Mervola, Sanomalehti Keskisuomalainen Oy
Toimitusjohtaja Jari Tourunen, Savon Sanomat Oy
Toimitusjohtaja Mai Koivula, Warkauden Lehti Oy ja Iisalmen Sanomat Oy
Toimitusjohtaja Erkki Summanen, Lehtisepät Oy
Toimitusjohtaja Osmo Kurki, Maakunnan Sanomat Oy
Toimitusjohtaja Tapani Markkanen, Suur-Jyväskylän Lehti Oy

Konsernin johtoryhmän assistenttina toimii Anneli Siimes.

Konsernin johtoryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten henkilö- ja omistustiedot esitellään yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.keskisuomalainen.com.

Tytäryhtiöiden ja tulosityksiköiden johto ja hallinnointi

Emoyhtiön yhtiökokouksesta, hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmistä todettu pätee myös soveltuvin osin tytäryhtiöissä ja tulosityksiköissä.

Palkat ja palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkiot

Yhtiökokous päätti kokouksessaan 24.4.2008 Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkkioiksi vuodelle 2008:

Puheenjohtajan palkkio on 3000 € kuukaudessa ja kokouspalkkio 350 € kokoukselta. Varapuheenjohtajan palkkio on 1600 € kuukaudessa ja kokouspalkkio on 350 € kokoukselta. Jäsenen palkkio on 1200 € kuukaudessa ja kokouspalkkio on 350 € kokoukselta.

Hallitukselle maksetut palkkiot vuonna 2008

	kiinteä palkkio €	kokous- palkkio €	Edelliset yhteensä €
Leena Hautsalo	14400	4900	19300
Vesa-Pekka Kangaskorpi	36000	7350	43590
Kalle Kautto	14400	4550	18950
Jaakko Kurikka	14400	4200	18600
Simo Kutinlahti	14400	5950	20350
Jorma Nokkala	14400	4900	19300
Mikko Paananen	14400	4200	18600
Seppo Peltola	4800	1750	6550
Antero Vesterinen	19200	7000	26200

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2008 kuukausi- ja kokouspalkkioita yhteensä 191 440 euroa.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen

Toimitusjohtaja Erkki Poraselle maksettiin vuonna 2008 palkkaa ja luontoisetuja yhteensä 191 272,64 euroa. Arto Tiitiselle on vuonna 2008 maksettu palkkaa ja luontoisetuja 125 797,00 euroa. Toimitusjohtaja ja ylin johto kuuluvat hallituksen hyväksymän tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Tulospalkkio perustuu hallituksen hyväksymään tulokorttitavoitteeseen.

Toimitusjohtajan ja ylimmän johdon eläkeikä on 62 vuotta. Vakuutetut kuuluvat lisäeläkejärjestelmän piiriin.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika yhtiön puolelta on 6 kuukautta. Toimitusjohtajan irtisanoutumisaika on kolme kuukautta. Mikäli yhtiö irtisanoa toimitusjohtajan, maksetaan irtisanomisan palkan lisäksi erokorvauksena 12 kuukauden palkka. Toimitusjohtaja itse irtisanoutuessa lisäpalkkiota ei makseta. Toimitusjohtajan toimeisuuteen ehdot on määritelty kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa, jonka hallitus on hyväksynyt.

Muille johtoryhmän jäsenille maksettujen palkkojen, palkkioiden ja luontoisetujen yhteismäärä oli 1.001.734,29 euroa. Toimitusjohtajan ja hänen suorien alaistensa palkoista ja palkitsemisjärjestelmästä päättää Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkitsemisvaliokunta.

Konsernin tulospalkkiojärjestelmä

Konsernissa on tulospalkkiojärjestelmä, jonka perusteet hallitus määrittelee vuosittain. Yhtiössä ei ole käytössä kannustejärjestelmää, jossa yhtiö antaa johdolle omia osakkeita.

Sisäpiirihallinto

Keskisuomalainen Oyj:n julkiseen sisäpiirirekisteriin luetaan hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä johtoryhmän jäsenet, tilintarkastaja ja varatilintarkastaja sekä sellainen toimihenkilö, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta. Lisäksi yrityksellä on käytössä yrityskohtainen sisäpiirirekisteri. Tilapäisesti tai hankekohtaisesti sisäpiiriin kuuluvien henkilöiden sisäpiirirekistereiden tarve arvioidaan tapauskohtaisesti.

Sisäpiirirekisteriin kuuluvat eivät saa käydä kauppaa Keskisuomalainen Oyj:n osakkeilla 14 vuorokautta ennen tilinpäätöstiedotteen ja osavuositiedotuksen julkistamista.

Sisäpiiriläiset ovat velvollisia ilmoittamaan sisäpiirirekisteriin merkittyihin tietoihin tulevista muutoksista viipymättä Keskisuomalainen Oyj:n sisäpiirirekisteristä vastaavalle. Keskisuomalainen Oyj:n internet – sivuilla on luettelo sisäpiiriläisistä ja heidän omistustiedoistaan.

Riskien hallinta

Konsernin riskienhallinta ja markkinamuutosten ennakointi on Keskisuomalainen –konsernin johdon jokapäiväistä työtä toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee ja vahvistaa konsernin strategian, jonka yhteydessä kartoitetaan vuosittain liiketoimintariskejä. Hallitus on vahvistanut konsernin ja tytäryhtiöiden toimintaohjeet, jotka ovat myös liiketoiminnan riskien hallinnan välineitä.

Konsernin suunnittelu- ja ohjausjärjestelmä sisältää mm. vuosittaisen strategiaproessin, toimintasuunnitelmat ja seurannan.

Seuranta sisältää mm. toteutuneet tulostiedot ja muut tunnusluvut sekä määräajoin tapahtuvan ennustamisen. Konsernin taloudellista kehitystä ja riskejä seurataan kuukausittain hallituksessa ja konsernin johtoryhmässä.

Konsernin riskienhallinta tukee pyrkimyksiä saavuttaa päätetyt tavoitteet välttämällä ei-toivottuja operatiivisia ja taloudellisia yllätyksiä. Tämän ohella riskienhallinnassa pyritään myös tunnistamaan ja käyttämään hyväksi liiketoiminnassa esiin tulevat mahdollisuudet.

Riskienhallinnassa pyritään ennakoivaan toimintatapaan, kokonaisvaltaisuuteen sekä liiketoimintastrategialähtöisyyteen. Tässä toimintamallissa konsernin hallituksella ja ylimmällä johdolla on keskeinen rooli. Konsernin liiketoiminnan keskeisimmät riskialueet ovat toimialariskit ja operatiiviset riskit. Konsernin operatiivisia riskejä ovat mm. tuotantolaitoksiin ja tuotantoon liittyvät riskit, henkilöstöriskit ja tietoturvariskit.

Tuotannolliset riskit konserni pyrkii minimoimaan selkeällä prosessien dokumentoinnilla, niiden automatisoinnilla, laatujärjestelmillä sekä erilaisilla päätöksenteon ja valvonnan menettelytavoilla. Omaisuusvahinkoihin ja liiketoiminnan keskeytymiseen on varauduttu vakuutuk-

sin. Henkilöriskien toteutumista Keskisuomalaisessa ehkäistään varahenkilöjärjestelmällä ja henkilökunnan kierrättämisellä sekä huolehtimalla työilmapiiristä. Tietoturvariskien hallinta ja valvonta on keskitetty konsernin toimitusjohtajan alaisuudessa toimivalle tietohallinnolle.

Sisäinen tarkastus

Keskisuomalainen Oyj:ssä ei liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi järjestää erityistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota, vaan sen tehtävät sisältyvät Keskisuomalainen Oyj:n liiketoimintaorganisaation tehtäviin ja ne on myös otettu huomioon tilintarkastajien tilintarkastussuunnitelmissa.

Tilintarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan Keskisuomalainen Oyj:ssä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2008 varsinainen yhtiökokous valitsi varsinaiseksi tilintarkastajaksi Ernst & Young Oy:n, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jarmo Lohi.

Ernst & Young Oy:lle maksettiin vuonna 2008 tilintarkastuksesta 52.532 euroa ja muista palveluista 22.538 euroa.

Tiedottaminen

Keskisuomalainen –konsernin ulkoisesta tiedottamisesta vastaa Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja. Talousosasto vastaa sijoittajainformaatiosta verkossa.

Yhtiö antaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä selvityksen hallinnointikoodista erillisenä kertomuksena.

Selvitys yhtiön hallinnointikoodista löytyy yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.keskisuomalainen.com kohdasta Sijoittajainformaatio.

HALLITUS JA TOIMITUSJOHTAJA

Vesa-Pekka Kangaskorpi, s. 1963, KTM, kansainvälisten asiain neuvos

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 1996 lähtien, puheenjohtaja vuodesta 2002 lähtien

- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2006-
- Savon Sanomat Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2006-
- UKK-perinnesäätiön hallituksen jäsen 2005-
- Savon Mediat Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2001-2007
- Iisalmen Sanomat Oy:n hallituksen jäsen 2001-2007
- Ilkka-Yhtymä Oyj:n hallintoneuvoston jäsen 2000 –
- Keski-Suomen Media Oy:n hallituksen jäsen 1997-1998, hallituksen puheenjohtaja 1998-2001
- Sisä-Suomi Oy, hallituksen jäsen 1996-1997

Työtehtävät

- Kansainvälisten asian neuvos, Eduskunta 1993-
- ENSO myyntijohtaja 1989-1993

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2008 A- osake 109 776 kpl

K-osake 104 844 kpl

Pääomallinaa 510 000 €

Antero Vesterinen, s. 1949, ylioppilas, maanviljelijä

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 1991 lähtien, varapuheenjohtaja vuodesta 2006 lähtien

- Keskinäinen vakuutusyhtiö Tapiola, alueellisen neuvottelukunnan jäsen 2007-
- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja 2006-
- Savon Sanomat Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja 2006-
- Savon Mediat Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja 2006-2007
- Iisalmen Sanomat Oy:n hallituksen jäsen 2004-2007
- Hevosurheilu-lehti/hallitus, varapuheenjohtaja 1991
- Keski-Suomen Ravirata Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 1996-2007, jäsen 2007-2008
- Suomen Hevosomistajien Keskusliitto, puheenjohtaja 1993-1999
- Suomen Hippoksen hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja 1994-1999
- Suomen Hippoksen valtuuskunnan puheenjohtaja 1988-1989
- Keski-Suomen hevosjalostusliiton puheenjohtaja 1984-1997

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2008: A-osake 15 988 kpl

K-osake 20 272 kpl

Pääomallinaa 45 000 €

Leena Hautsalo, s. 1969, Humanististen tieteiden kandidaatti, Johtamisen erikoisammattitutkinto, toimitusjohtaja

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2000 lähtien

- Jyväskylän Kesä –festivaalin hallituksen jäsen 2007-
- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy:n hallituksen jäsen 2006-
- Savon Sanomat Oy:n hallituksen jäsen 2006-
- Viitasaaren Seudun lukijatoimikunnan jäsen 2000 – 2006, puheenjohtaja 2006-
- ProvinsSoimaan –hankkeen ohjausryhmän varapuheenjohtaja 2002-2005
- Cupooli-hankkeen ohjausryhmän jäsen 2005-2007

Työtehtävät

- toimitusjohtaja, Wiisuri Oy, 2007-
- toiminnanjohtaja, Musiikin aika -kansainvälinen nykymusiikkifestivaali 2001-2007
- opettaja, 1988-2001

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2008: A-osake 400 kpl

K-osake 400 kpl

Kalle Kautto, s. 1971, DI, MMM, maatalousyrittäjä

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2006 lähtien

- Kaupunginvaltuutettu, Viitasaaren kaupunki 2009-
- Metsänhoitoyhdistys Keski-Suomi, hallituksen jäsen 2009-
- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy:n hallituksen jäsen 2006-
- Savon Sanomat Oy:n hallituksen jäsen 2006-
- Viitasaaren reservinupseerien hallituksen jäsen 2006-

Työtehtävä: Maatalousyrittäjä

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2008 A-osake 11 988 kpl

K-osake 20 558 kpl

Pääomallinaa 40 000 €

Jaakko Kurikka, s. 1975, DI, toimitusjohtaja

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2005 lähtien

- Suomen Yrittäjien kasvuyrittäjyyden valiokunta 2008-
- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy:n hallituksen 2006-
- Mörkölä Oy, hallituksen jäsen 2006
- Savon Sanomat Oy:n hallituksen jäsen 2006 -
- Kurikka Timber Oy, (Suolahden Höyläämö Oy), hallituksen puheenjohtaja 2001-
- Alfa-Kodikas Talot Oy, hallituksen puheenjohtaja 2001-
- Kurikka Kiinteistöt Oy, hallituksen puheenjohtaja 2004-

Työtehtävät

- Kurikka Timber Oy, toimitusjohtaja

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2008: A-osake 2 300 kpl

K-osake 8.060 kpl

Pääomallinaa 200 000 €

Simo Kutinlahti, s. 1957, agrologi, maanviljelijä

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 1997 lähtien

- SOK hallintoneuvoston jäsen 1997-, varapuheenjohtaja 2007-
- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy:n hallituksen jäsen 2006-
- Savon Sanomat Oy:n hallituksen jäsen 2006-
- Keskimaa osk hallintoneuvoston puheenjohtaja 1997-

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 24.6.2008: A- osake 20 400 kpl
K-osake 22 108 kpl
Pääomallinaa 70 000 €

Jorma Nokkala, s. 1942, kauppateknikko, teollisuusneuvos

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2000 lähtien

- EK, hallituksen jäsen 2009-
- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy:n hallituksen jäsen 2006-
- Savon Sanomat Oy:n hallituksen jäsen 2006-
- Teknologia-teollisuus r.y., hallituksen jäsen 2006-
- Jykes Oy, hallituksen varajäsen 2005-
- MYR, jäsen ja kolmas vpj, ja elinkeinoelämä –ryhmän puheenjohtaja vuodesta 2000-
- Y4 –neuvottelukunnan puheenjohtaja 2003 –
- Keskuskauppakamarin valtuuskunnan jäsen
- Perheyrittäjien liitto r.y. valtuuskunnan jäsen
- Muuramen yrittäjät r.y. varapuheenjohtaja

Työtehtävät:

- Nokka-Yhtiöt Oy, hallituksen puheenjohtaja

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2008: A-osake 200 kpl

Mikko Paananen, s.1963, varatuomari, talousjohtaja

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2001 lähtien

- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy:n hallituksen jäsen 2006-
- Savon Sanomat Oy:n hallituksen jäsen 2006-
- Ponsse Latin America Ltda ja OOO Ponsse, hallituksen jäsen 2005-
- Epec Oy, hallituksenjäsen 2004-2007
- Sunit Oy, hallituksen jäsen 2003-2006
- Ponsse AB, Ponsse AS, Ponsse SAS, Ponsse UK Ltd ja Ponsse North America Inc, hallituksen jäsen 2002-

Työtehtävät:

- Ponsse Oyj:n talousjohtaja 2002-, toimitusjohtajan sijainen 2004-2008
- Osuuspankkiryhmä: asiantuntija- ja johtotehtävät 1989-2002

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.1.2008 : A- osake 8 280 kpl
K-osake 12 280 kpl

Pääomallinaa 15 000 €

Arto Tiitinen, toimitusjohtaja 1.6.2008 alkaen, synt. 1959, MBA

Aiemmat työtehtävät:

- Ponsse Oyj:n toimitusjohtaja 2004-2008
- Valtra Oy:ssä myynnin ja markkinoinnin johtotehtäviä 1986-2004
- Lukuisia kansainvälisten yhtiöiden hallitusten jäsenyyksiä ja puheenjohtajuuksia vuosina 1998-2008
- Keski-Suomen kauppakamari, I. varapuheenjohtaja 2009-
- Sanomalehtien Liiton hallituksen jäsen 2009-
- Metsähallituksen hallituksen puheenjohtaja 2008-

Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: A-sarja 21.500 kpl

JOHTORYHMÄ

KESKISUOMALAINEN OYJ

ARTO TIITINEN

toimitusjohtaja

1.6.2008 alkaen, synt. 1959, MBA

LIIKETOIMINNAN TUKI

HEIKKI LINNAVIRTA

talousjohtaja vuodesta 2005 lähtien, KTM, synt.1965. 1.11.2008 lähtien toimitusjohtajan sijainen. Konsernin henkilöstöjohtaja 25.11.2008 lähtien.

Aiemmat työtehtävät:

aluejohtaja Elisa Oyj 2005

talous- ja hallintojohtaja Yomi Oyj 2003-2004

johtaja Flexlink Automation Oy 2001-2003

Business Controller Metso Paper Oy 2000-2001

projektijohtaja, laskentapäällikkö, Valmet Oyj 1990-2000

Keskeiset luottamustoimet:

Sanomalehtien Liiton Palvelujaoston jäsen 2007-

Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: -

MAAKUNTALEHDET

SANOMALEHTI KESKISUOMALAINEN OY

PEKKA MERVOLA

toimitusjohtaja-päätoimittaja, 1.9.2008 alkaen, fil.tohtori, synt. 1965

Aiemmat työtehtävät:

Sanomalehti Karjalaisen II päätoimittajana 2001 ja vastaavana päätoimittajana ja toimitusjohtajana 2002-2008.

Väli-Suomen Median tuottajana ja toimitusjohtajana

vuosina 1998-2000

toimittajana sanomalehti Keskisuomalaisessa 1994-1997

Keskeiset luottamustoimet:

Sanomalehtien Liiton hallituksen jäsen 2005 -

Kärkimedia Oy:n hallituksen jäsen 2005-

Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: -

SAVON SANOMAT OY

JARI TOURUNEN

toimitusjohtaja-päätoimittaja vuodesta 2006 lähtien, FM, synt. 1963

Aiemmat työtehtävät:

Iltalehdessä uutispäällikkönä sekä politiikan ja talouden toimituksen päällikkönä vuosina 1995-2005.

Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: -

ALUELEHDET

IISALMEN SANOMAT OY JA WARKAUDEN LEHTI OY

MAI KOIVULA

toimitusjohtaja-päätoimittaja vuodesta 1994 alkaen, Iisalmen

Sanomat Oy:n päätoimittaja ja toimitusjohtaja vuodesta 2008

alkaen. Yo, synt. 1951

Aiemmat työtehtävät:

Uusi Suomi ja Helsingin Sanomat, Warkauden Lehdessä kunnallistoimituksen esimiehenä vuodet 1985-1994.

Keskeiset luottamustoimet:

Ylä-Savon kauppakamariosaston hallitus, varapuheenjohtaja 2009 -

Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: -

PAIKALLISLEHDET

MAAKUNNAN SANOMAT OY

OSMO KURKI

Maakunnan Sanomat Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2005 lähtien, FM, synt. 1960

Aiemmat työtehtävät:

Väli-Suomen Media Oy:n toimitusjohtajana 2001-2005
Viestintäpäälikkö, Posiva Oy:n 1996-2000
toimitusjohtaja, Suomen Papricon Oy, 1990-1995

Keskeiset luottamustoimet:

Paikallislehtien Liitto ry:n hallituksen ja Paikallislehtineuvottelukunnan jäsen 2005-
Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: A-sarja 100 kpl

PAINOTOIMINTA JA JAKELU

LEHTISEPÄT OY SAVON JAKELU OY JAKELUPORRAS OY

ERKKI SUMMANEN

Lehtisepät Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2006 lähtien, DI, synt. 1961

Toiminut Keskisuomalainen -konsernissa erilaisissa tehtävissä vuodesta 1983 (tuotantopäälikkö, tuotantojohtaja, Savon Mediat Oy:n toimitusjohtaja, Savon Jakelu Oy:n toimitusjohtaja)

Keskeiset luottamustoimet:

Sanomalehtien Liiton jakelujaoston jäsen 2008-,
EK:n aluejohtokunnan jäsen 2005-
Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: -

KAUPUNKILEHDET

SUUR-JYVÄSKYLÄN LEHTI OY VIKKOSAVO OY YS-PAINOS OY

TAPANI MARKKANEN

toimitusjohtaja, synt. 1954

Suur-Jyväskylän Lehti Oy:n toimitusjohtaja-päätoimittaja vuodesta 1989 lähtien ja Jakeluporras Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2000 lähtien

Aiemmat työtehtävät:

Keskisuomalainen -konsernin palveluksessa vuodesta 1977 lähtien Keskisuomalaisen aluetoimittajana ja erikoistoimittajana sekä Muuramen -Säynätsalon Paikallisuutisten ja Jyväskylän Maalaiskuntautisten tulosvastuullisena päätoimittajana.

Keskeiset luottamustoimet:

Kaupunkiplus Oy:n hallituksen jäsen 2008 -
Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: -

KESKISUOMALAINEN OYJ:N VUOSIKERTOMUS 2008

Toimitus

Tiina Happonen
Heikki Linnavirta
Anneli Siimes

Visuaalinen suunnittelu ja taitto

Mainostoimisto Dot Design Oy

Valokuvaus

Keskisuomalainen Oyj:n lehtikuvaajat, kansikuva: Getty Images

Paino

Kirjapaino Kari Ky

Paperi

Kansi: Galerie Art Silk 250 g
Sisus: Galerie Art Silk 150 g

